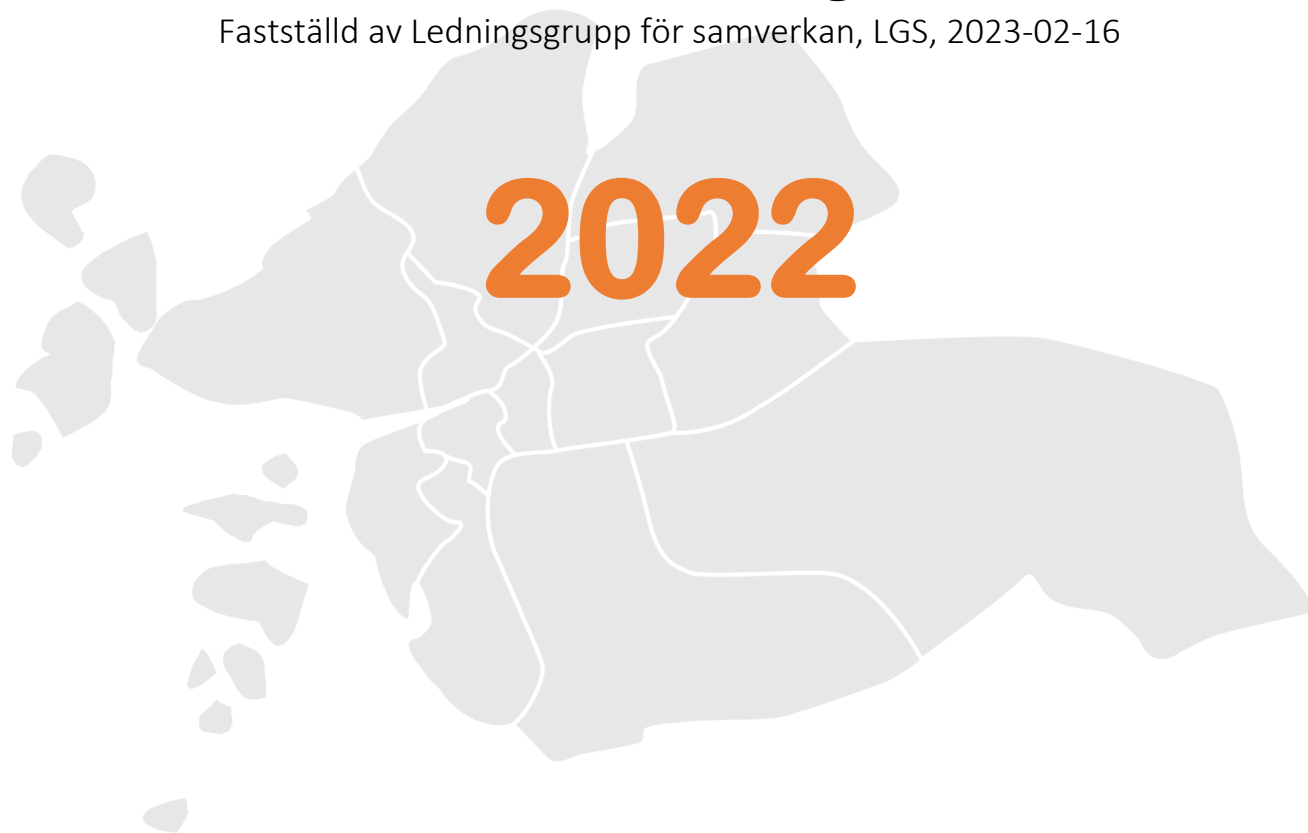


Årsrapport  
Kommun och sjukvård  
Samverkan i Göteborgsområdet

Fastställd av Ledningsgrupp för samverkan, LGS, 2023-02-16



## Innehåll

Styrning och ledning.....	2
Temagrupp Barn och unga.....	9
Temagrupp Psykiatri .....	15
Temagrupp Äldre .....	19
Utvecklingsgrupp SAMSA .....	23
NOSAM Angered – Äldre & Barn och unga .....	29
NOSAM Angered – Lokal samverkansgrupp barn och unga .....	38
NOSAM Centrum – Barn och unga.....	41
NOSAM Hisingen – Barn och unga .....	45
NOSAM Hisingen – Lokal samverkansgrupp Barn och unga.....	52
NOSAM Härryda.....	55
NOSAM Lundby – Vuxna .....	58
NOSAM Majorna-Linné .....	64
NOSAM Mölndal .....	72
NOSAM Mölndal – Lokal samverkansgrupp SIP .....	77
NOSAM Nordost – Psykiatri .....	81
NOSAM Norra Hisingen – Vuxna .....	86
NOSAM Sydväst – Barn och unga.....	93
NOSAM Sydväst/AFH – Äldre .....	94
NOSAM Västra Göteborg – Äldre .....	96
NOSAM Västra Hisingen – Vuxna .....	98
NOSAM Örgryte-Härlanda – Barn och unga.....	105
NOSAM Östra Göteborg.....	111
NOSAM Öckerö .....	118
Bilagor .....	119
Bilaga: Stärkt brukarmedverkan i Göteborgsområdet.....	120
Bilaga: Stärkt arbete med SIP i Göteborgsområdet.....	123
Bilaga: Uppdrag Psykisk Hälsa – Suicidprevention .....	129

## Styrning och ledning

### Årsrapport 2022

Inom Göteborgsområdet samverkar region och kommuner för drygt 40 procent av befolkningen inom Västra Götaland. Ingående parter representerar stora organisationer med tusentals anställda som befinner sig i olika verksamheter på olika nivåer. Samverkansarbetet har under året skett på såväl politisk som förvaltnings- och verksamhetsnivå, delregionalt och lokalt, i syfte att utjämna skillnader i hälsa och bidra till det Goda Livet i Västra Götaland.

### Summering

I denna del av årsrapporten redovisas översiktligt och kortfattat det arbete som bedrivits i ledningsgruppen (LGS) och det politiska samrådet. Samverkansarbetet utgår från tre fokusområden, fastställda i Samverkansplan 2020–2023.

#### **Utveckla sammanhållen hälsa, vård och omsorg för individen genom att fokusera på:**

- In- och utskrivningsprocessen
- Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa
- Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom

### Ledningsgruppen (LGS)

LGS har träffats vid fem ordinarie möten, varav två fysiska. I snitt 12 deltagare/möte. Sammanlagd mötestid 16 timmar. Under våren hade LGS fyra korta, digitala, avstämningsmöten med fokus på covid-19. Utifrån rådande pandemiläge uppmanades NOSAM ordförande till utökad mötesfrekvens för lokala avstämningsmöten mellan kommun, tandvård, primärvård och specialistsjukvård.

LGS har också inbjudits till och deltagit vid två gemensamma dialogmöten med politiska samrådet.

### **LGS Beredningsgrupp (LGS BG)**

Beredningsgruppen består av ordförande, vice ordförande och processledaren. Temagruppernas ordförande bjuds in och rekommenderas att delta. Beredningsgruppen har haft sex ordinarie möten och ett extramöte. Samtliga möten har varit digitala. Total mötestid 11 timmar. LGS BG har under våren haft ett kort avstämningsmöte med NOSAM, fokus på covid-19. Vårens planerade dialogmöte med NOSAM ställdes in och ersattes av en workshop under hösten.

Till övervägande del har det varit återkommande ärende/stående punkter på agendan:

- Omställning av hälso- och sjukvård till God och Nära vård
- Vårdsamverkansstruktur på lokal nivå - NOSAM Göteborgs stad

- Mobil Närvård
- Psykisk hälsa, delregionalt genomförande av länsgemensam handlingsplan
- Ledningsgruppens interna arbete och förankringskedjan
- Samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.
- Avvikelser/brister i samverkan, IT-stödet Med Control PRO (MCP)

### Ärendetyp

Vid ledningsgruppens möte handlar det om att informera sig och fatta beslut. Att fatta beslut inom vårdsamverkan innebär att varje huvudman ansvarar för att förankra ställningstagande, fatta beslut och genomföra det som överenskommit i den egna linje-/organisation. Det är viktigt att samtliga chefsnivåer är delaktiga i besluten om samverkan och följer pågående arbete och resultat samt rapporterar om samverkan brister och det blir problem.

### Omställning av hälso- och sjukvård till God och Nära vård

LGS har följt arbetet på länsnivå med Hälso- och sjukvårdsavtal samt strategi/färdplan Nära vård, dels genom rapportering från VVG, dels genom information från SRO, samt information från VGR projektledning om planerade förändringar av patientflöden från Hisingen och Nordost. VGR planerar vidare för stora förflyttningar och ombyggnationer inom Göteborgssjukvården. Dialog om utvecklingsområden pågår. I samband med politisk omorganisation i VGR sker översyn av formerna för samverkan med kommunerna.

### Vårdsamverkansstruktur på lokal nivå – NOSAM Göteborgs stad

I samband med omorganisationen inom Göteborgs stad uppkom behov att se över strukturen för lokal vårdsamverkan/NOSAM. Omställningen till en god och Nära vård kräver hållbara strukturer och anpassade former för nära samverkan på operativ nivå. Brukarperspektiv/personcentrering skall genomsyra arbetet. För att komma vidare i planeringsarbetet utsågs en arbetsgrupp från LGS bestående av ledamöter från Göteborgs stad och regionens primärvård/Vårdval vårdcentral. Förslag till reviderat uppdrag processats tillsammans med NOSAM ordförande vid gemensam workshop den 28 oktober. Fyra lokala processledare med ramuppdrag för NOSAM har rekryterats för uppdrag till och med 2024-06-30. Samordnas med stödfunktionen vid Samverkanskontoret. Planerad omstart av ny modell för NOSAM med 8 (tidigare 14) NOSAM från 1 mars 2023. Hur arbetet läggs upp byggs underifrån. Detaljplanering hanteras av NOSAM, ordförande och lokala processledare.

[Presentationsmaterial om NOSAM:s uppdrag och mandat - Samverkan i Göteborgsområdet](#)

### Mobil närvård

I januari 2020 ställde sig LGS bakom ett förbättringsförslag, från länsgemensam styrgrupp Nära Vård, avseende Mobil Närvård i Göteborg med kranskommuner. Den ursprungliga

modellen MNV behövde utvecklas med fokus på storstad och många involverade. I bakgrunden fanns bland annat resultat från en händelseanalys, på grund av Lex Maria, att hantera. Ett utvecklingsprojekt med deltagande parter från VGR och Öckerö har slutrapporterats under året. Metoden "lärande rum" har använts för gemensamt utforskande tillsammans med patient/brukare. Resultatet i handlingsplaner för varje verksamhet med fokus på viktiga förbättringsområden. Rutin för kommunikation NSVT framtagen.

[Slutrapport personcentrerad sammanhållen Mobil närvård \(2022-12-09\)](#)

### **Psykisk hälsa – uppföljning delregionalt genomförande av länsgemensam handlingsplan samt budgetplanering statliga stimulansmedel för år 2023.**

LGS har under året representerats i länsgemensam styrgrupp psykisk hälsa. Styrgruppen har fördelat 11,8 Mkr av statliga stimulansmedel till delregional vårdsamverkan i Göteborgsområdet. Den länsgemensamma handlingsplanen har förlängts till och med 2024 och följs upp årligen via fastställda indikatorer. Liksom tidigare år har LGS omfördelat medel. Aktiviteter för genomförande redovisas separat (se bilaga). Dialogen på nationell nivå tyder på att motsvarande summa kommer att fördelas till länsgemensam/delregional nivå även 2023. Budgetplanering pågår, slutligt förslag med utgångspunkt i faktiskt fördelade medel 2023 behandlas av LGS under februari 2023.

### **Ledningsgruppens interna arbete och förankringskedjan**

Under året har LGS haft flertal workshops med fokus på ledningsgruppens arbetssätt; mötesstruktur och förankringsprocess, för att tillsammans kunna leda mot målet "samverkan mellan kommun och region ska utjämna skillnader i hälsa". Mötesagendan justeras och av minnesanteckningarna från gruppens möten bör framgå vilka frågor som diskuterats, vad man tagit ställning till och hur frågan ska hanteras vidare.

### **Samverkan vid in- och utskrivning slutenvård**

LGS representeras på länsnivå i Ledningsrådet för samordnad hälsa, vård och omsorg. Delregionalt utvecklingsarbete inväntar fortsatt planerad översyn av lednings- och samverkansstruktur på länsnivå, LGS har under året följt indikatorer för processuppföljning. Under december registrerades 1 403 (jmf 2021: 1 408) *inskrivningsmeddelande* i SAMSA (SU), medianvärdet i kalenderdagar från inskrivning till utskrivning för "SAMSA-patienter" 8 dagar, hela regionen 7 dagar (oförändrat jmf 2021.) 62 % av patienterna inom somatiken och 93 % av patienterna inom psykiatrin, skrevs ut från slutenvården den dag de blev *utskrivningsklara*.

I 15 % av de slutenvårdsärenden som hanterats av SU i SAMSA har patienten skrivits ut från slutenvården innan *Meddelande om utskrivningsklar* skickats.

[Samverkan vid in- och utskrivning från slutenvård - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

### **Avvikelser/brister i samverkan**

LGS har följt implementeringsplanen för MedControl PRO (MCP) och arbetat för att alla ingående parter ska vara anslutna och aktiva i systemet. Data från avvikelssystemet är sammanställt och analyserat vid två tillfällen. Antal rapporterade avvikelser ökat jämfört med 2021. Brister i kommunikation och information är fortsatt den vanligaste avvikelserna som rapporteras. Inga vårdskador är registrerade. Utmaning att konkretisera och följa upp vad som skall göras tillsammans.

[Implementeringsplan avvikelshantering \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

[Avvikelser i samverkan – Sammanställning halvår 2 2022 \(jan-nov\) \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

### **Kommunikation i samverkan**

För att uppnå de mål som finns för samverkan krävs kommunikation, både i form av forum för dialog/diskussion och att information tillhandahålls. Under året har en ny kommunikator tillträtt uppdraget och vårdssamverkanswebben är i ständig utveckling/uppdatering. Migrering har skett från Alfresco till SharePoint/SOFIA. Det har även tillskapats en öppen samarbetsyta på SOFIA för Samverkanskontoret. Nyheter publiceras på webben och tre nyhetsbrev har skickats ut under året, varav ca 40% öppnats.

[Nyhetsbrev - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se)

### **Utvecklingsområde 2023:**

- Länsgemensam utvecklingsplan för omställning till God och Nära vård
- Lednings- och samverkansstruktur på läns-, delregional- och lokal nivå
- Identifierade utvecklingsområden från MedControl PRO, rapporterade avvikelser:
  - Följsamhet till gemensamma överenskommelser, riktlinjer och rutiner
- Psykisk hälsa, SIP och Suicidprevention

### **Ledamöter**

LGS består av 18 ordinarie ledamöter från ingående parter, kommunalförbundet GR innehar en adjungerad plats. Ersättare utses inte.

Ordförandeskapet är roterande och innehas under två år. Vid halvårsskiftet övertog kommunerna, genom Göteborgs stad, ordförandeskapet. VGR/Närhälsan övertog vice ordförandeskapet.

### **Politisk samverkan**

#### **Politiska samrådet**

Samrådet har träffats tre gånger under året, varav två tillfällen tillsammans med ledningsgruppen (LGS). Samtliga möten har varit digitala via Webex. Total mötestid: 9 timmar.

Uppdraget som ordförande och vice ordförande innehas under två år och roterar mellan regionens utförarstyrelser och kommunerna, samordnas med ordförandeskapet för ledningsgruppen (LGS). Politiska samrådets presidium består av ordförande och vice ordförande. VGR har genom styrelsen för Närhälsan haft ordförandeskapet under 2022. Kommunerna genom Göteborgs stad har haft vice ordförandeskapet, övertar ordförandeskapet från 2023. Vice ordförandeskapet övergår då till VGR som utser vice ordförande.

Till övervägande del har det varit återkommande ärende/ stående punkter på agendan, fokus på:

- Samverkansavtal: Avtalet löper tills vidare och har en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. I samband med mandatskifte lyfts avtalet till dialog, dock inte med avsikt att ändra något i avtalet.
- Samverkansplan: 2022 har inneburit fortsatt arbete med att utveckla samarbetet kring identifierade målgrupper. Brukarmedverkan genomsyrar samtliga områden.
- SRO: Info om reviderat hälso- och sjukvårdsavtal samt strategi Nära vård.
- Samordnad hälsa, vård och omsorg: Processuppföljning in- och utskrivning.
- Psykisk hälsa: Genomförande av länsgemensam HP psykisk hälsa och Suicidprevention.
- Avvikelse i samverkan: Uppföljning av gemensamma överenskommelser, riktlinjer och rutiner.

Politiska presidiet består av ordförande och vice ordförande som träffats vid två digitala möten som administrerats av LGS processledare. Beredning av ärenden till politiska samrådets möten har skett i samarbete med LGS Beredningsgrupp samt ansvarig tjänsteperson från VGR/Göteborgs HSN.

### Bemanning

Politiska samrådet bemannas av ordförande från berörda nämnder och styrelser som ordinarie representant samt ersättare från presidiet med närvaro- och yttranderätt.

	Ordinarie	Ersättare
Göteborgs stad	Elisabet Lann, vice ordförande Marina Johansson Daniel Bernmar	-
Mölnads stad	Göran Isacsson	Ove Dröscher

Härryda kommun	Maria Kornevik Jakobsson	Hans Larsson (våren) Sven Karlsson (del av hösten) Eva-Lotta Liljenzin (dec)
Partille kommun	Jonas Mårdbrink	Bengt Odeholm
Öckerö kommun	Sandra Svensson	Thomas Wijk
Västra HSN	Madeleine Jonsson	Maria Brauer
Göteborgs HSN	-	-
Tandvårdstyrelsen	Lars-Erik Hansson	Michael Faleke
Styrelsen för Närhälsan	Monika Beiring, ordförande	Ingmarie Torstensson
Styrelsen för Regionhälsan	Charlotte Nordström	Michael Melby
Styrelsen för Sahlgrenska Universitetssjukhuset	Gustaf Josefson	Cecilia Dahlman Eek
Styrelsen för sjukhusgruppen i Väster	Anna-Lena Holberg	Birgit Lövkvist
Styrelsen för Habilitering & Hälsa	Patric Cerny	-

Övriga: Åsa Sand, ordförande LGS, Babbs Edberg, vice ordförande LGS, till och med 2022-05-31. Från och med 2022-06-01: Babbs Edberg, ordförande LGS, Annika Leidenhed, vice ordförande LGS samt Magnus Kronvall, ansvarig tjänsteperson, G HNS, Koncernkontoret, VGR.

Anne-Charlotte Larsson, samordningsansvarig processledare.

## Ekonomi

Budgeterade kostnader för år 2022 var 5 313 000 kr. Positivt utfall på grund av vakanser och delade uppdrag. Medel att överföra till 2023 uppgår till 2 190 068 kr

## Stödfunktioner vid Samverkanskontoret

### Bemanning

Grundbemanning fem processledare och en kommunikatör, samtliga heltidsuppdrag. Temagrupp Mitt i Livet pausad, uppdraget som processledare vakant. Tre heltidsuppdrag som utvecklingsledare/samordnare har finansierats via statliga stimulansmedel psykisk hälsa. Processledaren för Temagrupp Psykiatri delvis föräldraledig, ersatt med 50 % vikarie.

Två pensionsavgångar, ny processledare för Temagrupp Äldre rekryterats, liksom delregional samordnare för Suicidprevention. Fyra lokala processledare för NOSAM rekryterats för uppstart första kvartalet 2023. Regionala medel Mobil Närvård finansierar ett 25 % uppdrag som samordnare och 50 % uppdrag som lokalt processtöd på uppstart januari 2023. Tjänsteköp av kommunikatör från Regionservice, succesiv nedtrappning från heltid till 50 %.

### **Hybridverksamhet**

Under pandemin gjordes anpassningar utifrån gällande regler, råd och rekommendationer. Till stor del bedrevs arbetet digitalt och på distans/hemarbete. Våren 2022 har ansvarig arbetsledare planerat och genomfört succesiv återgång till Samverkanskontoret. Arbetsförutsättningar för ett hybridkontor har processats fram. Från april har hybridverksamhet testats och utvärderats under hösten. LGS följer VGR:s vägledning för möjlighet till flexibla arbetsformer. Uppdragstagaren erbjuds möjlighet till hybridarbete (distansarbete i hemmet/arbetsplatsen) och flexibla arbetstider under uppdragstiden.

### **Interna mötesforum**

Husmöte för dialog och avstämning utifrån aktuella läget. TEMA-möte, kunskapshöjande forum för gemensamt arbete. Sammanlagd mötestid: 60 timmar. Därtill två planeringsdagar (internat).

### **Nätverksarbete**

Två gemensamma digitala nätverksträffar under året med delregionala vårdsamverkansarenor. Digitala träffar har även arrangerats mellan representanter från kommunalförbundet GR och delregional vårdsamverkan.

### **Kompetensutveckling**

Processledare och utvecklingsledare har under året erbjudits och i varierande grad deltagit vid såväl lokala som regionala och nationella konferenser och webinarium.

Göteborg 2023-01-10

**Babbs Edberg**  
Ordförande LGS

**Anne-Charlotte Larsson**  
Processledare LGS

## Temagrupp Barn och unga

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-16



### Sammanfattning av gruppens arbete

Temagrupp Barn och unga samverkar för Kommun och sjukvård, samverkan i Göteborgsområdets övergripande mål: **Samverkan ska utjämna skillnader i hälsa** och det fokusområdet: Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa. För Temagrupp Barn och unga innebär det att fortsatt hålla i samverkan i riktning mot temagruppens eget mål: **Barn och unga ska lyckas i skolan** utifrån temagruppens Samverkansplattform: Familjecentrerat arbetssätt som grund, SIP som verktyg, stöd och struktur samt Barnrättsperspektivet som ska genomsyra all samverkan.

I Temagrupp Barn och unga ingår representanter från de delregionala vårdssamverkansparterna i Partille, Härryda, Mölndal, Öckerö och Göteborg samt Västra Götalandsregionen (VGR) riktat mot barns och ungas hälsa. Representerade verksamheter är förskola, grundskola, gymnasieskola, elevhälsa, socialtjänst, funktionsstöd, öppenvård inom Sjukhusen i Väster, barn- och ungdomsmottagning samt ungdomsmottagning inom Regionhälsan, öppenvård och barn- och ungdomspsykiatri inom Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, primärvård från Närhälsan och PRIMÖR, Folktandvården samt Habilitering & Hälsa barn. Temagruppen har haft fyra digitala halvdagsmöten 2022. Närvaron har varit god.

Temagrupp Barn och unga har sedan länge en utsedd beredningsgrupp med uppdrag att bereda och förankra frågor inför varje temagruppsmöte. Beredningsgruppen består av ordförande och två representanter från temagruppen för en bred representation av de ingående verksamheterna, samt processledare för temagruppen. Under året har en uppdragshandling för gruppen antagits av temagruppen. Beredningsgruppen har sammanträtt och berett ärenden inför varje temagruppsmöte.

### Referensgrupp för brukarorganisationer

Temagrupp Barn och unga har ett tydligt brukar-/barnperspektiv och har sedan 2016 en referensgrupp för brukarorganisationer. Referensgruppen är ett forum för dialog om aktuella frågor genom regelbundna möten med ordförande och processledare för

temagrupper. Uppdragshandling finns. Referensgruppen ger synpunkter på temagrupperns handlingsplan och inbjuds att delta i temagrupperns arbetsgrupper och konferenser.

I referensgruppen finns representanter från organisationerna Autism- och Aspergerföreningen, FUB (personer med intellektuell funktionsnedsättning), Unga rörelsehindrade, NSPHVG (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa Västra Götaland), Barncancerfonden på Drottning Silvias barnsjukhus samt barnrättsorganisationerna BRIS (Barnens rätt i samhället) och Maskrosbarn. Under året har dialogen och samverkan mellan referensgruppen och temagrupperna utvecklats och intensifierats. Referensgruppen haft fyra digitala möten under året.

### **Implementering av Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa**

Temagrupperns handlingsplan är styrande för dess samverkansarbete. Temagrupperns tre delmål utifrån målet Barn ska lyckas i skolan är långsiktiga. Årliga aktiviteter kopplas till delmålen. Under 2022 har fokus varit på att implementera Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa genom de delregionala Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet som temagrupperna tog fram 2021. En arbetsgrupp har arbetat med planering och förankring av spridningskonferenser för att implementera anvisningarna utifrån ett barnrättsperspektiv. I arbetsgruppen har representanter från temagrupperna, referensgruppen, processledare samt delregional samordnare för samverkan kring barns och ungas hälsa ingått. Två konferenser har genomförts:

- Digital halvdagskonferens den 13 maj med tema: Struktur för samverkan. Uppdrag om struktur för samverkan beskrivs i avsnitt ett i Tillämpningsanvisningarna. 70 deltagare deltog; från Lokal samverkansgrupp Barn och unga och NOSAM Barn och unga
- Fysisk halvdagskonferens på Dalheimers hus den 7 oktober med tema: Tidiga insatser. Uppdraget om tidiga insatser beskrivs i avsnitt två i Tillämpningsanvisningarna. Ca 100 personer deltog; från verksamheter som möter barn och unga och deras föräldrar, temagrupperna och temagrupperns referensgrupp för brukarorganisationer.

Implementeringen av Överenskommelsen liksom Tillämpningsanvisningarna är inkluderade i den delregionala implementeringsplanen för stärkt arbete med SIP alla åldrar som pågår i Göteborgsområdet. SIP-utbildare för barn och unga finns lokalt för att utbilda enligt kaskadmodell. Delregionala utvecklingsledare stöttar SIP-samordnare och SIP-utbildare i regelbundna nätverk för erfarenhetsutbyten och ökad kunskap med fokus på den enskilde.

### **Ökad skolnärvaro och föräldrastöd**

Temagrupperna har genom tilldelade medel för implementering av Handlingsplan psykisk hälsa barn och unga, fortsatt kunna bidra till samt följt upp lokala insatser för ökad

skolnärvaro och föräldrastöd. Fem lokala närvaroteam har stöttats i sitt arbete med närvaroteam för att minska psykisk ohälsa och problematisk skolfrånvaro: i Partille, Härryda, Mölndal, Göteborg centrum och Hisingen, liksom två spädbarnsverksamheter i Göteborg (Nordost och Hisingen) som kunnat erhålla bidrag för sitt arbete med tidiga insatser och föräldrastöd i samverkan.

### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Implementering av Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa fortsätter 2023 genom spridning av Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet. Temagruppen planerar för fyra ytterligare spridningskonferenser med temana Delaktighet och Barn och unga placerade i samhällsvård. Arbetsgruppen har fortsatt uppdrag att planera konferenserna. Temagruppen kommer också fortsätta dialogen för att implementera IT-verktygen SAMSA i SIP-arbetet och MedControl Pro för avvikelser i samverkan.

Under 2023 kommer temagruppen fortsatt följa, eventuellt även stötta om förutsättningar ges, de lokala insatserna utifrån Handlingsplan psykisk hälsa. Implementering av den länsgemensamma handlingsplanen för suicidprevention kommer få ett större fokus genom planerade utbildningsinsatser riktade både till ungdomar, medarbetare och chefer. LGS har tillsatt en delregional samordnare för suicidprevention som stöder arbetet.

Temagrupp Barn och unga vill utveckla samverkan med Temagrupp Psykiatri för att identifiera gemensamma uppdrag. En del i det arbetet är att samverka i Temagrupp Psykiatri satsning på Samsjuklighetsuppdrag – ACT i uppdraget om Barn som anhörig.

### Mål, aktivitet och uppföljning

Delmål	Aktivitet	Uppföljning
Verka för ett välfungerande lokalt arbete för barn och unga.	Överenskommelsen om samverkan om barns och ungas hälsa (ÖK barn och unga) är styrande för delregionalt och lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa.	Stående punkt på temagruppens möte i syfte att hålla uppdragen i överenskommelsen aktuella. Delregional samordnare kring barns och ungas hälsa är stöd i uppdraget.  Temagruppen planerar och genomför spridningskonferenser. Utvärderingar från konferenserna ligger till grund för kommande konferenser. En arbetsgrupp där brukarorganisationer ingår har uppdraget att planera för konferenserna.

Delmål	Aktivitet	Uppföljning
-- Verka för ett välfungerande lokalt arbete för barn och unga.	Information- och implementeringsinsatser för temagruppens framtagna tillämpningsanvisningar för ÖK barn och unga.	En arbetsgrupp med representanter från ingående verksamheter och brukarorganisationer har arbetat med att planera för och genomföra två spridningskonferenser riktat till lokala samverkansgrupper och de som möter barn och unga i sin verksamhet.  Temagruppen har utsett delregional samordnare som samordnar arbetet.
	Fokus på det gemensamma utvecklingsområdet i ÖK barn och unga om att införa IT-verktyget SAMSA för samtliga verksamheter.  Även IT-verktyget för avvikelser i samverkan: MedControlPro ska införas.	Stående punkt på temagruppens dagordning. Temagruppen följer pilot i Borås gällande införande av SAMSA i skolan.
	Översyn av temagruppens framtagna delregionala vägledning.	Inaktuella stöddokument har tagits bort på webbplatsen.
	Vårdsamverkanstrukturen ska göras känd för NOSAM, Temagrupp Barn och unga och lokala samverkansgrupper för barn och unga.	Samverkansorganiseringen är en sammanhangsmarkering och används vid all dialog i utbildningar i samverkan. Den är också en del av uppdraget i ÖK barn och unga, och motsvarar avsnitt ett i Tillämpningsanvisningarna.
	Temagruppens publicerar minnesanteckningar och kortinfo efter möte, samt aktuell handlingsplan.	Temagruppens information på <a href="http://www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet-tg-barnochunga">www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet-tg-barnochunga</a> förväntas användas som stöd i det lokala samverkansarbetet för barn och unga.
Fokus på barnrättsperspektivet; särskilt fokus på delaktighet samt frihet från våld.	Samtliga samverkansarenor för barns och ungas hälsa ska genomgå utbildning i barnkonventionen. *	I Tillämpningsanvisningarna avsnitt ett finns uppdrag till samtliga samverkansarenor för barn och unga att genomgå utbildning i barnkonventionen för att stärka barnrättsperspektivet och arbeta enligt lagen om barnkonventionen.  I dialoger och utbildningar framhålls att utbildning i barnkonventionen är en utgångspunkt för överenskommelsen, SIP och tillämpningsanvisningarna.

Delmål	Aktivitet	Uppföljning
		Temagruppen har en stående punkt på varje dagordning: Hur har barnrättsperspektivet tagits omhand på mötet? Punkten dokumenteras i minnesanteckningarna.
-- Fokus på barnrättsperspektivet; särskilt fokus på delaktighet samt frihet från våld.	Delaktighet enligt barnrättsperspektivet ingår i Tillämpningsanvisningarna för ÖK barn och unga.	I temagruppens delregionala tillämpnings-anvisningar för Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa ges samtliga samverkansarenor för barn och unga i uppdrag att genomgå utbildning i barnkonventionen.
	Uppmärksamma barn som anhörig. (Glöm inte syskon)	Uppdraget ska inkluderas i Temagrupp psykiatrisatsning på samsjuklighet – ACT.
Tidiga insatser i samverkan – Tidigt identifiera barn som far illa.	Föreläsningsserie om stöd till de som möter barn med erfarenhet av flykt eller migration.	En arbetsgrupp har arbetat med kvarvarande medel riktat till barn med erfarenhet av flykt eller migration genom att arrangera föreläsningar. Nio föreläsningar har genomförts 2019–2021 riktat både till civilsamhället och professionella. I samband med att medlen är slut avslutar arbetsgruppen sitt uppdrag.
	Uppmärksamma tidiga insatser för att förebygga våld i nära relationer.	I Temagruppens handlingsplan har webbutbildningar och seminarium föreslagits för att uppmärksamma frågan. **
	Tidiga insatser har eget kapitel i tillämpningsanvisningar för ÖK barn och unga.	Spridningskonferens med fokus på Tidiga insatser har genomförts, ca 100 personer deltog. I panel-samtal med flera representanter från temagruppens referensgrupp för brukar-organisationer tydliggjordes vinsten med att samverka i tidiga insatser, inte minst för att motverka större problem senare i livet.
	Delregionala stimulansmedel för psykisk hälsa barn och unga riktas till att motverka problematisk skolfrånvaro.	Temagruppen har fått möjlighet att ge fortsatt stöd till tidigare beviljade lokala insatser för ökad skolnärvaro och tidiga insatser: skolnärvaroteam i Härryda, Mölndal, Partille, Hisingen och Göteborg centrum, samt spädbarnsverksamheterna i Angered och Hisingen.  Temagruppen har på sina möten i september och november fått en muntlig föredragning från teamen

Delmål	Aktivitet	Uppföljning
		vilket varit mycket uppskattat. Skriftlig årsrapport är under framtagande.
-- Tidiga insatser i samverkan – Tidigt identifiera barn som far illa.	Länsgemensam handlingsplan för suicidprevention ska implementeras lokalt. <a href="#">Handlingsplan Suicidprevention</a>	Under hösten tillsatte LGS en delregional samordnare för suicidprevention. Det har inneburit ett stort stöd i att kunna fokusera på suicid-prevention genom tidiga insatser för psykisk hälsa inte minst riktat till barn och unga. NOSAM-dialoger, enkät och dialog med elever åk 8 i samtliga kommuner samt planering för erbjudande av utbildningar har genomförts. Utbildning riktat direkt till ungdomarna är under planering för 2023.

\* [Kurs: Barnkonventionen - från teori till praktik](#)  
<https://larportalen.vgregion.se/enrol/index.php?id=75>

\*\* [Utbildningar - Valdinararelationer.se](#)  
<https://www.valdinararelationer.se/dialoga/utbildningar/>

[Utbildningsmaterial om hedersrelaterat våld - Nationellt centrum för kvinnofrid \(NCK\) - Uppsala universitet \(uu.se\)](#)

[Våld i nära relationer \(vgregion.se\)](#)

## Temagrupp Psykiatri

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-05

### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Temagrupp Psykiatri har arbetat med sina tre fokusområden (In- och utskrivningsprocessen, Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa, Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom) enligt följande.

För att säkra upp In- och utskrivningsprocessen har temagruppen haft som delmål att alla patienter som skrivs ut från slutenvården ska ha en fortsatt planering. Processtatistik från SAMSA kopplat till in- och utskrivningsprocessen följs löpande av respektive representant i temagruppen och information från UG SAMSA är en stående punkt på temagruppens dagordning. Temagruppen har följt rapporterade avvikelser i samverkan vid två tillfällen under 2022, juni och december. Detta för att få en bild av hur väl delmålet uppnås. Samtliga representanter kopplade till temagruppen och dess arbetsgrupper har uppmuntrats att skriva avvikelser i samverkan de gånger detta behövts.

PSYKSAM har under 2022 fått ett reviderat uppdrag som sträcker sig till 2024. Gruppen ska bland annat genom att analysera brister i samverkan relevanta för målgruppen föreslå förändringar för att förbättra samverkan. Den 12 maj besökte Ordförande temagruppen för att prata om PSYKSAM:s arbete. Under hösten 2022 har en arbetsgrupp påbörjat revidering av riktlinjen avseende LVM/SIP för att få en tydlighet kring samverkan kopplat till tvångsvård enligt LVM. Ny representant från funktionsstödsförvaltningen har rekryterats till PSYKSAM.

För att öka kännedomen och följsamheten till de överenskommelser och riktlinjer som är relaterade till in- och utskrivning har temagruppen ställt sig bakom utbildningsinsatsen "Basnivå i samverkan". Utbildning genomförs av processledare och utvecklingsledare inom vårdsamverkan. Kursen består av två dagar varav en är egenstudier/inläsning och en dag är schemalagd fysisk seminariedag. Under 2022 genomfördes flertalet utbildningstillfällen med totalt 80 deltagare. 72 deltagare kom från kommunen och 8 från sjukvården. Temagruppens undergrupp "Samsynsgruppen" består av verksamhetsnära representanter som löpande identifierar förbättringsområden i samverkan. Gruppen sprider också kunskap kring våra överenskommelser och riktlinjer.

Temagruppen har under 2022 arbetat vidare med samsjuklighetsuppdraget. LGS har ställt sig bakom och ett projekt har börjat ta sin form. Projektet är uppdelat i tre delar, 1. Etablera ACT som arbetssätt i kranskommunerna, 2. Barn som anhöriga och 3. ACT arbetar med samsjuklighet inom boendeverksamheten i Göteborgs stad. Rekrytering av personal pågår och en projektledare påbörjar sin anställning 1 jan 2023.

Fokusområde tre – fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom – har temagruppen ett nätverk som arbetar med frågan. Nätverk fysisk hälsa har under våren 2022 varit vilande då det efterfrågats kompletterande medlemmar. Under andra halvan av året har två nya medlemmar tillkommit och gruppen består nu av fyra personer. Under höstterminen har ett möte kunnat genomföras med uppgift att planera för aktiviteter som ökar kunskapen om fysisk hälsa kring målgruppen. En webbutbildning för tandhälsa påbörjades under 2021 och blev färdig i juni 2022. Implementeringsarbetet kring webbutbildningen fortsätter under nästkommande år.

### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Samtliga aktiviteter i temagruppens handlingsplan har påbörjats men kräver fortsatt arbete för att utvecklas och uppnå god kvalitet. Några delar som temagruppen kommer fortsätta att arbeta med under kommande år är att identifiera förbättringsområden utifrån inrapporterade samverkansavvikelser.

Utbildning "Basnivå i samverkan" hade ett lägre söktryck under hösten 2022 än tidigare. Stor vikt behöver ligga på samverkansrepresentanter att sprida information och inbjudan i respektive verksamhet. Sjukvården samt kranskommunerna behöver få en större representation.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Alla patienter som skrivs ut från slutenvården har en planering.	Temagruppsspecifika förbättringsområden identifieras bland annat genom rapporterade avvikelser i samverkan.  Ansvar: Temagruppens undergrupp PSYKSAM tar fram förslag och arbetar med förbättringsområden efter beslut i temagruppen.	PSYKSAM har under året följt implementeringsarbetet av MedControl Pro och eventuella svårigheter kopplat till detta. Fortsatt arbete med avvikelser i samverkan har lyfts som ett fokusområde för 2023.
Ökad kännedom om och följsamhet till överenskommelser och riktlinjer relaterade till in- och utskrivningsprocessen.	Basnivå i samverkan ska fortsätta implementeras i Göteborgsområdet.	Utbildningen har genomförts vid flertalet tillfällen under året med totalt 80 deltagare. Fördelning mellan huvudmän: 72 kommunen respektive 8 sjukvården.
	Relaterat till specifik målgrupp "PSL" där in- och utskrivnings även inkluderar	PSYKSAM som har arbetat med utformning och implementering av riktlinjen. Fortsatt

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>Kriminalvård är aktiviteten fortsatt implementering av riktlinje.</p> <p>Ansvar: PSYKSAM.</p>	<p>implementeringsarbete kommer ske i temagruppens undergrupp; samsynsgruppen.</p>
<p>-- <i>Ökad kännedom om och följsamhet till överenskommelser och riktlinjer relaterade till in- och utskrivningsprocessen.</i></p>	<p>Processtatistik (från SAMSA) in- och utskrivningsprocessen följs i temagruppen.</p> <p>Ansvar: Temagruppens representanter följer själva statistiken löpande, processledare ansvarar för utdrag och förtydliganden de gånger statistiken är på agendan. Specifikt ansvar att identifiera och föreslå förbättringar relaterat till statistiken kan ligga på exempelvis Samsynsgruppen, PSYKSAM, NOSAM.</p>	<p>Temagruppens representanter följer själva statistiken löpande.</p> <p>Processtatistik kopplat till in- och utskrivning har presenterats för temagruppen under året.</p>
<p>Öka medarbetarnas kunskap om samverkan för att skapa bättre förutsättningar för att samordna insatser.</p>	<p>Tvådagarsutbildningen Basnivå i samverkan är en aktivitet som även täcker in detta fokusområde. För detaljer se under föregående fokusområde.</p> <p>Relaterat till målgrupp samsjuklighet har temagruppen Uppdragshandling Samsjuklighet där aktiviteter för 2022 inleds med en särskilt tillsatt grupp med representanter från de kranskommuner som visat intresse. Målet är att arbeta fram HUR man kan gå vidare rent konkret praktiskt efter den kartläggning som gjordes 2021.</p>	<p>Utbildningen har genomförts vid flertalet tillfällen under året med totalt 80 deltagare. Fördelning mellan huvudmän: 72 kommunen respektive 8 sjukvården.</p> <p>Tillsatt grupp har träffats vid tre tillfällen under 2022. Ett uppdrag har presenterats för LGS som ställt sig bakom. Projektet består av tre delar</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ACT i kranskommunerna (Mölndal, Partille och Härryda)</li> <li>2. Barn som anhöriga</li> <li>3. ACT gentemot boendeverksamhet inom Göteborgs stad</li> </ol> <p>Projektet har kunnat startas upp med rekrytering av personal och projektledare.</p>
<p>Integrera den enskildes perspektiv i utformningen av samverkan mellan huvudmän.</p>	<p>Ta del av statistik, rapporter och analyser kopplat till brukarmedverkan. Två gånger per år på temagruppens agenda.</p>	<p>NSPH iVG har stående punkt på temagruppens agenda. Temagruppen har fått information relaterat till bland annat brukarrevisioner, peer-supports och webb utbildning i brukarmedverkan.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		Brukarrepresentant från NSPH ingår i samtliga grupperingar under temagruppen.
Medarbetare ska få ökad kunskap om fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom.  Ökad kännedom om/kontaktvägar till andras verksamheter relaterat till insatser fysisk hälsa.	Nätverket inkluderar deltagande från alla parter. Ansvar: Två utsedda från kommun och sjukvård leder nätverket tillsammans med en brukarrepresentant. Ansvar för representation ligger på respektive organisation.	Nätverket har varit vilande under våren relaterat till brist på representation. Arbetsgruppen blev fulltalig under hösten och fortsätter sitt arbete. Har träffats en gång under hösten.
God tandhälsa trots psykisk funktionsnedsättning/sjukdom.	Webbutbildning tandhälsa.	Implementering fortsätter och följs löpande vid temagruppens möten.

## Temagrupp Äldre

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-20

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Temagrupp Äldre har under året haft fem möten. Gruppen består av 16 representanter. Ny representant för PRIMÖR tillkom i februari, Snezana Hadziselimovic, verksamhetschef på Citysjukhuset plus 7 i centrum. Camilla Lundqvist efterträdde Björn Gunnarsson i maj som processledare för temagruppen. I september efterträdde Daniel Johansson från SU/Sahlgrenska Simina Gherman. I november efterträdde Shirin Pazireh från SU/Östra David Gembäck och Anna Hyltner efterträdde Sara Lilliehöök från SU/Mölndal.

Ordförande Catharina Johanson lämnade i december 2022 över ordförandeskapet till Lena Holmqvist-Henriksson och SU. Det har varit i snitt 12 deltagare per möte och det har varit en konstruktiv och förtroendefull dialog på mötena.

Året präglades initialt av pandemin som ställt stora krav på samverkan mellan vårdgivarna, vilket sedan har fortsatt genomsyrat året. Verksamhetsförändringar har påverkat vårt delregionala område varav samverkan sinsemellan varit fortsatt viktig.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (2017:612), har varit en fast punkt på dagordningen.

Temagruppen har fått en representant som ingår i Styrgrupp psykisk hälsa, Snezana Hadziselimovic. Under året har två kranskommuner ansökt om medel för att satsa på TAIK projekt (tandhygienist i kommunen) för ökad munhälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom, vilket får följas under kommande år.

Vår handlingsplan utgår från de politiska målen: **Utveckla samordnad vård, tandvård, stöd och omsorg för individen genom att fokusera på:**

- In- och utskrivningsprocessen
- Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa
- Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Fortsatt arbete behövs för att trygga och säkra vårdövergångar mellan vårdgivare. Våra avvikelser i samverkan visar att vi måste arbeta vidare med både kommunikationen mellan vårdgivare och efterlevnad till befintliga riktlinjer och rutiner.

Vi behöver fortsätta förankra och följa [Implementeringsplan SIP som verktyg i samverkan i Göteborgsområdet.pdf](#).

Vi behöver även fortsätta att förankra och följa UG SAMSA:s arbete och fortsätta arbeta mot målet att alla använder SAMSA vid vårdövergångar på rätt sätt och i rätt tid lyfts som framgångsfaktor.

Revidering av områdesgemensam **Arbetsrutin för samordnad vård- och omsorgsplanering före planerad knä- och höftplastik** pausades i väntan på riktlinje kring öppenvårdsprocessen. Arbetet kan eventuellt behöva återupptas under 2023 alternativ tas upp i för övervägande om den kan bedömas ingå i öppenvårdsprocessen.

Arbete påbörjades i temagruppen kring att skapa samsyn om **Vad som ska föregå inskrivning i kommunal primärvård** och detta arbete behöver fortsätta följas upp.

I temagrupp psykiatri har en webbutbildning för tandhälsa färdigställd i juni 2022 och denna utbildning är riktad även till målgruppen inom Temagrupp äldre. Implementeringsarbetet kring webbutbildningen fortsätter under nästkommande år.

Vi behöver fortsätta arbeta mot målet att öka den proaktiva bedömningen av den enskilde. Lika så att vidareutveckla arbetet med kunskapshöjande insatser inom psykisk hälsa och förebyggande arbete.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Trygga och säkra vårdövergångar mellan vårdgivare.	Öka antal SIP för målgruppen.  Antalet utförda SIP:ar följs via statistik från GITS.	Statistik följs av varje temagrupsmedlem månatligen och sammanställning och djupare analys har redovisats av processledare för temagruppen halvårsvis. Planeras fortsätta 2023.
	Gemensamma SIP-utbildningsinsatser till personal.  Säkerställa utbildning/kunskap i SAMSA.	Delregional SIP-koordinator återkopplar till temagruppen. Årsrapport skickas till temagruppens deltagare av Processledaren i januari 2023.  UG SAMSA har utvecklat dokumentationsstöd för planeringsmeddelande och vårdbegäran som ska spridas i organisationerna som stöd.
	Revidering av rutin: Samverkansdokument knä-höft-plastik in och utskrivning.	Arbetsgrupp påbörjad i maj men arbete pausat i väntan på länsregionens riktlinje kring öppenvårdsprocessen. Återupptas under 2023 om behov kvarstår.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Tydliggöra <b>när</b> i utskrivningsprocessen beslut fattas om vilket av de fyra utskrivningsalternativen som är aktuellt vid en patients utskrivningen från slutenvården.	UG SAMSA har satt ihop förtydligande utifrån gällande avtal och överenskommelser som temagruppen ställt sig bakom.	Representanter från UG SAMSA har varit i temagruppen vid två tillfällen för presentation samt dialog om förtydligandet.  Varje deltagare i TGÅ har spridit informationen vidare i sina respektive organisationer.
Skapa samsyn kring vad som ska föregå ett beslut om inskrivning i kommunal hälso- och sjukvård.	Arbetsgrupp med representanter från de olika vårdgivarna försöker ta fram en presentation i samsyn.	Arbetsgrupp uppstartad i maj. Arbetade fram en presentation som utgick från redan gällande avtal och överenskommelser samt förtydligande kring vad kommunerna önskar för information för att kunna ta beslut om inskrivning. Förslaget var på remissrunda vid två tillfällen innan temagruppen ställde sig bakom materialet i november. Behöver följas under 2023.
Öka den proaktiva bedömningen av den enskilde.	Följa läkartillgängligheten.	Statistik har tagits fram på läkarhembesök i ordinärt boende samt i SÄBO i Trend utifrån PowerBI.
	Representanter från koncernkontoret deltog för genomgång av förändringarna i KoK-boken kopplat till läkartillgängligheten.	Dialog på temagruppen i november kopplat till draging och statistik.
	Följa upp närområdesplaner.	Följs upp genom att temagruppens deltagare tar del av NOP samt NOSAM årsrapport.
	Fokus på gemensamma läkemedelsgenomgångar.	Statistik från öppna jämförelser genomgångna i november.
Identifiera ökad risk för suicid hos äldre med vård och omsorgsinsatser i ordinärt boende.	Fortsätta utbildningsinsatser.  Första hjälpen.	Genomgång av statistiken från utbildningarna: I Göteborgsområdet TOTALT: - 87 instruktörer, finns idag 9st kvar aktiva i området. - 2500 första hjälpare (250 har vi kontakt med idag) De flesta utbildades 2021.  Utvärdering visar att inte så många verksamheter klarar upprätthålla licenserna för MHFA utbildarna. De som arbetar aktivt fortsätter medan andra verksamheter är

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>positiva till andra utbildningsförslag som är enklare att upprätthålla i verksamheterna.</p> <p>Förslag till fortsatta insatser kring suicidprevention läggs in i handlingsplan 2023 efter presentation från Delregional Samordnare för Suicidpreventivt arbete.</p>

## Utvecklingsgrupp SAMSA

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-21

### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Utvecklingsgruppen representeras av ledamöter från Göteborgs stad, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Mölndals stad, Härryda, Partille, Öckerö kommun samt Närhälsan vårdcentral och Närhälsan rehab. Processledare för samtliga temagrupper, delregional SIP-koordinator och utvecklingsledare för brukarmedverkan har under 2022 också ingått i gruppen. Processledare för LGS har varit adjungerad för att ytterligare förankra frågorna brett.

Det har varit bra uppslutning på de möten som genomförts under året. Camilla Lundqvist efterträdde Björn Gunnarsson och övertog uppdraget som ordförande för UG SAMSA efter Frida Palm i maj. Malin Throfast har ersatt Carina Waltilla som representant från Mölndal Stad i augusti och i december tillsattes även den tidigare vakanta platsen för PRIMÖR av Veronika Ottosson från Capio Vårdcentral Axess. Initialt var första mötena digitala på grund av pandemin men efter restriktionslättnader har möten skett både fysiskt och digitalt. UG SAMSA har genomfört två samverkansdialoger under hösten 2022 med fokus på vårdövergångar, in-utskrivningsprocessen från sjukhus och SIP i SAMSA. Dessa var väldigt uppskattade och gav ett bra underlag inför arbetet vidare.

Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård har varit ett prioriterat målområde. Fokus ligger på att följa lagens intention om att enskilda som har behov av en samordnad individuell plan, SIP, ska erbjudas detta i samband med utskrivning samt att fast vårdkontakt ska vara dirigent i processen.

Representanter från UG SAMSA har deltagit i temagrupp Äldre vid två tillfällen under året för att hjälpa till och förtydliga **när i utskrivningsprocessen beslut tas om vilket utskrivningsalternativ som är aktuellt**.

Deltagare från UG SAMSA ingår också som representanter i läns gemensam Förvaltningsgrupp SAMSA samt i läns gemensam Arbetsgrupp Utveckling. Deltagarna har stöttat i det arbete som skett med uppgraderingar i IT-verktyget SAMSA, exempelvis vid bytet från Skype till Pex IP.

Utifrån de delmål, aktiviteter och uppföljningsaktiviteter som identifierades i handlingsplanen sker fortsatt arbete för att uppnå delmålen, och möten tar alltid utgångspunkt i denna handlingsplan. Delregionalt har UG SAMSA arbetat fram dokumentationsstöd både för planeringsmeddelande och vårdbegäran vilka LGS ställt sig bakom. Arbetsgruppen har under året kunnat arbeta konkret med frågor som berör delområdet.

## Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

UG SAMSA har påbörjat revidering av handlingsplan inför 2023 med kvarstående utvecklingsområden. Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse innebär ett långsiktigt arbete där dialog, samsyn och ett respektfullt förhållningssätt krävs för att utvecklas gemensamt mot samma riktning.

Synkningen med utvecklingsarbetet i Förvaltningsgrupp SAMSA behöver fortsätta utvecklas varav en uppdragsbeskrivning för arbetsgruppen efterfrågats. Avsaknad av representanter från området Rehabilitering lyfts i utvecklingsgrupper på länsnivå.

Kvarvarande utvecklingsarbete finns hos parter som ännu inte använder SAMSA aktivt men har inkorgar. Viktigt att dessa bevakas om samverkan ska kunna ske genom systemet.

Intresset från skolan att ansluta sig till SAMSA lyfts oftare från verksamheterna. Pilotprojekt pågår i Borås och UG SAMSA följer detta inför fortsatt arbete vidare i frågan under 2023. Något som har uppmärksammat är emellertid att samtliga verksamheter som möter barn och unga har ett arbete att göra för att i högre grad använda sig av den digitala möjligheten till både SIP arbete och så kallade öppenvårdsärenden i SAMSA, utöver planeringen kring in/utskrivning på sjukhus. En utmaning handlar om de SITHS-kort som krävs för användare i systemet, vilket få som arbetar med barn och unga i kommun har tillgång till sedan tidigare.

UG SAMSA har tagit del av sammanställningen av avvikelser i Medcontrol PRO och det som framkommer är att kommunikationen och följsamheten till rutiner och riktlinjer både internt och mellan vårdgivare behöver förbättras. Detta sammanfattas även som konklusion från våra samverkansdialoger och är underlag för vidare utvecklingsarbete under 2023. Viktigt att diskutera kvalitet och hur vi följer lagen med den enskilde i fokus, i relation till statistiken och en fortsatt dialog om fast vårdkontakts roll som dirigent i processen.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>1. SIP-processen = 1 process</b> - uppnå <b>en enda process</b> där in/utskrivningsprocessen, planeringsprocessen <b>och</b> SIP-processen ingår. Mål: att arbeta med planerings-processen i samband med sjukhusvistelse som en del av SIP-processen.	1) UG SAMSA tar fram förslag till LGS om hur planeringsprocessen ska bli en del av SIP-processen i delregionen.	UG SAMSA följer statistiksammanställning och avvikelseanalys med fokus på SIP samt in/utskrivningsprocessen.  Under året har frågan om hur planeringsprocessen ska bli en del av SIP-processen diskuterats och UG SAMSA ska analysera avvikelserna ytterligare samt inhämta mer

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<p>- stärka fast vårdkontakts roll som "dirigent" i processen.</p> <p>- flödet i planeringsprocessen med fokus på planeringsmeddelande, planeringsmöte till SIP.</p>		<p>information från verksamheterna om hur vi kan stödja i processen att uppnå målet.</p>
<p><b>-- 1. SIP-processen = 1 process</b> - uppnå <b>en enda process</b> där in/utskrivningsprocessen, planeringsprocessen <b>och</b> SIP-processen ingår. Mål: att arbeta med planeringsprocessen i samband med sjukhusvistelse som en del av SIP-processen.</p> <p>- stärka fast vårdkontakts roll som "dirigent" i processen.</p> <p>- flödet i planeringsprocessen med fokus på planeringsmeddelande, planeringsmöte till SIP.</p>	<p>2) Kommun och öppenvård ansvarar för att öka antalet Vårdbegäran och informationen i Vårdbegäran.</p>	<p>Förslag till aktivitet var att UG SAMSA skulle mäta antalet Vårdbegäran 1 gång/ månad. Detta utfördes vid ett tillfälle men innebar för stor handpåläggning och gick ej att fortsätta genomföra. Frågan lyftes länsgemensamt om stöd för denna statistik men även här blev svaret nej.</p> <p>Varje enskild enhet behöver följa hur de ökar antalet vårdbegäran, detta kan inte göras av UG SAMSA men av enhetens egna SAMSA-ombud.</p> <p>UG SAMSA har under året i stället arbetat fram ett dokumentationsstöd för vårdbegäran för att underlätta för användarna. LGS har ställt sig bakom materialet och det är spritt i verksamheterna. Underlagen har också presenterats på samverkansdialogerna.</p>
	<p>3) Samtliga parter ansvarar för information i Planeringsmeddelandet.</p> <p>Fast vårdkontakt ansvarar för att boka planeringsmöte /kort avstämning i samverkan med kommunen och slutenvården före utskrivning.</p>	<p>Förslag till aktivitet var att UG SAMSA skulle mäta antalet Planeringsmeddelande 1 gång/ månad. Detta innebar för stor handpåläggning och gick ej att genomföra. Frågan lyftes länsgemensamt om stöd för denna statistik men även här blev svaret nej.</p> <p>Varje enskild enhet behöver följa hur de ökar antalet planeringsmeddelande, detta kan inte göras av UG SAMSA men av enhetens egna SAMSA-ombud.</p> <p>UG SAMSA har under året i stället arbetat fram ett dokumentationsstöd för planeringsmeddelande för att underlätta för användarna. LGS har ställt sig bakom materialet och det är spritt i verksamheterna.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>Underlagen har också presenterats på samverkansdialogerna.</p> <p>Beträffande sista delen av aktiviteten kan den inte starta innan det eventuellt blir en delregional rutin/annat förtydligande då vi i dagsläget arbetar enligt läns gemensam Rutin för in- utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.</p>
<p><b>-- 1. SIP-processen = 1 process</b> - uppnå <b>en enda process</b> där in/utskrivningsprocessen, planeringsprocessen <b>och</b> SIP-processen ingår. <b>Mål: att arbeta med planeringsprocessen i samband med sjukhusvistelse som en del av SIP-processen.</b></p> <p>- stärka fast vårdkontakts roll som "dirigent" i processen.</p> <p>- flödet i planeringsprocessen med fokus på planeringsmeddelande, planeringsmöte till SIP.</p>	<p>4) Fast vårdkontakt ansvarar för att erbjuda den enskilde möjligheten att få en SIP.</p> <p>Fast vårdkontakt ansvarar för att dokumentation för SIP sker i IT-tjänsten.</p>	<p>UG SAMSA följer den läns gemensam process statistiken från GITS.</p> <p>Stora utbildningssatsningar utförs av SIP-utbildare lokalt men också kopplat till SIP-nätverk och den satsning som sker i den delregionala SIP-implementeringsplanen. Här stöttar UG SAMSA och ska själva uppdatera sin SIP-utbildning under 2023 för att ytterligare kunna stödja i processen.</p>
	<p>5) Dialog och informationsöverföring mellan UG SAMSA och temagrupperna samt mellan UG SAMSA och delregional SIP-koordinator.</p>	<p>Processledare för samtliga temagrupper är nu deltagare i UG SAMSA. Delregional SIP-koordinator deltar i UG SAMSA.</p>
	<p>6) UG SAMSA anordnar samverkansdialoger med fokus på SIP-processen och brukardelaktighet och med utgångspunkt i handlingsplanen.</p>	<p>UG SAMSA har anordnat två fysiska samverkansdialoger under hösten med fokus på vårdövergångar, in-utskrivningsprocessen från sjukhus och SIP i SAMSA med 129 anmälda deltagare vid varje tillfälle.</p> <p>Planerar fortsätta med samverkansdialoger då dessa varit väldigt uppskattade samt goda forum för att skapa samsyn och inhämta återkoppling från alla verksamheter.</p>
<p><b>2. Målgrupper i SAMSA</b> - uppnå att samtliga verksamheter som ska samverka i SAMSA också gör det – och <b>kan</b> göra det.</p>	<p>1) Tekniska förutsättningar måste ges. Vilka enheter har tillgång till SAMSA/tekniska förutsättningar?</p>	<p>1) UG SAMSA:s representanter inventerar vilka som inte har tillgång till SAMSA på respektive hemmaplan. Löpande uppföljning måste förankras med chefer i respektive organisation. Återkoppla till berörda ledningsgrupper.</p> <p>Varje organisation får fundera över hur man kan förbättra samarbetet samt samordna UG SAMSA:s</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
- särskilt fokus på samverkan kring enskilda under 65 år och kring barn och unga.		SIP-insatser med Implementeringsplan <a href="#">Implementeringsplan SIP som verktyg i samverkan i Göteborgsområdet.pdf</a> Gången behöver förtydligas under 2023 över hur vi ska bevaka skolan och socialtjänstens ingång i SAMSA och skapa förutsättningar.
<p>-- <b>2. Målgrupper i SAMSA</b> - uppnå att samtliga verksamheter som ska samverka i SAMSA också gör det – och <b>kan</b> göra det.</p> <p>- särskilt fokus på samverkan kring enskilda under 65 år och kring barn och unga.</p>	2) Kompetenshöjning – utbildningsinsatser i IT-tjänsten SAMSA med fokus på SIP.	2) Inventerar utbildningsbehov, UG SAMSA bevakar utvecklingen fortsatt även under 2023.  Frågan om Statistik: deltagande parter i ärenden och i SIP är inte hanterad då den förslagsvis hanteras enklare på enhetsnivå i stället.
	3) Kartläggning av parternas organisation för SAMSA-support/utbildning/ förvaltning i delregionen.	Kartläggningen är klar och kommer fortsätta att hållas uppdaterad.
	4) Säker och effektiv justering av samordnade vårdplaner inför ansökan om Öppenpsykiatrisk tvångsvård (ÖPT).	UG SAMSA gör löpande uppföljning gällande vilka enheter som har tillgång till fax, alternativt hitta ett annat fungerande och säkert sätt att justera samordnade vårdplaner.  Frågan om att bifoga dokument i SAMSA är lyft flera gånger till förvaltningsgrupp SAMSA. Frågan är under arbete utredning, men GDPR ställer till det.  Finns i dagsläget ingen teknisk lösning i SAMSA utan krävs fax. Enera har eventuellt en teknisk lösning i början av 2023. Frågan får fortsätta bevakas. Detta behöver dock beslutas på LGS nivå i sådant fall.
<p><b>3. Avvikelsehantering i MedControl PRO</b> - förklara syftet med avvikelsehantering/rapportering/analys.</p>	UG SAMSA följer och stöttar delregional samordningsansvarig för MCP i analysarbetet av avvikelserna.  <a href="#">Implementeringsplan avvikelsehantering</a>	UG SAMSA rapporterar föreslagna åtgärder till LGS via beredningsgruppen.  Delregional SIP-koordinator lyfte tidigare behov av revidering/förtydligande av SIP-riktlinjen, som UG SAMSA identifierar i avvikelseanalys till länsgemensam AG SIP. Arbetsgruppen är nu

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uppnå ett lärande genom analys av inrapporterade avvikelser/brister på systemnivå.</li> <li>- identifiera utvecklingsområden genom avvikelserrapportering.</li> <li>- utveckla: hur nyttjar vi nya IT-tjänsten MedControl PRO?</li> </ul>	<p>Utifrån statistiksammansättning från MCP och analys av brister i samverkan tar UG SAMSA fram förslag på åtgärder som förbättrar in- och utskrivningsprocessen samt SIP-processen för den enskilde.</p>	<p>avslutad på länsgemensam nivå. Tas bort ur handlingsplan inför 2023.</p>

## NOSAM Angered – Äldre & Barn och unga

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Struktur NOSAM Angered

NOSAM Angered bestod i början av 2022 liksom tidigare av tre temavis indelade grupper: Barn och unga, Psykiatri och Äldre.

I mars 2022 anslöt vårdcentraler som annars ingår i NOSAM Östra Göteborg till psykiatrigruppen och bildade NOSAM Psykiatri Nordost, se separat årsrapport.

De NOSAM som varit aktiva i Angeredens närområde under 2022 är således: NOSAM Angered Äldre, NOSAM Angered Barn och unga och NOSAM Psykiatri Nordost. Dessa tre grupper agerar separat, med egna ordföranden, mötestider och med handlingsplaner som består av mål och aktiviteter utifrån lokala behov och ur LGS Samverkansplan. Mål från Mitt i livet hanteras huvudsakligen inom dessa forum.

Processamordnare NOSAM Angered bevakar och faciliterar samverkansprocesserna och sköter administration och dokumentation, enligt särskilt uppdrag. Uppdraget utgör sedan tidigare 30% av en heltid och har utförts av kvalitetsutvecklare för hälso- och sjukvård inom Göteborgs Stad, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Under 2022 har dock 10% av dessa 30% vikts till SIP-samordning Vuxna. Stöd i form av processamordning i NOSAM-arbetet har på grund av detta under 2022 genomförts på motsvarande 20% av heltid (8h/vecka), det vill säga mindre avsatt tid än tidigare år. NOSAM har därmed haft minskat stöd i genomförandet av uppsatta mål och aktiviteter under 2022 jämfört med tidigare år.

#### Sammanfattning av samverkansarbetet 2022

I början av 2022 befanns samverkansarbetet under i stort sett samma betingelser som under 2021, då covid-19-pandemin satte fortsatt fokus på hur angeläget det är med närområdessamverkan. NOSAM:s grupper har fungerat som viktiga forum för såväl strategiska som operativa frågor under året.

Särskilt NOSAM Äldre har på grund av pandemin prioriterat samverkansbehoven mycket högt och haft frekventa möten, då främst i början av året, då covid-19 fortfarande var klassad samhällsfarlig sjukdom. Gruppen har haft hög närvaro och många samverkansaktiviteter integrerat i det dagliga ledningsarbetet.

Omställningen till digitala mötesforum som skett under pandemin har fortsatt fungerat väl under året, men att endast mötas på distans utgör samtidigt en utmaning när det kommer till att behålla engagemang i större grupper över tid, samt när det gäller att etablera nya

samverkansrelationer. Under 2022 har NOSAM Äldre och NOSAM Barn och unga börjat träffats fysiskt igen.

En angelägen gemensam fråga har gällt implementering av delregional plan för Stärkt arbete med SIP 2022. Stärkt arbete med SIP har utgjort en stående punkt på samtliga ordinarie NOSAM-möten i Angered sedan augusti 2021.

Processamordnare Karin Elias har varit utsedd SIP-samordnare Vuxna. 10% (motsvarande 4 h/vecka) av processamordnarens uppdrag har under 2022 vikts till SIP-samordning riktad till verksamheter med vuxna målgrupper inom NOSAM. FCA-koordinator Skolår, Sarah Tarlamisi har varit SIP-samordnare för verksamheter med målgrupp barn och unga och deras familjer. Ingen särskild tidsåtgång har varit specificerad för uppdraget som SIP-samordnare BoU under 2022. Se särskilda årsrapporter för SIP-implementering Barn och unga Angered respektive Vuxna Nordost.

Flera uppsatta mål och aktiviteter inom Barn och unga och Äldre skjuter över från 2022 till 2023.

#### **Antal möten:**

- NOSAM Äldre: sju ordinarie möten. Därutöver har sex dokumenterade avstämningar relaterade till covid-19 genomförts under jan-feb, samt ytterligare korta avstämningar utan dokumentation samt tät löpande kontakt verksamheter emellan under året.
- NOSAM Barn och unga: en workshop gällande handlingsplan i januari, därefter fem ordinarie möten under året.
- Arbetsgrupper tillsatta på uppdrag av NOSAM Angered Äldre respektive Bar och unga under året:
  - Planering efter slutenvård
  - Trygghetsordinationer
  - Egenvård
  - Lokal Samverkansgrupp Barn och unga

#### **Framgångsfaktorer, utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse 2023**

Framgångsfaktorer under 2022 har bland annat varit:

- Nytt av väl upparbetade mötesforum, kontaktvägar, relationer och rutiner
- Sense of urgency – gemensam behovsbild gör samverkan angelägen

Några viktiga utvecklingsområden inför 2023:

- Slutet av året innebar otydlighet vad ny NOSAM-struktur innebär i praktiken. Utformning och etablering ny NOSAM-struktur samt ny processledare. Goda förutsättningar för enat NOSAM Nordost på sikt.
- Stärkt arbete med SIP: Förutsättningar för vårdcentralerna att driva planeringsprocesserna, ha närvaro i planeringsprocesserna. Att hitta effektiva

arbetsätt mellan medarbetare för god personcentrerad och sammanhållen vård för individen. NOSAM behöver utse ny SIP-samordnare Vuxna som kan driva implementeringsarbetet vidare.

- Nyttja rapportering ur SAMSA och MedControl Pro för förbättringsarbete.
- Äldre: Involvera Folktandvården
- Barn och unga: Tillämpning av Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa.
- ÄVO/HS verksamhet Funktionsstöd har väckt frågan om särskild Mitt i livet-grupp för Nordost, i Angered finns ingen sådan och i NOSAM Östra Göteborg är den integrerad med Äldre.
- Det är en utmaning, framför allt inom NOSAM Barn och unga, att få hög mötesnärvaro vid fysiska möten på grund av nya arbetsvanor där merparten av arbetet sker via digitala möten som ligger med mycket tät planering och lite tid finns för resor. Det finns en samstämmighet inom NOSAM om att hybridmöten är svåra att genomföra med god kvalitet. NOSAM behöver ta ställning till mötesformer och hur prioritering av NOSAM ska ske för att säkerställa hög närvaro och kontinuitet under 2023.

### Mål, aktivitet och utfall:

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Angered Äldre</b>		
<b>Äldre: In- och utskrivningsprocessen</b>		
Sammanhållen vård genom samverkan i planering efter slutenvård.	Arbetsgrupp samverkan i planering efter slutenvård. Arbetet fortlöper i enlighet med beslutad rutin.	<p><b>Genomfört</b> under våren var sjätte vecka. Arbetsgrupp har dock ej sammanträtt under hösten.</p> <p>Behov kvarstår. Medarbetare som möter patienter i utskrivning från slutenvård behöver ett forum för att skapa kontaktvägar mm.</p> <p>Behövs ny sammankallande samt eventuellt nya arbetsformer. LGS har fattat beslut om vad som ska föregå inskrivning i kommunal HS, detta kan utgöra underlag för arbetsgruppen de fall där det är aktuellt med kommunal HS.</p> <p>Aktiviteten förs över i handlingsplan 2023.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Uppföljning omställningen från ASIH till PRT – konsekvenser och hantering för oss i närområdet på primärvårdsnivå. Följs löpande av NOSAM.	<b>Pågående.</b> Diskuterats återkommande under året.  Kontakt med PRT initierad under våren, mailsvar till NOSAM av PRT-läkare. Direktinformation till vårdcentraler om PRT/regionens organisation saknas. Kommunen blir då informationsbärare, det vill säga vårdcentraler får andrahandsinformation. Vårdcentraler behöver förstahandsinformation och direktkontakt mellan läkare – läkare.
Fler läkarbedömningar och konsultationer innan patienter i HSV/SÄBO skickas till sjukhus. Sjuka äldre får en trygg och säker inskrivning.  Säkerställa informationsöverföring och att vård sker på rätt nivå, minska undvikbar slutenvård.	Uppföljning av rutin behövs, efterlevs den?  Samverkansmöte för tydliggörande aktörer vid inläggning – VC läkare, ambulans, bedömningsbil, Närsjukvårdsteam/NSVT med flera.	<b>Ej påbörjat.</b>
<b>Äldre: Tidiga samordnade insatser</b>		
Stärkt arbete med SIP i Nordost	Lokal tillämpning av delregional implementering Stärkt arbete med SIP.  Processamordnare Karin Elias är utsedd SIP-samordnare för verksamheter med målgrupp vuxna i Nordost. Varje verksamhet utser nyckelperson/er för SIP och meddelar namn till SIP-samordnare feb-mars. Inventering behov av stöd samt nätverk april-maj.	<b>Pågående.</b> Se särskild årsrapport SIP-implementering Nordost Vuxna 2022.  Utöver uppdrag och delregional implementeringsplan har SIP-samordnare Vuxna Nordost genomfört verksamhetsbesök/enskilt samtal om SIP med samtliga fem vårdcentraler i Angered (samt ytterligare två i Östra Göteborg). Behov av ytterligare stöd till nyckelpersoner för SIP samt lokalt nätverk finns i verksamheterna i Nordost.  Ny SIP-samordnare Vuxna ska utses av NOSAM 2023.
	Förtydligande vad som gäller för SIP i SAMSA. Spridning av länkar till hemsidor gällande SIP i regionen samt delregionalt,	<b>Genomfört.</b>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>framför allt gällande rutin, lathundar och stödmaterial.</p> <p>SIP-samordnare etablerar kontakt med controller inom avdelning myndighet i Gbg Stad/ÄVO som är engagerad i frågan.</p>	
Revidering övriga beslutade lokala samverkansrutiner	<p>Uppföljning och revidering av rutiner som finns publicerade på NOSAM:s sida på vardsamverkan.se.</p> <p>Processamordnare ser över publicerade rutiner under våren för beslut NOSAM Äldre under hösten.</p>	<b>Ej påbörjat.</b> Översyn bör göras i samband med ny NOSAM-struktur 2023.
Avvikelsehantering	<p>Stående punkt på NOSAM. Avvikelse diskuteras och hanteras löpande, både gällande parter inom NOSAM Äldre och andra.</p>	<b>Genomfört.</b> Diskuteras löpande under stående punkt på dagordning. Under 2022 har några avvikelser diskuterats ingående, vi har även exempel på arbete där avvikelser föranlett arbetsgrupper för förbättringsarbete i samverkan lokalt. Exempel: patientärende där patient avlidit. Se även avvikelse angående egenvård nedan.
	<p>Bevaka implementering MedControl Pro Göteborgs Stad 2022</p>	<b>Genomfört.</b>  Alla verksamheter är inne eller är på gång in. Det finns formella strukturer för hantering av avvikelser i samverkan, dock är det omständligt med hanteringen framför allt för utförare inom socialtjänst, vilket kan leda till fördröjningar i hanteringen, exempelvis ett par månader för rapport att komma fram till hemtjänstutförare.
Fungerande rutiner för egenvård	<p>Arbetsgrupp bildas.</p> <p>SU deltar med representant.</p>	<b>Genomfört.</b> Arbetsgrupp bildad 25 februari, rapport till NOSAM i juni, därefter avslutad. NOSAM beslutade om informations spridning kring egenvård i verksamheterna. Frågan lyftes vidare till Temagrupp Äldre som hanterar frågan 2023.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Nödvändig tandvård, N-intyg	Informationsspridning om intyg. Folk tandvården bjuds in till NOSAM Äldre.	<b>Ej påbörjat.</b>
	Webbinarium via Kommun och sjukvård.	<b>Ej påbörjat.</b>
God samverkan i vård och prevention av covid-19 inklusive minskad smittspridning	Avstämningar, extra operativa samverkansinsatser efter behov.	<b>Genomfört och pågående.</b>  Avstämningar har skett veckovis under jan-feb med gott resultat.  Förs över till handlingsplan 2023.
Identifiera risker för och åtgärda undernäring hos äldre	Utbildningsaktiviteter filmad föreläsning samt webinarier via Dietistenheten Närhälsan. Inbjudan dietistenhet till NOSAM.  Förslag på mått: Antalet remisser till Dietist. Antal som går utbildning. Antal diagnoskoder som registreras. Senior alert kvalitetsregister.	<b>Påbörjat.</b> Frågan om antalet remisser till dietist har lyfts på grund av mailutskick från Dietistenheten under året som uppmärksammat behov av remisser från vårdcentral till dietist då nutritionsproblematik identifierats under slutenvårdsepisod.  Förs över till handlingsplan 2023.
<b>Äldre: Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
De äldre ska möta personal som har kunskap och vågar se och samtala om psykisk ohälsa samt kan ge stöd till den äldre att söka professionell vård.	Bevaka kompetensutvecklingen gällande psykisk hälsa.	<b>Ej påbörjat.</b>
Mål från regional suicidpreventiv handlingsplan: Yrkesspecifika utbildningar i suicidriskbedömning och krisplaner.	Uppföljning kompetensutveckling.	<b>Ej påbörjat.</b>  Delregional processledare suicidprevention kontaktad för stöd till NOSAM i frågan 2023.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Angered Barn och unga</b>		
<b>Barn och unga: Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
NOSAM BoU är styrgrupp för Familjecentrerat arbetssätt (FCA) Angered	Besluts- och dialogforum för FCA och funktion FCA Koordinator 0-12 år. Se separat handlingsplan 2022. Samarbetar med FCA Skolår.	Se utvärdering i separat rapport.
	Tydliggöra kopplingar mellan NOSAM och Familjecentraler. FCA koordinator eller dennes chef gör en sammanställning av genomförda FCA-aktiviteter inom familjecentralerna.	<b>Ej påbörjat.</b> Förs över till 2023.
Stärkt arbete med SIP i Nordost  Mått: Öka antalet initierade SIP. Fler aktörer ska bli aktiva gällande SIP.	Lokal tillämpning av delregional implementeringsplan Stärkt arbete med SIP. FCA-koordinator Skolår utsedd som Lokal SIP-samordnare Barn och unga. Arbetet bedrivs i huvudsak via Lokal Samverkansgrupp.	<b>Pågående.</b> Fortsätter 2023. Se särskild rapport för SIP-implementering.
	Uppdrag Lokal Samverkansgrupp, leds av utsedd lokal SIP-samordnare BoU.	<b>Genomfört.</b> Ny uppdragshandling reviderad och beslutad mars 2022. Se separat uppdragshandling.  <b>Pågående</b> arbete i gruppen.
	Följa pågående implementering av SAMSA i verksamheter.	<b>Pågående.</b>
Väl fungerande samverkan vid placering av barn	Lokal tillämpning delregional riktlinje kostnadsfördelning placering barn.	<b>Påbörjad.</b> Punkt på NOSAM 2 maj. Dialog med processamordnare Temagrupp Barn och unga etablerad, frågan hanteras centralt samt regleras eventuellt i nytt HS-avtal. Nytt HS-avtal kommer dock ej 2023.  Problem med riktlinje för kostnadsfördelning vid placering av barn är gott exempel på systematiskt

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>samverkansarbete som inte fungerat och som kunnat lyftas via NOSAM.</p> <p>Målet förs över till handlingsplan 2023.</p>
Avvikelsehantering	Stående punkt på dagordning att diskutera avvikelser.	<b>Pågående.</b> Följs löpande.
	Följa implementering MedControl Pro i verksamheter.	<b>Pågående.</b> Följs löpande.
Barnkonventionen och barnrättsperspektivet	Utbildning inom barnkonventionen (webbutbildning).	<p><b>Påbörjat.</b></p> <p>Tema på mötet i juni.</p>
	Stöd till personal att stå kvar i orosanmälan gällande barn som far illa.	Säkerställa kompetens. Alla verksamheter genomgår samma utbildning – uppföljning sker i NOSAM.
	NOSAM ska verka för att stärka tillit till myndigheter.	<p>Goda exempel från olika verksamheter.</p> <p>(Ev kartlägga patientresan för en gravid kvinna och hur vi kan fånga upp henne)</p>
	Våldsförebyggande, fokusområde våld i nära relationer. Föreläsningar och praktiskt förebyggande.	
NOSAM ska verka för gemensamma utbildningar	Ta del av utbildningsmaterial Barn och unga med erfarenhet av flykt och migration.	<b>Ej påbörjad.</b>
<b>Barn och unga: Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Psykisk hälsa 0–18 år	<p>Ta fram lokal handlingsplan suicidprevention baserad på regional handlingsplan 2020–2025. Händelseanalys i samverkan eventuellt fokusområde.</p> <p>Planerat Tema på ett möte under höst 2022.</p>	<p><b>Påbörjat, dock pausat.</b> Processamordnare beredde frågan med stöd av ULF Anna Hagström.</p> <p>Delregional processledare suicidprevention kontaktad för stöd till NOSAM i frågan 2023.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Barn med psykisk ohälsa ska få kontakt via UPH	Sprida kännedom om de VC som har pågående UPH i Göteborg 2022.	Genomfört dialog och informationsspridning NOSAM 2/5. Närhälsan Angered får uppdrag UPH 2023.

# NOSAM Angered – Lokal samverkansgrupp barn och unga

## Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året, Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

##### *Framgångsfaktorer*

- Alternera utbildare.
- Representanterna har kunnat bära in sina verksamheters frågor.

##### *Utvecklingsområden*

- Klargöra syftet med representantskapet.
- Få med cheferna på tåget.
- Arbeta med SIP tidigt.
- Möjlighet att följa upp och utvärdera genom statistik.
- Få ner SIP i åldrarna.
- Säkerställa att verksamheterna kan arbeta med implementering och nyttjandet av SIP som verktyg genom tillräcklig kompetens och kunskap om riktlinjerna.

### Mål, aktivitet och utfall

- Arbeta för implementering av riktlinjer Ö K BoU, dess tillämpningsanvisningar samt SIP-riktlinjer.
- Regelbundet erbjuda kompetensutvecklingsdagar i SIP för verksamheter som möter barn och unga.
- Ha dialog och erfarenhetsutbyte mellan verksamheter.
- Följa upp hur riktlinjer och rutiner tillämpas, diskutera tillämpning, möjligheter och svårigheter, när vi rätt målgrupp, finns behov av förändringar, etc.
- Ta fram handlingsplan samt årsrapport enligt särskild mall. Dessa återkopplas till NOSAM, se nedan. Handlingsplan ska innehålla aktiviteter som motsvarar ovanstående uppdrag samt plan hur dessa ska utföras, årsrapporten redogör genomförda aktiviteter samt resultat av dessa.
- Minnesanteckningar över möten ska föras och skickas in till utsedd kontaktperson på Kommun och sjukvård för publikation på NOSAM:s sida på vardsamverkan.se.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Arbeta för implementering av riktlinjer ÖK BoU, dess tillämpningsanvisningar samt SIP-riktlinjen	Varje representant bär information in i sin verksamhet och säkerställer implementering av riktlinjer ÖK BoU och tillämpningsanvisningarna.	
	Varje representant uppmärksammar sin chef på lansering och spridning av tillämpningsanvisningarna.	
Regelbundet erbjuda kompetensutvecklingsdagar i SIP för verksamheter som möter barn och unga	Utbildning i två delar: grundutbildning i SIP och samverkan och fördjupningsutbildning med fokus på mötet och att hålla i samt delta på möte.	8 utbildningar har hållits under 2022;  Utbildning 1-2 mars grundutbildning, antal anmälda 72 st 26-27 april fördjupningsutbildning, antal anmälda 63 st  27-28 september grundutbildning, antal anmälda 68 st 15-16 november fördjupningsutbildning, antal anmälda 72 st Totalt 275 medarbetare
Ha dialog och erfarenhetsutbyte mellan verksamheterna	Tvärprofessionella utbildningar till alla som arbetar med och för barn, unga och familjer i Nordost.	Genom att utbildningarna har hållits på tvär mellan olika verksamheter och stor del av utbildningen handlar om dialog och erfarenhetsutbyte anses målet vara på väg att uppfyllas.
	Forum för dialog och erfarenhetsutbyte genom lokal samverkansgrupp.	5 träffar med den lokala samverkansgruppen har hållits under 2022.  Utmaningar med bemanningen, främst från socialtjänsten samt vårdcentral.  Gruppen är delvis operativ, men FSF har valt att tillsätta en strategisk medarbetare. Funktionsstöd, FSF, GSF, RE, ANS har haft stadig bemanning.
Följa upp hur riktlinjer och rutiner tillämpas, diskutera tillämpning, möjligheter och	Dialog i lokal samverkansgrupp gällande tillämpandet av rutinerna.	Behov av förändringar; Bemanning och ägandeskap från NOSAM

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<p>svårigheter, när vi rätt målgrupp, finns behov av förändringar, etc.</p>		<p>Möjligheter; Sammanlagning med arbetsgrupper kommer att kunna leda till större förändringar</p> <p>Målgrupp; Vi når medarbetare som arbetar nära barn, unga och dess familjer vilket är förenligt med målet med tillämpningsanvisningarna; att riktlinjerna skall verkställas nära det enskilda barnet.</p> <p>Vårdcentralerna är fortsatt svåra att nå; i synnerhet läkare.</p> <p>Skolpersonal och förskolepersonal behöver arbeta internt med deras implementering av SIP.</p>

## NOSAM Centrum – Barn och unga

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-19

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

NOSAM barn och unga har haft en bra närvaro på mötena under året. Genom att erbjuda hybridmöten möjliggörs närvaro så långt det är möjligt.

Punkten ”laget runt” med uppmaningen till alla att lyfta in erfarenheter och frågor från sin verksamhet rörande barn och unga som angår övriga i gruppen har fortsatt fallit väl ut. Det har gett att gruppen lärt känna varandra väl och fått syn på frågor och mellanrum i våra arbetssätt som behöver förbättras.

UL Folkhälsa har fortsatt varit gruppens ordförande. Inte en idealisk lösning men sett till att arbetet har kunnat löpa på och att gruppen har kunnat träffas regelbundet har det ansetts vara en acceptabel lösning. I en ny struktur, som vi länge väntat på, är det läge att välja en ny ordförande.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Det har fortsatt varit svårt att hitta en mötesdag som fungerar för alla parter. Under 2022 är det framför allt grundskoleförvaltningens representant som haft svårt att delta. De är en viktig part i det familjecentrerade arbetet, särskilt när vi identifierat behov av att utveckla representationen kring barn i skolåldern.

Under året visade Kvartersklinikens UPH intresse att delta i NOSAM Barn och unga. Verksamhetschefen bjöds in och ingår numera i gruppen. Samtidigt fick FCA-koordinatörn för skolåren ändrade förutsättningar och kunde inte längre delta i gruppen. Sammantaget är representationen i gruppen för barn i skolåldern inte lika tydlig som för de yngre barnen vilket påverkat utfallet av ett par av aktiviteterna i handlingsplanen under året.

Inför 2023 planerar vi våren som vanligt och inväntar nya bud om ny struktur. Tills det är klart arbetar vi på som tidigare.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Verka för lokalt samverkansarbete för barn och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv.	Se över representationen i gruppen så att hela åldersspannet mage till myndig (-9 mån-18 år) är representerat.	Vi har under året förstärkt gruppen med att involvera UPH från Kvarterskliniken.
	Alla NOSAM Barn och ungas ledamöter uppdaterar och informerar varandra under mötena om respektive verksamhet och behov som däri identifieras.	Vid så gott som samtliga möten har vi haft punkten "laget runt" där alla har lyft aktuella händelser från respektive verksamhet som också bedöms angå gruppen och dess ledamöter. Viktig punkt i mötet för att delge varandra vad som händer i våra respektive verksamheter samt möjligheten att lyfta viktiga frågeställningar eller ta upp aktuella teman för dialog eller önskemål om kunskapsinhämtning.
	Förankra och sprida det familjecentrerade arbetssättet (FCA) från mage till myndig.	Alla i gruppen har bidragit på olika sätt till att sprida FCA, bland annat genom att se till att verksamheterna samverkar då det krävs, satsa på tidiga insatser, ge sin personal utrymme att delta på samverkansträffar och annan kompetensutveckling inom ramen för FCA.
	Erbjuda grundutbildning i FCA och webbutbildning jämlik stad för chefer och övrig berörd personal.  Mål: Alla ledamöter i NOSAM Barn och unga ska ha gått grundutbildningen.	Alla i gruppen har haft representanter från verksamheten på FCA grundutbildning.  Webbutbildningen Jämlik stad används inte längre i någon större omfattning.
	Anta handlingsplanen för det familjecentrerade arbetssättet, 0-6 år. Undersöka och fånga upp behov av insatser och aktiviteter.	Handlingsplanen antogs av NOSAM Barn och unga under våren. Samma handlingsplan för FCA 0-6 år gäller numera i hela stadsområde Centrum.
-- <i>Verka för lokalt samverkansarbete för barn och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv.</i>	Följa processen med nytt samverkansavtal för familjecentralen Draken.	FCA-koordinatorn drev processen tillsammans med styrgruppen på FC Draken. Flera möten hölls med cheferna från de fem vårdcentraler med BVC som visat intresse för att ingå i familjecentralen under 2021 och 2022 samt dialog med koncernkontoret - enhet vårdval och fördjupad uppföljning.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>Innan sommaren gav samtliga vårdcentraler besked att de inte hade förutsättningar att skriva ett samverkansavtal, utan ville fortsätta samverkan med öppna förskolan och föräldrarådgivaren, då upplevelsen är att det fungerar bra i nuvarande form.</p> <p>Önskemål om att ha en föräldrarådgivare i BVC:s lokaler framkom under processens gång.</p>
	<p>Följa utvecklingen av familjecentrerat arbetssätt i skolåren. Ansvar: FCA-koordinator.</p>	<p>FCA-koordinator skolår ingår numera inte i gruppen. Det jämte att grundskoleförvaltningens representant haft förhinder att delta vid flera tillfällen har gjort att dessa frågor inte fått så stort utrymme som planerat. FCA-koordinatorn 0-6 år har kompenserat till viss del genom att bära in vad som är på gång under skolårsarbetet. FCA-skolår har varit en stående informationspunkt på dagordningen på Nosam barn och unga.</p>
	<p>Lyfta in frågor som är aktuella utifrån respektive verksamhets arbete med de äldre barnen.</p>	<p>UPH har haft en genomgång av sitt arbete kring barn och unga med psykisk ohälsa. Med hänvisning till ovan beskrivna blev det mindre fokus än planerat på de äldre barnen.</p>
	<p>Skapa en gemensam implementeringsplan för SIP Barn och unga, för närområdet.</p>	<p>Arbetet har omfattat spridning av kunskap och kompetens om SIP och den enskildes lagliga skyldigheter och rättigheter till en SIP med kvalitet.</p> <p>NOSAM Barn och unga har tagit del av den delregionala SIP implementeringen.</p> <p>Verksamheter och enheter har låtit utbilda SIP-utbildare/ambassadörer. Totalt 13 utbildare inom verksamheter som vänder sig till barn och unga, Skola - Förskola - Socialtjänst - VC/BVC/UPH - BMM - Funktionsstöd.</p> <p>SIP-utbildare har anpassat sin uppstart av uppdraget utifrån sin egen verksamhet eller enhets behov.</p> <p>Lärande vad som behöver klargöras och utvecklas inom och mellan enheter och verksamheter.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>En avstämning kring pågående SIP-arbete har kontinuerligt funnits med på agendan som en gemensam fråga för hela NOSAM tillsammans.</p> <p>Förslag till gemensam Handlingsplan för SIP-implementering har tagits fram av SIP-samordnaren och presenterats för samtliga NOSAM i stadsområde Centrum.</p>
<p>Fokus på barnrättsperspektivet enligt barnkonventionen.</p>	<p>Arbeta aktivt för att Barnkonventionen ska genomsyra allt vi gör.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Regelbundet ställa oss frågan hur mötets aktuella frågor gjort skillnad för dem vi är till för.</li> <li>- Genomgå webbutbildning i Barnkonventionen.</li> </ul>	<p>Frågeställningen hur mötet har gjort skillnad för dem vi är till för ställs i slutet av varje möte och antecknas till minnesanteckningarna.</p> <p>Under hösten erbjöds NOSAM Barn och unga samt lokala samverkansgruppen barn och unga ett samlat tillfälle att genomföra VGR:s webbutbildning "Barnkonventionen – från teori till praktik". Sex deltagare genomförde utbildningen och upptäckte där att en av utbildningens övningar med fördel kan genomföras vid varje möte med NOSAM Barn och unga.</p>
	<p>Uppmärksamma barn som anhöriga genom utbildning i BRA-samtal (barnets rätt som anhörig).</p>	<p>BRA-samtalsutbildning (barns rätt som anhöriga) genomfördes under hösten. Deltagare från mottagning för personlighetssyndrom, Respons alkoholrådgivning, ungdomsmottagning, kyrka, familjehemsenheten med flera deltog.</p> <p>Uppföljning kring implementeringen är påbörjad och fortsätter under 2023.</p>
<p>Tidiga insatser i samverkan – Tidigt identifiera barn som far illa.</p>	<p>Fortsatt dialog om att underlätta samverkan i samband med överlämningar mellan verksamheter, till exempel mellan BMM/BVC, förskola/tandvård, BVC/elevhälsa, med fokus på tidiga insatser såväl tidigt i ålder som tidigt i problematik.</p>	<p>Gruppen har haft dialog, men vi ser att det är en aktuell fråga som behöver tas upp i fler samverkansforum, specifikt mellan berörda chefer och ansvariga i kommun och region och även lyftas till Temagrupp Barn och unga.</p>

## NOSAM Hisingen – Barn och unga

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning och analys av gruppens arbete under 2022

Under 2022 har de tre tidigare NOSAM Barn och unga som funnits på Hisingen gått ihop i ett gemensamt Hisingsovergripande forum: NOSAM Barn och unga Hisingen (NOSAM BoU). Befintliga handlingsplaner från de tre tidigare BoU-grupperna sammanfördes till en gemensam plan för perioden 2022–2023.

NOSAM BoU fokuserade under våren på planering, formering av nya samverkansgrupper och formell struktur. Under hösten lades kraft på etablering av samverkansrelationer och att påbörja planerade samverkansaktiviteter. Upplägget på flera samverkansaktiviteter är enligt styrgrupp/arbetsgruppsmodell, det vill säga arbetet bedrivs löpande och redovisas till NOSAM på möten.

NOSAM BoU har haft 3 ordinarie möten under 2022, dessa möten har genomförts digitalt. Därutöver hölls i september en fysisk träff under en halvdag på Göteborgs Stadsmuseum, i syfte att lära känna varandra och varandras verksamheter. Värt att notera är att BUP, BUM, BMM och Folktandvården deltar i NOSAM BoU och Närhälsan har utsett 2 ledamöter som representerar samtliga Närhälsans vårdcentraler på Hisingen. Omställningen till ett Hisingsovergripande forum har inneburit såväl framgång som utmaning i samverkansarbetet, se mer om detta nedan.

Nytt för närområdessamverkan inom tema barn och unga på Hisingen 2022 är tillgång till stöd i form av processamordnarfunktion, ombesörjt via Göteborgs Stad/ÄVO-förvaltningen. Processamordnare har arbetat enligt särskilt uppdrag som delats av alla NOSAM belägna på Hisingen, under 2022 på motsvarande sammanlagt 40% av heltid (2 dagar/vecka).

Under våren beslutade NOSAM BoU om ny form och uppdragshandling för Lokal samverkansgrupp Hisingen och arbetet har kommit igång under hösten. Även SIP-implementering genom den delregionala planen för Stärkt arbete med SIP är igång. SIP och Lokal samverkansgrupp har varit stående punkt på ordinarie NOSAM-möten på Hisingen under året. Sammanfattande till Lokal samverkansgrupp är FCA-koordinator Malin Johansson, som även är utsedd SIP-samordnare BoU på Hisingen. För mer info och analys om arbetet med SIP på Hisingen under 2022, se särskild årsrapport för Stärkt arbete med SIP, Hisingen Barn och unga, 2022 samt separat årsrapport för Lokal Samverkansgrupp BoU Hisingen 2022.

NOSAM BoU har under 2022 formellt varit styrgrupp för FCA-arbetet yngre åren. Hur FCA styrts har sedan tidigare år sett olika ut på olika delar av Hisingen, vilket varit en utmaning i samband med ny formering av NOSAM BoU Hisingen 2022. NOSAM tog beslut i april om fortsatt lokalt arbete i alla närområden enligt befintlig arbetsmodell på Västra Hisingen. Rapportering till och dialog med NOSAM BoU har skett. FCA har varit stående punkt på dagordningen. Se särskilda handlingsplaner FCA. Från och med 2023 har NOSAM inte längre styrgruppsuppdrag för FCA-arbetet, men frågorna kommer fortsatt bevakas.

### **Framgångsfaktorer, utmaningar och utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse**

*Framgångsfaktorer under 2022 har bland annat varit:*

- Med den nya organisationen har de parter som har hela Hisingen som upptagningsområde större möjlighet att delta i samverkan, detta upplevs mycket positivt framför allt av regional öppenvård, vårdcentral med uppdrag UPH och kommunala verksamheter. Minskat dubbel/trippelarbete.
- Uppskattad halvdag för att lära känna varandra och varandras verksamheter.
- Ett NOSAM för hela Hisingen har möjliggjort enklare direktkontakter (till exempel mellan Capio Kvillebäcken UPH och BUP, samt mellan BUM och Elevhälsan).
- Lokal samverkansgrupp är uppstartad.
- Uppskattat med introduktion till nya NOSAM-ledamöter

*Utmaningar och utvecklingsområden inför 2023:*

- Antalet deltagare är stort, vilket hämmar dialog och relationsskapande, särskilt vid digitala möten.
- I och med att NOSAM har större upptagningsområde blir skillnaderna i storlek och chefsuppdrag mellan parterna än tydligare än förut, och en välfungerande representation och kontinuitet via utsedda ledamöter är därför helt avgörande. Detta skapar förutsättningar för goda relationer och samsyn, att planerade samverkansmål och aktiviteter är förankrade i alla deltagande organisationer och att beslut verkställs.

Ledamöter behöver:

- veta vem de representerar (till exempel enhet eller hel förvaltning)
- tydlighet hur NOSAM ska prioriteras kontra andra möten
- veta hur de ska bära information till/från NOSAM och den interna ledningsstrukturen
- mandat för beslut/implementering
- Vårdcentraler behöver samverkansforum som är relevant för operativ vårdverksamhet i relation till listade patienter och ansvar enligt närområdesplaner.

Det finns risk för att fler mötesforum behöver uppstå för att NOSAM inte bemöter dessa behov.

- Ovanstående leder till uttalade farhågor att lokala samverkansbehov och relationer riskerar att osynliggöras och försvinna.
- Utvecklingsbehov/åtgärd: NOSAM behöver tydliggöra kopplingar till lokala behov och pågående samverkansprocesser som till exempel familjecentraler och FCA tydligare under 2023.
- Följa implementering och nyttja rapportering ur SAMSA och MedControl Pro för förbättringsarbeten i samverkan.
- Det är otydligt vad ny NOSAM-struktur 2023 innebär i praktiken för närområdessamverkan Barn och unga Hisingen. Pågående väl fungerande samverkansarbete behöver bibehållas och utvecklas vidare.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Barn och unga Hisingen – Årsrapport baserad på handlingsplan 2022–2023</b>		
<b>Tidiga insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
Familjecentrerat arbetssätt (FCA)	Styrgrupp för FCA-koordinatorer yngre åren 2022. Samarbetar med FCA skolår.  Se separat handlingsplan 2022.	<b>Genomförd.</b> Redogörelse 2022 för NOSAM på första mötet 2023. <b>Avslutas därefter.</b>
	Tydliggörande hur FCA kopplar an till NOSAM.	<b>Pågående.</b> Frågan har kommit upp i NOSAM höst 2022, diskuteras vidare 2023.
Stärkt arbete med SIP	Styrgrupp för lokal tillämpning av delregional implementeringsplan.  NOSAM har utsedd SIP-samordnare: Klara Andersson, processledare BoU inom SF Hisingen.  Ny SIP-samordnare beslutad 9 juni 2022: FCA-koordinator Malin Johansson.	<b>Pågående.</b> Såväl delregional som lokal plan för Stärkt arbete med SIP har omhändertagits lokalt på Hisingen och är i gång 2022. Stimulansmedel inhämtas samlat för NOSAM Hisingen inför 2023 av SF Hisingen. Fortsätter 2023.  Se separat årsrapport.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>Formering av Lokal samverkansgrupp med uppdrag av NOSAM i enlighet med Tillämpningsanvisningar ÖK BoU. Lokal samverkansgrupp BoU tillsatt och uppdragshandling presenterad och beslutad 9 juni. Medverkande parter kommer att kompletteras.</p> <p>Sammanställande är FCA-koordinator/SIP-Samordnare Malin Johansson.</p>	<p><b>Genomförd.</b> Uppdragshandling fastställd, 3 möten genomförda under hösten.</p> <p>Gruppens arbete fortlöper 2023.</p>
	<p>Bevaka implementering av IT-stödet SAMSA.</p> <p>TG BoU bevakar frågan, Alex och Carolina återkopplar därifrån till NOSAM.</p>	<p><b>Pågående.</b> Implementering pågår, dock få verksamheter inom BoU som är inne i systemet ännu. Önskvärt att fler verksamheter kommer i gång.</p> <p>Dialog i frågan på NOSAM 10/11. Även efter implementering av systemet behövs grundutbildning SIP.</p>
Verka för väl fungerande samverkan med tydligt brukar- och barnrättsperspektiv	<p>Följa och sprida information om utbildningar/insatser för ett ökat barnrättsperspektiv i enlighet med barnkonventionen.</p> <p>Särskilt fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Delaktighet</li> <li>- Frihet från våld.</li> </ul> <p>NOSAM genomgår utbildning inom barnkonvention (Mål TG BOU)</p> <p>Spridning av lokala exempel: screening på BUP, barnet som rättighetsbärare inom SF Hisingen</p>	<p><b>Ej påbörjad.</b> Hanteras 2023.</p>
Ökad skolnärvaro och ökad psykisk hälsa (Mål från Temagrupp Barn och unga) (Finns även nedan under somatisk hälsa vid psykisk ohälsa)	<p>NOSAM ska omhänderta och implementera lärdomar dragna ur projekt TIPS som avslutas under 2022.</p>	<p><b>Ej påbörjad.</b> Hanteras 2023. Avslut av TIPS pågår under höst/vinter 2022. GFS och SF Hisingen (+UPH och BUP) formar samverkansteam. Dialog behövs om NOSAM:s koppling till kommande team.</p>
	<p>Tidiga insatser för barn i skolålder med psykisk ohälsa. Dialog initierad i Västra</p>	<p><b>Pågående.</b> Beslut av NOSAM 9 juni 2022: Pilot på Västra Hisingen.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Hisingen av ULF, FCA-kordinator skolår samt MLA.	Berörda verksamheter kallas för en första genomlysning på chefsnivå, tillsammans identifierar parterna hur arbetet bäst tas vidare och av vilka funktioner.  Utsedd arbetsgrupp har kommit igång höst 2022, Utvecklingsledare Folkhälsa Ann Eriksson är sammankallande.  Processkartläggning påbörjad. Rapporteras till NOSAM 2023.
	Ta del goda exempel och eventuellt söka stimulansmedel för eget projekt via Temagrupp Barn och unga.  Goda idéer önskas från samtliga parter, genomförande av förbättringsinsatser kan finansieras via TG BoU. Vi behöver sprida kunskap om ansökningsförfarande/systematik.	<b>Ej påbörjad.</b> Informationsspridning från Temagrupp Barn och unga. Processledare NOSAM samt Alex (SF Hisingen) och Carolina (GSF) som ingår i Temagrupp Barn och unga bereder frågan inför 2023.
	Synliggöra hälsosamtal som källa till tidig upptäckt. Utökade hälsosamtal inom elevhälsan.	<b>Ej påbörjad.</b> Information och redogörelse av arbetet av MLA under 2023.
Hälsoundersökningar inför placering av barn i familjehem eller HVB	Uppföljning RMR och följsamhet till den.  Klara Andersson håller i arbetet, samarbetar med Malin Johansson, sammankallande lokal samverkansgrupp Spridningskonferens kommer 2023.	<b>Avslutas.</b> Frågan hanteras i andra forum, bedöms ej längre som lokal fråga för NOSAM.
Väl fungerande avvikelshantering i samverkan	Stående punkt på dagordning. Dialog om NOSAM:s roll i hantering, analys och lärande av avvikelser i samverkan.	<b>Påbörjad, förbättringsområde.</b> Stående punkt på dagordning.  Behov av avvikelshantering i samverkan diskuterad, dialog 10 nov: finns osäkerhet om vad som gäller kring rapportering av avvikelser i samverkan men inga avvikelser inom BoU diskuterade på NOSAM 2022.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Bevaka implementering och följa statistik ur MedControl Pro.	<b>Pågående.</b> Förbättringsområde. Processledare redogör statistik 2023.
Jämlik och effektiv samordning och ledning av samverkansprocesser över hela Hisingen	<p>Sammanslagning av tre NOSAM till gemensamt NOSAM Barn och unga Hisingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Beredningsarbete jan – mars 2022.</li> <li>– Inför första mötet sammanfogades alla befintliga forum och handlingsplaner.</li> <li>– April – juni vidtog revidering av handlingsplan och översyn representation efter dialog.</li> <li>– Regionala BoU-verksamheter inom Regionhälsan, Habilitering och Barnpsykiatri är inbjudna till NOSAM.</li> <li>– Närhälsans 9 vårdcentraler har gemensamt utsett 2 representanter.</li> </ul>	<p><b>Genomfört</b> Första mötet 7/4.</p> <p>Verksamheternas representation, storlek på gruppen, omfattning av handlingsplan samt relevans för lokala behov är utmaningar för BoU Hisingen. NOSAM BoU ska vara hanterbart och relevant för ingående parter.</p>
	Halvdag för att lära känna varandras verksamheter. Lära-känna-halvdag, fysiskt möte. Inledning av ordförande och processamordnare. Presentationer av egna verksamheter samt gemensam tid för samtal och frågor.	<b>Genomfört.</b> Halvdag på Stadsmuseet 29 september.
	Gemensam introduktion i samverkansstrukturen. Processamordnare erbjuder gemensam introduktion.	<b>Genomfört.</b> Digital introduktion 45 min, 9 juni 2022.
Ökad fysisk aktivitetsnivå för barn och deras familjer	Samverkan Närhälsan Rehabmottagning – BMM – Förskola.	<b>Pågående.</b>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Suicidprevention (aktuellt 2023)	Avvakta besked om vad som ska hanteras på NOSAM-nivå av ny delregional processledare för suicidprevention.	<b>Ej påbörjad.</b> Ordförande och processamordnare NOSAM har haft kontakt med delregional processledare för suicidprevention. Hanteras 2023.

# NOSAM Hisingen – Lokal samverkansgrupp Barn och unga

## Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-14

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

I juni 2022 utsågs en sammankallande som fick uppdrag att starta upp Lokal samverkansgrupp Barn och unga Hisingen (from nu LOSAM) under hösten 2022. Gruppens uppdrag skulle vara att

- Arbeta för implementering av riktlinjer ÖK BoU, dess tillämpningsanvisningar samt SIP-riktlinjer.
- Ha dialog och erfarenhetsutbyte mellan verksamheter.
- Följa upp hur riktlinjer och rutiner tillämpas, diskutera tillämpning, möjligheter och svårigheter, när vi rätt målgrupp, finns behov av förändringar, etc.

Under sommar och höst har fokus legat på att bemanna gruppen utifrån NOSAM:s uppdragsbeskrivning. Varje verksamhet har ägt frågan att utse representanter med mandat att driva frågorna i uppdragshandlingen. I dialog med sammankallande har inbjudan gått till rätt person eller funktion. Gruppen har haft tre möten, ett fysiskt och två digitala med bra representation. En del av arbetet under hösten har varit att sammanhangsmarkera och ställa olika samverkansgruppers uppdrag bredvid varandra för att synliggöra likheter och skillnader. Likaså att presentera gruppens uppdrag kopplat till NOSAM och Temagrupp Barn och unga.

Minnesanteckningar över möten har skickats in för publikation på NOSAM:s sida på [vardsamverkan.se](http://vardsamverkan.se).

Sammankallande har ägt och ansvarat för arbetet med handlingsplan och årsrapport.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Under 2023 kommer arbetet med teman att fortsätta. Mötena kommer, med undantag för två möten hållas, digitalt. Detta var ett medskick ifrån NOSAM. Ett viktigt fokus är att det som tas upp och diskuteras ska göra skillnad för de vi är till för. För att detta ska vara möjligt så krävs det kontinuitet i verksamheternas representation och att närvaron förblir fortsatt hög.

En framgångsfaktor är närheten till beslut och att det finns mandat att driva och ta med sig behov till och från gruppen.

Deltagarna i LOSAM behöver kontinuerlig dialog med sina NOSAM-representanter. Varje verksamhet äger frågan att utse en representant med mandat att driva frågorna i uppdragshandlingen samt säkerställa att det finns former för dialog och återkoppling inför och efter möten.

Ett utvecklingsområde och något som kan stärkas ytterligare är kopplingen till NOSAM och uppdraget kopplat till NOSAM och Temagrupp Barn och unga:s handlingsplaner. För detta behövs hjälp ifrån NOSAM. Att se LOSAM som en resurs i gemensamma frågor kring SIP och samverkan kring barn och unga på Hisingen.

Handlingsplansarbetet har drivits av sammankallande. Inför 2023 önskas delat ägande med ökad delaktighet i framtagande av Handlingsplan och årsrapport.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Berörda verksamheter ska vara väl förtrodda med riktlinjer SIP, Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa och tillämpningsanvisningarna, inklusive vad riktlinjerna innebär för placerade barn.	Temagrupp Barn och ungas Spridningskonferenser.	Spridning av inbjudan har bland annat skett genom NOSAM och sammankallande för LOSAM. Fler har getts möjlighet till fördjupning och dialog.
	Tematiska möten.	Då gruppen är relativt ny så kommer Lokal samverkansgrupp Barn och unga Hisingen aktualisera olika avsnitt/teman i ÖK och Tillämpningsanvisningar först under 2023.
	Se till att tillsätta och utbilda SIP-utbildare.  Respektive verksamhet med stöd av SIP-samordnare.  När ska aktiviteten ske?  Löpande.	Ett 10-tal personer har gått SIP-utbildarutbildning under året. Saknas fortfarande i några verksamheter. Utvecklingsområde 2023.
	Erbjuda och sprida information om SIP-utbildningar.  Representanter i Lokala samverkansgruppen, chefer	Under året har man genomfört SIP-utbildningar som nått cirka 200 medarbetare på Hisingen. Verksamheter ifrån både stad, region och civilsamhälle har nåtts.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>kopplade till representanter, SIP-samordnare, SIP-utbildare.</p> <p>Löpande.</p>	<p>Vissa deltagare i Lokal samverkansgrupp Barn och unga Hisingen har inte gått utbildning. Detta kommer behöva hanteras under 2023.</p>
<p>SIP som verktyg ska användas i högre grad</p>	<p>Prata mer om nivåer på samverkan.</p> <p>Öka kunskapen om SIP genom att utbilda fler.</p> <p>Se till att det finns personer som kan SIP (SIP-utbildade och SIP-utbildare) och kan driva SIP på den egna arbetsplatsen nära verksamheten.</p>	<p>Fler pratar om SIP-processen och har kunskap.</p> <p>SIP finns kontinuerligt på fler relevanta agendor.</p> <p>Fortsatt arbete behövs för att öka måluppfyllelsen. Verksamheterna behöver verktyg för att kvalitetssäkra SIP. Om man ska använda SIP i högre grad så behövs det statistik på hur SIP används. Inte enbart utifrån antal utan till exempel genom initieringar och samtycken.</p>
<p>Kunskapen ska öka om varandras verksamheter och insatser.</p>	<p>Temat med efterföljande diskussioner/fallbeskrivningar på möten lokal samverkansgrupp</p>	<p>Detta har startats upp under hösten 2022. Bland annat så har Funktionsstöd har presenterat sin verksamhet utifrån behov av samverkan, TIPS har presenterat sitt arbete. Dialog kring behov av samverkan.</p>

## NOSAM Härryda

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Året 2022 inleddes i pandemins tecken med täta NOSAM-avstämningar på covid-19-tema. Under våren, när pandemiläget lugnade sig, övergick avstämningarna till att handla om Ukrainakriget och dess flyktingar. Under en period i slutet av sommaren och tidiga hösten återgick vi till ordinarie mötesstruktur, för att i slutet av året återuppta de täta avstämningarna, återigen på covid-19-tema. Det har varit mycket värdefullt att ha mötesdeltagande från Sahlgrenska Universitetssjukhuset under de perioder när osäkerheten varit som störst, både avseende pandemin såväl som avseende flyktingar från kriget i Ukraina. När osäkerheten är stor behöver vi samverkan som mest.

Under året har det långsiktiga arbetet med att ge Härryda-ungdomar tillgång till en Minimaria-mottagning burit frukt. Mottagningen som arbetar mot nio kommuner i samverkan med Västra Götalandsregionen, med lokaler i Mölndal, har öppnat.

Projektet "Mobil röntgen" har fortsatt under året, kommunen och vårdcentralerna i kommunen deltar.

Implementeringen av SIP-riktlinjen inom ramen för "Stärkt arbete med SIP i Västra Götaland" har varit aktuell under året och inkluderar alla verksamheter aktuella i NOSAM, mer eller mindre. Vi har kommit en bit på vägen, med i dagsläget 13 utsedda SIP-utbildare.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

År 2023 ser ut att även det inledas med viss covid-19-hantering och NOSAM Härryda är tacksamma för den goda samverkan som är etablerad på området och att den kan fortsätta.

Vi fortsätter att arbeta för att alla personer i behov av en SIP ska få SIP genomförd, genom fortsatt implementering av och arbete med SIP-riktlinjen. Mer specifikt ska NOSAM Härryda arbeta med SIP vid demensdiagnos.

NOSAM Härryda avser att stärka struktur och strategiskt arbetsätt genom tydligt årshjul, där vilka verksamheter som behöver delta vid vilka möten framgår. Representanter som inte berörs av alla frågor ges möjlighet att delta vid specifika möten, där frågor de berörs av avhandlas. I början av året ska handlingsplaner, strategier och aktuella samarbeten gås igenom för att sedan följas upp. Till exempel, hur ser resultatet för Minimaria-samverkan ut i slutet av 2023?

De enskilda mötena ska också få en tydligare struktur genom strukturerad dagordning, för att mötesdeltagarna ska kunna ansluta och delta vid de punkter som är av värde för dem. På så sätt värnar vi varandras tid och ger större möjlighet till deltagande för de som inte kan delta vid hela möten.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Alla individer i behov av SIP ska få en SIP genomförd.	Arbete med implementeringsplan SIP som verktyg i samverkan i Göteborgsområdet inom ramen för Stärkt arbete med SIP i Västra Götaland.	SIP-samordnare utsedd. I nuläget finns 13 utsedda SIP-utbildare. SIP-utbildarna har genomfört en del utbildningar, tagit fram verksamhetsanpassad information med mera. Arbetet fortsätter 2023.
	Dialog i NOSAM Härryda för att skapa samsyn kring SIP.	SIP-implementering har varit på dagordningen vid varje ordinarie NOSAM, vi är ense om att SIP är viktigt och att arbetet ska fortsätta.
	Implementering av lokal SIP-strategi för barn och unga.	Implementerad, kontinuerligt arbete fortsätter.
Trygg och säker in- och utskrivning från slutenvården i enighet med lagstiftning och överenskommelser.	Fortsatt samverkan kring patienter vid in- och utskrivning från sjukhus.	Kontinuerligt arbete, ständigt aktuellt.
	Utökat deltagande i projekt Mobil röntgen.	Härryda kommun och alla vårdcentraler verksamma i kommunen har inkluderats i projektet. Projektet pågår.
Utvecklad samverkan i arbetet med avvikelser	Fortsatt arbete med och i gemensamma avvikelssystemet MedControl Pro.	Kontinuerligt arbete. Gemensamma avvikelser diskuteras i NOSAM.
Förbättrad munhälsa för personer som omfattas av intyg om nödvändig tandvård.	Planering och uppstart av projekt TAIK (tandhygienist i kommunen).	Planering genomförd. Nulägesbild framtagen. Projektet startar i praktiken i början av 2023.
Tydligt uppdrag för Familjecentraler och Familjecentralsliknande verksamheter	Avvaktar inriktningsdokument/samverkansavtal för familjecentraler.	Fortsatt arbete under 2023.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Stärkt suicidprevention	Ta fram lokal handlingsplan för suicidprevention	Lokal handlingsplan för suicidprevention framtagen.
Utvecklad samverkan och verksamhet för att främja psykisk hälsa och minska psykisk ohälsa i Härryda kommun.	Arbete utifrån Lokal handlingsplan psykisk hälsa 2019–2022 framtagen utifrån Handlingsplan psykisk hälsa i Västra Götaland.	De flesta prioriterade aktiviteter i den lokala handlingsplanen psykisk hälsa 2019–2022 har genomförts eller genomförs.
God struktur och meningsfulla och möten för alla deltagare i NOSAM Härryda	Framtagande av årshjul påbörjat.	Arbetet med årshjulet fortsätter under 2023.
	Förändra mötesstrukturen.	Beslut kring mötesstruktur taget – införs 2023.

## NOSAM Lundby – Vuxna

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning och analys av gruppens arbete under 2022

Coronapandemin har under 2022 fortsatt att sätta fokus på hur angeläget det är med närområdessamverkan. På grund av samverkansarbete gällande hantering covid-19 senarelades uppstart av ordinarie NOSAM-arbete enligt årshjul. NOSAM Lundbys två tidigare grupper Psykiatri/Mitt i livet och Äldre gick under våren ihop till ett gemensamt forum, NOSAM Lundby Vuxna. Handlingsplanen påbörjades i mars och utvecklades på workshop under maj månad. Gruppen har haft fyra ordinarie möten under 2022. Av dessa har tre möten skett digitalt och ett (inklusive workshop) genomförts fysiskt.

NOSAM Lundbys grupp gällande Barn och Unga har under året gått upp i NOSAM Barn och unga Hisingen, ett Hisingsövergripande forum. Se separat årsrapport för NOSAM Barn och unga Hisingen.

Det administrativa stöd som initierades 2021 utökades 2022 till processamordnarfunktion på sammanlagt 40% av heltid som delats av befintliga tre NOSAM belägna på Hisingen under 2022. Processamordnare har under året ombesörjts via Göteborgs Stad/ÄVO-förvaltningen.

Angelägna och återkommande frågor för NOSAM Lundby Vuxna har under 2022 utöver covid-19 gällt bland annat planeringsprocess efter slutenvård samt behovet av att befästa kontakten mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i närområdet. Chefer för vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i närområdet har utöver ordinarie NOSAM-möten träffats fysiskt vid tre tillfällen under hösten för att på nytt etablera relationer och fördjupa dialog om specifika hälso- och sjukvårdsfrågor till exempel relaterade till närområdesplan.

Samverkan i planering efter slutenvård har i NOSAM huvudsakligen diskuterats som en del av den delregionala satsningen på SIP-implementering, Stärkt arbete med SIP, som har utgjort stående punkt på samtliga ordinarie NOSAM-möten på Hisingen under året. Processamordnare för NOSAM Hisingen har under 2022 även varit utsedd SIP-samordnare Vuxna på Hisingen. Uppdraget har utgjort sammanlagt 10% av heltid (4 timmar/vecka) för hela Hisingen. SIP-samordnare har inom denna tid utöver grunduppdrag för SIP-samordning även upprättat och därefter följt lokal handlingsplan för Hisingen och därför utfört verksamhetsbesök och/eller verksamhetsspecifika samtal om SIP på 11 av 16 vårdcentraler på Hisingen under perioden maj – november. Samtliga åtta vårdcentraler i

Lundby har träffat SIP-samordnare. För mer info och analys om arbetet med SIP på Hisingen under 2022, se särskild årsrapport för Stärkt arbete med SIP, Hisingen Vuxna, 2022.

### **Framgångsfaktorer, utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse**

*Framgångsfaktorer under 2022 har bland annat varit:*

- Fysiska möten och nyetablering av kontaktvägar i närområdet
- Sense of urgency – gemensam behovsbild gör samverkan angelägen
- Lösningsorienterad dialog i konkreta frågor
- Under hösten har NOSAM:s parter upprättat nya kontakter och rutiner för operativ samverkan mellan medarbetare, i syfte att minska konfliktgrad och antalet avvikelser.

*Några viktiga utvecklingsområden inför 2023:*

- Stärkt arbete med SIP: Att hitta hållbara arbetssätt mellan medarbetare för god personcentrerad och sammanhållen vård för individen genom till exempel förbättrade relationer och tydligare rutiner i planering efter slutenvård. Etablera samverkan med ÄVO Myndighets nya planeringsteam. Förutsättningar för vårdcentralerna att fullfölja sitt uppdrag och ha närvaro i planeringsprocesserna. NOSAM behöver utse ny SIP-samordnare Vuxna som kan driva implementeringsarbetet vidare 2023.
- Ny utmaning kring avvikelser har uppstått under året. Konfliktgraden i processen planering efter slutenvård har ökat under året och avvikelser i samverkan har därmed, förutom att öka i antal, även ändrat karaktär jämfört med tidigare år. NOSAM Lundby har identifierat och diskuterat detta samt inlett förbättringsarbete som fortsätter 2023.
- Nyttja rapportering ur SAMSA och MedControl Pro för förbättringsarbete.
- Det är otydligt vad ny NOSAM-struktur 2023 innebär i praktiken för närområdessamverkan i Lundby. Det lokala samverkansarbetet som etablerats och stärkts under 2022 behöver bibehållas och utvecklas vidare under 2023.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Lundby Vuxna</b>		
<b>Övergripande strategiskt mål: In- och utskrivningsprocessen</b>		
Sammanhållen vård genom samverkan i planering efter slutenvård	NOSAM ska verka för att SAMSA ska användas i större utsträckning och ett gemensamt förhållningssätt i SAMSA. NOSAM identifierar mönster i planeringsprocessen och påtalar brister till temagrupper och LGS.	<b>Pågående.</b> Detta är även del av implementering Stärkt arbete med SIP.
	Ta fram och verka för en gemensam lokal rutin för avstämningsmöten mellan parter som samverkan i planeringsprocessen. Chefer för de verksamheter som träffas regelbundet ser över skriftlig rutin som sprids till NOSAM för dialog på höstens första möte.	<b>Pågående.</b> Chefer för HS-verksamheter har träffats regelbundet under hösten för att stärka lokal samverkan. Befintliga avstämningsmöten i planeringsprocessen har utökats till att involvera fler parter. Skriftlig rutin finns ej men arbetet fortlöper. Arbetet fortsätter 2023.
Stärkt arbete med SIP på Hisingen	Lokal tillämpning av delregional implementering Stärkt arbete med SIP.  Processamordnare Karin Elias är utsedd SIP-samordnare för verksamheter med målgrupp vuxna på Hisingen. Varje verksamhet utser nyckelperson/er för SIP och meddelar namn till SIP-samordnare feb-mars.  Inventering behov av stöd samt nätverk start under våren.	<b>Pågående.</b> Implementeringsarbete enligt delregional samt lokal handlingsplan. Se särskild årsrapport Stärkt arbete med SIP 2022.  SIP-samordnare vuxna avgår vid årsskiftet 2022/23 och NOSAM utser ersättare 2023.
<b>Övergripande strategiskt mål: Tidiga insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
Munhälsa  Nödvändig tandvård, N-intyg	Informationsspridning om intyg. Kriterier, diagnoser och ansvarsfördelning, vilken typ av stöd finns att få och vilket intyg som kan	<b>Ej påbörjad.</b> Fors till handlingsplan 2023.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>ges. Folk tandvården bjuds in till NOSAM.</p> <p>Webbinarier för information via Kommun och sjukvård?</p>	
God samverkan i vård och prevention av covid-19 inklusive minskad smittspridning	Avstämningar, extra operativa samverkansinsatser efter behov	<b>Genomfört.</b> Regelbundna avstämningar genomförda under första delen av pandemin, under senare delen dvs 2022 hölls inte avstämningar via NOSAM eftersom smittspridning var låg och alla hölls uppdaterade i utskick av Smittskyddet. NOSAM-ledamöter har dock olika bild av hur väl samverkan fungerat framför allt gällande smittspårning inom hemtjänst.
NOSAM ska tydliggöra och öka kunskap om varandra och om samverkan mellan parterna på ledningsnivå	NOSAM ska ha god kännedom om gällande avtal och överenskommelser	<b>Påbörjat.</b> Lagar och styrande dokument kring SIP har diskuterats.  Gällande RMR gällande Beroendevård, se nedan.
	NOSAM ska lära mer om varandras verksamheter och uppdrag. Träffar för gemensamt lärande och utbyte mellan chefer, medarbetare i kommunal HS och dsk samt läkare på vårdcentraler.	<b>Påbörjat.</b> Regelbundna möten mellan chefer inom Kommunal HS och vårdcentraler under hösten.
	NOSAM ska stötta lärande utifrån avvikelshantering i närområdet. Stående punkt på NOSAM Uppföljning 1 gång/termin. Mönster i avvikelshantering diskuteras och hanteras löpande.	<b>Pågående.</b>  Ny utmaning kring avvikelshantering har uppstått under året, mängden avvikelser har ökat markant gällande planering efter slutenvård under året. Även konfliktgraden i processen planering efter slutenvård har ökat under året.  Ökande antal avvikelser kan härröra från ökad rapporteringsbenägenhet. Avvikelse tydliggör också olika tolkningar av lagar och riktlinjer etc.  Bristande återkoppling från mottagande till rapporterande part, kan även finnas viss kunskapsbrist om hur MedControl Pro fungerar och hur vi ska arbeta med det. Vid avvikelser har

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>NOSAM haft under oktober och december dialog om att ha kontakt chef till chef inför att avvikelser skrivs.</p> <p>Statistik ur MedControl Pro har ej följts i NOSAM Lundby Vuxna.</p> <p>Förs över till handlingsplan 2023.</p>
	Bevaka implementering MedControl Pro 2022 inom Göteborgs Stad.	<b>Genomfört.</b>
Äldre/Mitt i livet: Palliativ vård	Önskemål att bjuda in gäst för information omställning från ASIH till PRT och primärvårdsnivå.	<b>Ej påbörjat.</b> Förändringar inom PRT har försvårat samverkan.
	Sprida beslutad rutin i storNOSAM Lundby palliativ vård.	<b>Genomfört.</b> Information och spridning i samband med möte 8 december. Fortsatt arbete med eventuell revidering och implementering 2023.
Äldre/Mitt i livet: NOSAM ska stärka samverkan med och mellan rehabiliteringsverksamheter	Kommunal HS och rehabmottagningar inom Vårdval Rehab.	<b>Ej påbörjat.</b> Behov finns dock, rehabverksamheter på Hisingen har mkt lite kontakt med varandra, kontaktvägar och samverkan behöver stärkas.
Äldre/Mitt i livet: NOSAM ska arbeta aktivt för omställning Nära Vård	Stärkt samverkan med MÖT/Närsjukvårdsteam.	<b>Ej påbörjat.</b>
	Genomgång vad fast vårdkontakt/fast omsorgskontakt innebär.	<b>Ej påbörjat.</b>
Äldre: Läkemedelsgenomgångar	Sprida beslutad rutin i storNOSAM Lundby om läkemedelsgenomgångar.	<b>Ej påbörjat.</b>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Psykiatri: NOSAM:s parter ska ha kunskap om gällande dokument som styr psykiatrisamverkan	Genomgång gällande avtal, RMR, remissförfarande samverkansrutiner etc.	<b>Påbörjat.</b> Vid dialogmöte med Beroendemottagning Hisingen diskuterades RMR samt remissförfarande/hantering.  Se nedan gällande kontakt med SU/Vuxenpsykiatri.  Förs över till handlingsplan 2023.
Psykiatri: Vård- och stödsamordning	Utvärdera och utveckla befintlig lokalt chefsnätverk	<b>Ej påbörjat.</b> Nätverket är pausat höst 2022. Förs över till handlingsplan 2023.
Psykiatri: NOSAM ska stärka kontakten med beroendevården	Samtliga NOSAM-ledamöter i Hisingens tre NOSAM Vuxna inbjudna till dialogmöte om psykiatrisamverkan Hisingen i juni.  Beslut att processamordnare skulle initiera dialogmöten med SU/Beroende samt SU/Affektiva under hösten. Detta utgör gemensam aktivitet för samtliga tre NOSAM Vuxna Hisingen under 2022.	<b>Genomfört.</b> Dialogmöte med SU/Beroendemottagning Hisingen genomfört 29 november med gott resultat. Bra information och dialog under mötet.  Dialogmöte med SU/Affektiva har <b>ej påbörjats</b> , detta har fördröjts på grund av omorganisation i slutet av sommaren. Förs över till handlingsplan 2023.
	Stärka kopplingen mellan NOSAM och PSYKSAM.	<b>Pågående.</b> Processamordnare har påbörjat dialog med specialistvården samt NOSAMs parter gällande kopplingen mellan NOSAM och PSYKSAM. Detta har lett till att förfrågningar till NOSAM via processamordnare kunnat hänvisas vidare till PSYKSAM, framför allt frågor om avvikelshantering. Förs över till handlingsplan 2023.
<b>Övergripande strategiskt mål: Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Suicidprevention i samverkan	Oklart vad i regionala suicidpreventionsplanen som ska hanteras på NOSAM-nivå. Processamordnare NOSAM har haft kontakt med delregional processledare för suicidprevention.	<b>Ej påbörjad.</b> Processamordnare NOSAM har haft kontakt med delregional processledare för suicidprevention. Hanteras 2023.

## NOSAM Majorna-Linné

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

NOSAM Majorna-Linné har under 2022 fortsatt arbeta enligt den mötesstruktur som antogs 2018. Detta för att ha en bredare representation i de olika temaområdena **barn och unga**, **psykiatri** och **vuxna/äldre**. NOSAM sammanträder i regel tre gånger per halvår. Första delen av mötet ägnas åt temat barn och unga. Andra delen av mötet ägnas åt psykiatri/vuxna/äldre. De tre sistnämnda temana slås samman eftersom frågorna tangerar varandra så pass mycket att det känns ineffektivt att separera dessa teman. Det är dessutom så att de ledamöter som berörs av det ena temat inte sällan även berörs av det andra temat. Under 2022 har mötenas barn och unga-del och psykiatri/vuxna/äldre-del överlappat varandra tidsmässigt. Vilket skapar utrymme för agendapunkter som är gemensamma för samtliga teman.

Utvecklingsledare folkhälsa har antagit rollen som processtöd för NOSAM:s båda temaindelningar. Detta antas bidra till ett ökat sammanhang i mötesforumet för samtliga ledamöter.

Under 2022 har ordföranderollen varit vakant för barn och unga och utvecklingsledare folkhälsa har därför varit tillfällig ordförande. Socialtjänsten har haft ordförandeposten för psykiatri/vuxna/äldre.

NOSAM Majorna-Linné har under 2022 arbetat enligt årets handlingsplan, se nedan tabell. Upplevelsen är att samverkan i närområdet har fungerat bra. Mötesforumet har haft sex ordinarie möten. Fram till maj hade berörda parter i NOSAM extra möten med anledning av covid.

En iakttagelse under året är att det är värdefullt att avsätta tid för NOSAM-ledamöterna att delge varandra information om sina verksamheter. Ju mer vi känner till varandra desto mer ökar chansen att vi samverkar och nyttjar varandra på bästa sätt för den enskildes skull.

Utöver aktiviteter som anges i årets handlingsplan så har NOSAM även hanterat följande:

- Uppdrag till lokal samverkansgrupp SIP barn och unga (fd Västbus)
- Tillämpningsanvisningar för överenskommelse för barn och ungas hälsa
- Förändringar kring ASIH
- Förändringar i uppdraget för jourcentraler

- Information om Columbus – en verksamhet som erbjuder arbetslivsinriktad rehabilitering för unga vuxna med en psykisk ohälsa och saknar förankring i arbete eller utbildning
- Information inför sommaren
- Bibliotekets verksamhet med fokus på sommarverksamhet
- Frivilligcentralen Oscar
- Hälsolots
- Äldreomsorgens hälsofrämjande och förebyggande enhet
- Närområdesplan 2023
- Generella ordinationer
- Suicidprevention
- Högskole-/universitetsstudenters psykiska (o)hälsa

### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

För ökad måluppfyllelse behöver deltagarna prioritera mötena. Ett utvecklingsområde är att ytterligare öka dialogen vid mötena, för att inte riskera att enbart blir ett informationsmöte.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Majorna-Linné Barn och unga</b>		
<b>Övergripandefokusområde: Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
Verka för lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv	FCA	Enligt avtal gällande FCA mellan socialnämnden Centrum och Göteborgs Hälso- och sjukvårdsnämnd görs en årlig uppföljning av FCA-arbetet separat. Denna FCA-uppföljning skrivs av FCA-koordinatören och delges NOSAM Barn och unga.  NOSAM:s roll i förhållande till FCA har under året varit något otydligt. Dels på grund av oklarheter kring om/hur/när NOSAM ska omorganiseras, dels på grund av att styrningen av FCA succesivt övertagits av Strategiska gruppen, kommunens lokala samverkansforum (som under 2023

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>byter namn till Forum för stadsområdessamverkan samt blir styrgrupp för FCA).</p> <p>Detta har inneburit att NOSAM snarare varit ett forum för att informera än styrning av FCA.</p> <p>Löpande nulägesuppdateringar om FCA har getts på varje NOSAM-möte. Tiden har inte räckt till för att inkludera frågor och dialog men NOSAM har uppmuntrats att komma med input till handlingsplan och pågående arbete.</p>
<p>-- Verka för lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv</p>	<p>Skapa en gemensam implementeringsplan för SIP Barn och unga, för närområdet.</p>	<p>NOSAM har deltagit i den delregionala SIP-implementeringen. Årets arbete har omfattat kompetenshöjning om SIP och de lagliga skyldigheterna att upprätta SIP samt den enskildes rättighet till SIP med god kvalitet.</p> <p>Totalt 13 SIP-utbildare från både kommunala och regionala verksamheter har utbildats under året för att kunna vara ambassadörer och utbilda vidare i SIP.</p> <p>Arbetet med NOSAM:s gemensamma handlingsplan för SIP-implementering är påbörjad och kommer fortsätta under 2023. SIP-samordnare har presenterat förslag till gemensam handlingsplan som omfattar mål och aktiviteter inom egna verksamheten samt mål och aktiviteter i samarbete mellan verksamheter.</p> <p>NOSAM:s SIP-samordnare har deltagit på NOSAM-mötena och för upp SIP på agendan för avstämning och uppföljning av pågående arbete.</p>
	<p>Öka kunskapen i NOSAM om verksamheternas olika uppdrag och fokus.</p> <p>Bjuda in BUP och UPH.</p>	<p>Verksamhetssamordnare för Ungas Psykiska Hälsa inom Medtanken Group deltog vid NOSAM-möte mars och berättade om UPH-uppdraget och på vilka sätt deras samarbete och samverkan med andra verksamheter skulle kunna se ut.</p> <p>Chef för BUP Kungshöjd deltog vid NOSAM-möte i oktober och berättade om verksamhetens uppdrag och nulägesituation. Dialog kring bland annat remisshantering och vilket stöd BUP kan erbjuda.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>Diskutera hur Rehabs verksamhet kan användas. NOSAM bekanta sig mer med verksamheten.</p> <p>- Är det någon särskild målgrupp där samverkan är särskilt viktig eller behöver utvecklas?</p> <p>- Har rehab något utåtriktat hälsofrämjande arbete? Hur ser det ut?</p>	<p>Närhälsan Majorna rehabmottagning berättade om sin verksamhet på NOSAM-mötet i oktober. Beskrev verksamhetens utbud och hur patienter kommer i kontakt med dem. Detta med särskilt fokus på att besvara de två frågor som anges i aktiviteten i handlingsplanen.</p>
<p>Fokus på barnrättsperspektivet enligt barnkonventionen</p>	<p>Uppmärksamma barn som anhöriga genom utbildning i BRA-samtal (barnets rätt som anhörig)</p>	<p>Genomförd tvådagarsutbildning 15 sep och 13 okt. Upphandlad utbildning som samfinansierades av folkhälsomedel från kommun och region. Stiftelsen Allmänna barnhuset står för utbildningen.</p> <p>Deltagarna var från verksamheterna: familjehemsenhet, specialistpsykiatrisk mottagning affektiv, specialistpsykiatrisk mottagning för personlighetsyndrom, Svenska kyrkan, ungdomsmottagning, Behandlingsgruppen för drogproblem, Respons alkoholrådgivning, spelberoendeteamet och korttid på Dalheimers hus. Totalt deltog 18 personer och intresset var större än vad det fanns utbildningsplatser.</p> <p>Bra-samtal är en modell för att stödja personal i hur de kan gå till väga när de uppmärksammar barns rätt till information och hjälp när de är anhöriga. Syftet är att öka barnets delaktighet och handlingsutrymme genom att erbjuda information och stöd som barnet efterfrågar. Målsättningen på lång sikt är att stärka barnets utveckling och att förebygga psykisk och fysisk ohälsa. Sedan flera år tillbaka har barn rätt, enligt lag, till information och stöd när de är anhöriga.</p> <p>Uppföljning planeras till början av år 2023.</p>
	<p>Presentation av Islandsmodellen. Modell för att</p>	<p>Vårdcentralchef från Närhälsan Kungssten berättade om Islandsmodellen – en samverkansmodell med syftet är ett konkret och effektivt samarbete mellan polis, åklagare,</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	snabbt erbjuda rätt stöd vid våld i nära relation.	socialjour, socialtjänst samt hälso- och sjukvård vid en akut våldshändelse i en familj.  Modellen diskuterades och det gjordes en genomgång av de olika verksamheternas roller vid aktivering av modellen.
Tidiga insatser i samverkan – tidigt identifiera barn som far illa	Uppmärksamma och agera i tidigt skede på misstanke om att barn far illa.  Förenkla samverkan med socialtjänsten.  - Anmälningsskyldighet  - Orosanmälan – Hur göra anmälan och vad händer sedan?  - Vad kan jag göra innan eventuell anmälan?	På möte i september diskuterade NOSAM kunskapsspridning av socialtjänstprocessen. Vad händer efter en orosanmälan?  Flera verksamhetsområden behöver en uppdatering kring socialtjänstprocessen. FCA-koordinatorerna arbetar med att arrangera ett tillfälle för kunskapsspridning på temat i februari 2023. NOSAM:s representant från socialtjänst barn och unga erbjuder sig att göra en komprimerad version av innehållet för att sedan presentera i NOSAM. Vidare planering följer.
	Uppmärksamma den höga användningen av alkohol och andra droger.  - Dela lägesbilder  - Utforska verksamheternas behov för tidig upptäckt och för att kunna erbjuda rätt stöd.	Den här aktiviteten har inte genomförts med anledning av att hela resultatet från årets så kallade drogvaneundersökning inte har släppts ännu. Hela resultatet väntas under första kvartalet av 2023.  Aktiviteten följer med till nästa års handlingsplan.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Majorna-Linné Psykiatri/Vuxna/Äldre</b>		
<b>Övergripande fokusområde: In- och utskrivningsprocessen</b>		
Följa upp avvikelserapporter och diskutera eventuella systemfel	Avvikelse kan tas upp vid varje möte. Stående punkt.	Avvikelse har varit en stående punkt på dagordningen under året.  Två specifika avvikelser har lyfts till diskussion i NOSAM, varav en har rört in- och utskrivningsprocessen.
Trygg och säker övergång för patienten mellan och inom sjukvård och kommun	Diskutera förändringar i vårdplaneringsprocessen.	Vid mötet i april diskuterades utskrivningsprocessen. Controller från avdelningen Myndighet inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen presenterade lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård. Presenterade även översyn av betalningsansvarslagen, betänkandet om betalningsansvarslagen, propositionen 2016/17:106 och en reviderad rutin för in- och utskrivning. SIP och dess roll i vårdplaneringsprocessen klargörs.
<b>Övergripande fokusområde: Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
God sammanhållen vård och omsorg med hjälp av ökad användning av SIP	Skapa en gemensam implementeringsplan för SIP, för närområdet.	NOSAM har deltagit i den delregionala SIP-implementeringen. Årets arbete har omfattat kompetenshöjning om SIP och de lagliga skyldigheterna att upprätta SIP samt den enskildes rättighet till SIP med god kvalitet.  Totalt 13 SIP-utbildare från både kommunala och regionala verksamheter har utbildats under året för att kunna vara ambassadörer och utbilda vidare i SIP.  Arbetet med NOSAM:s gemensamma handlingsplan för SIP-implementering är påbörjad och kommer fortsätta under 2023. SIP-samordnare har presenterat förslag till gemensam handlingsplan som omfattar mål och aktiviteter inom egna verksamheten samt mål och aktiviteter i samarbete mellan verksamheter.  NOSAM:s SIP-samordnare har deltagit på NOSAM-mötena och för upp SIP på agendan för avstämning och uppföljning av pågående arbete.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
God tillgång till tandvård	Information till verksamheter om: - Munhälsobedömningar - Särskilt tandvårdsstöd - Mobil hemtandvård	I mars påmindes NOSAM projektet Mobil hemtandvård som fanns vid folktandvården Järntorget. Projektet behövde fler patienter.  Varken munhälsobedömningar eller särskilt tandvårdsstöd har diskuterats av NOSAM under året på grund av att det inte har hunnits med tidsmässigt.
Förbättra verksamheters lotsning till rehab för att erbjuda den enskilde ett mer heltäckande stöd för sin hälsa	Diskutera hur Rehabs verksamhet kan användas. NOSAM bekanta sig mer med verksamheten.  - Är det någon särskild målgrupp där samverkan är särskilt viktig eller behöver utvecklas?  - Har rehab något utåtriktat hälsofrämjande arbete? Hur ser det ut?	Närhälsan Majorna rehabmottagning berättade om sin verksamhet på NOSAM-mötet i oktober. Beskrev verksamhetens utbud och hur patienter kommer i kontakt med dem. Detta med särskilt fokus på att besvara de två frågor som anges i aktiviteten i handlingsplanen.
Motverka skadlig användning av alkohol och andra droger	Uppmärksamma den höga användningen av alkohol och andra droger.  - Dela lägesbilder  - Utforska verksamheternas behov för tidig upptäckt och för att kunna erbjuda rätt stöd.	Aktiviteten har genomförts med fokus på seniorer. De senaste 15 åren har riskabla alkoholvanor i åldersgruppen 65+ år ökat medan befolkningens totala alkoholkonsumtion har minskat.  På mötet i september beskriver utvecklingsledare folkhälsa en insats som görs för att uppmärksamma riskabel alkoholkonsumtion bland seniorer samt öka kännedomen om seniorers ökade känslighet för alkoholens skadeverkningar.  Frågan aktualiseras och primärvårdens uppdrag kring tidig upptäckt och behandling diskuteras. Äldrekonsulent från en kommunal generationsöverskridande mötesplats beskriver vad de kan erbjuda seniorer i form av sociala sammanhang.
<b>Övergripande fokusområde: Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Uppmärksamma och förbättra den fysiska hälsan* hos personer med psykisk sjukdom	Återuppta kontakten med psykiatrimottagningen Centrum för att diskutera hur andra	Aktiviteten har inte genomförts delvis med anledning av att det inte har funnits utrymme tidsmässigt och delvis för att representant från psykiatrimottagning affektiv saknas i NOSAM.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
*Avgränsning till att gälla diabetes och högt blodtryck	verksamheter kan stötta patienter och/eller personal.  Till exempel:  - Vårdcentral  - Rehab  - Centrum för fysisk aktivitet (VGR)	

## NOSAM Mölndal

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-10

#### Sammanfattning och analys

NOSAM Mölndal är uppdelat i fyra grupper som följer indelningen av temagrupperna. NOSAM Mitt i livet och NOSAM Psykiatri har haft gemensam mötestid.

Information från respektive temagrupp samt genomgång av handlingsplaner är stående punkter på respektive dagordning. NOSAM Mölndal har genomfört fyra mötesdagar under 2022, två på våren och två på hösten.

Den lokala Samverkansgruppen har under 2022 genomfört sitt arbete enligt plan, se årsrapport för LOSAM Mölndal 2022.

Pandemins fortsatta framfart under årets första månader fick stor påverkan på bland annat Skolförvaltningen och Vård- och omsorgsförvaltningen. Personal från andra förvaltningar lånades ut på mycket kort varsel för att säkerställa att verksamheterna kunde fortgå.

Vi har också haft ett stort engagemang och samverkan mellan Social- och arbetsmarknadsförvaltningen, Skolförvaltningen med flera i samband med att vi fått ta emot ensamkommande barn och familjer från kriget i Ukraina. Detta har inledningsvis inneburit stor belastning på bland annat Social- och arbetsmarknadsförvaltning.

I samband med årsskiftet 2021–2022 slutade ordinarie ordförande i NOSAM sin tjänst och Skolförvaltningen har inte lyckats utse en ny ordförande varför mötena under året fått ledas av tillfälliga ordföranden från Social- och arbetsmarknadsförvaltningen och Vård- och omsorgsförvaltningen. Detta har såklart påverkat både planering och genomförandet av NOSAM-möten och arbete.

Under 2022 har NOSAM Mölndal tagit emot stimulansmedel som använts till SIP-samordnare och en konferens som de ordnade under hösten 2022. En fråga har också gått ut till samtliga i NOSAM Mölndal om att bidra med ytterligare personal som kan arbeta som SIP-samordnare och då kunna få ersättning för ca 20% av tjänst under 2023.

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

NOSAM Mölndals arbete under året 2022 har påverkats av att ingen ordinarie ordförande har funnits. Arbetets planering och kontinuitet har blivit lidande. Alla planerade möten har dock hållits med hjälp av tillfälliga ordföranden och en sekreterare som hållit ihop arbetet under året. När pandemin släppte under våren kunde ordinarie verksamhet ta mer plats. Under sommaren arbetades fram nya handlingsplaner för NOSAM Barn och unga som sedan togs beslut om under hösten.

Externa besökare har vid behov bjudits in till NOSAM:s möten.

Under hösten ordnades en stor konferens under temat SIP i samverkan och suicidprevention. Cirka 150 personer från kommun och region deltog.

### *SIP*

Två SIP-samordnare, varav MAR har den ena rollen, har under 2022 arbetat med att implementera SIP-arbetet i NOSAM Mölndal enligt den delregionala planen. SIP-samordnarna har regelbundet rapporterat till NOSAM hur arbetet fortskrider.

NOSAM Mölndal tog under våren 2022, efter dialog med delregional nivå, beslut om att göra om rollen som SIP-utbildare till SIP-kunnig med reviderad uppdragsbeskrivning för att få fler enheter att utse personer.

SIP-samordnarna har haft lokala nätverksträffar med de 35 personer i verksamheterna som under året utsetts till SIP-kunniga. SIP-samordnarna har även arbetat fram en lokal utbildning som komplement till den SIP-utbildning som delregionala SIP-koordinatorer håller i.

Det behövs fortsatt arbete 2023 för att fler verksamheter inom NOSAM Mölndal ska utse och utbilda SIP-kunniga. För mer information om arbetet, se årsberättelse för SIP-implementering NOSAM.

### *SAMSA*

Under 2022 har NOSAM Mölndal skapat en arbetsgrupp med syfte att regelbundet stämma av hur det lokala samarbetet vid in- och utskrivning från slutenvården fungerar. MAR har varit sammankallande och ordförande i gruppen. Vid varje möte har alla verksamheter rapporterat nuläge eventuella utmaningar vilket skapat en större förståelse för varandras vardag.

Under året har arbetsgruppen utifrån avvikelser och utifrån dialoger bland annat lyft utvecklingsområden för bättre lokalt samarbete vid in- och utskrivning. Ett exempel är behovet av mer dialog mellan rehab i olika verksamheter i SAMSA inför utskrivning samt vikten av att göra regionens öppenvårds rehab involverad tidigare i processen.

### *Öppenvårdsprocessen*

Under 2022 har en länsgemensam arbetsgrupp arbetat med att ta fram en riktlinje för öppenvårdsprocessen i SAMSA. MAR har varit med i arbetsgruppen och regelbundet rapportera till NOSAM kring arbetet och inhämtat eventuella synpunkter. Riktlinjen är nu ute på remiss och ska beslutas i början av 2023.

### MedControl PRO (MCP)

Avvikelser i vårdsamverkan hanteras digitalt i det regiongemensamma verktyget MCP vilket ger ökad spårbarhet och möjlighet till snabbare återkoppling än den tidigare manuella hanteringen. Totalt har 117 avvikelser i vårdsamverkan registrerats under året.

### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Deltagandet varierar från olika verksamheter, vissa verksamheter meddelar ofta förhinder och alla skickar inte representant med beslutsmandat. Detta påverkar kontinuiteten, möjligheten att samverka och att få fart i många av våra viktiga samverkansfrågor. Avsaknad av ordförande har inneburit merarbete för t f ordförande samt sekreterare i form utav planering och genomförande av möten.

Behovet av processledare för sammanhållning, bevakning och uppföljning av viktiga frågor för fortsatt arbete och framgång inom samverkan har blivit tydligt under detta år. Vi ser fram emot att arbeta vidare med stöd av processledare och på sätt öka effektiviteten i grupperna och dess möten.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>Barn och unga:</b> Förbättra att tidigt upptäcka och identifiera barn med hög skolfrånvaro	Uppföljning av olika pågående arbeten i Mölndal kring barn med hög skolfrånvaro.	Socialtjänstens uppdrag vad gäller detta mål har bestått av ett utvecklingsarbete som pågått under 2021–2022. Avslutat och slutrapporterat.  Nytt arbete mellan skolförvaltningen och socialtjänsten har inletts och kommer att pågå under 2023.  Från och med 2023 så stärks arbetet med hjälp av regionala medel för introduktion av Hallandsmodellen. Den riktas till barn med obesitas och/eller psykisk ohälsa kopplat till hög skolfrånvaro.
<b>Barn och unga:</b> Höja fysisk aktivitet för barn och ungdom i Mölndal. FAR - Fysisk aktivitet på recept	Samverkan med Kultur och Fritid. Reducerade priser på dans, simning etc.  Uppdaterad digital information om vad som finns i Mölndal.  Webbinarier VGR.se	Under 2022 har två hälsolotsar anställts.  Arbete pågår med uppdaterad digital information.  Från och med 2023 så stärks arbetet med hjälp av regionala medel för introduktion av Hallandsmodellen. Den riktas till barn med

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	FAR Göteborg – centrum för fysisk aktivitet – bjuda in föräldrar. FAR – Skolsköterskorna.	obesitas och/eller psykisk ohälsa kopplat till hög skolfrånvaro.
<b>Barn och unga:</b> Riktlinjer "Det väntade barnet" Mödra barnhälsovården Socialtjänsten	Bjuda in Agneta Kjellberg Mödra- och barnhälsovården.	Arbetet fortgår under 2023.
<b>Barn och unga:</b> Öka förskolans möjligheter och tillgång till personal från socialtjänsten i barnhälsoteamen		Arbetet fortgår under 2023.
<b>Barn och unga:</b> Överenskommelse Lokal samverkan kring barn och Ungas hälsa Hälsoundersökningar/ Läkarundersökningar/ Tandhälsoundersökningar vid placeringar av barn. Ändrat uppdrag.		Det ändrade uppdraget innebar att varje vårdcentral ska kunna ta emot barn och unga för respektive undersökning, detta har fallit väl ut. Avslutat.
<b>Mitt i livet och Psykiatri:</b> Trygg och effektiv utskrivning från slutenvården Samsa SIP	Identifiera hinder för trygg och effektiv utskrivning från slutenvården  Ta upp på NOSAM gällande SIP och hur det fungerar.	Arbetet fortgår under 2023.
<b>Mitt i livet och Psykiatri:</b> Revidering av lokal överenskommelse årligen		Följs upp och redovisas på NOSAM möte.
<b>Mitt i livet och Psykiatri:</b> Förbättra den fysiska hälsan hos den psykiskt sjuka	Erbjuda en gång om året personer med långvarig psykisk sjukdom en årlig hälsokontroll	Fortsatt dialog och rapportering. Följs upp och redovisas på NOSAM möte.
<b>Mitt i livet och Psykiatri:</b> Suicidprevention Öka	Redogöra för hur långt vi har nått.	SIP dagen 2022, hade suicidprevention som tema. Regional suicidpreventions samordnare har

Mål	Aktivitet	Uppföljning
kompetensen och stödet i samverkan		deltagit och berättat om deras arbete. Arbetet fortgår under 2023.
<b>Mitt i livet och Psykiatri:</b> Satsa på stöd och utbildning för unga vuxna Beroende Psykiatri Primärvård Regionverksamhet	Samordning SIP	Fortsatt arbete pågår under 2023. Följs upp och redovisas på NOSAM möte.
<b>Äldre:</b> Säkerställa att lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård följs	Hitta rutiner och samverkansformer kring Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.	Se text om SAMSA.
<b>Äldre:</b> Säkerställa äldres rätt till särskilt tandvårdsstöd	Utbildning/uppllysning från Folktandvården till kommunen- och primärvårdspersonal.	Folktandvården har utbildat flertal enheter under året. Fortsatt arbete 2023.
<b>Äldre:</b> Förhindra onödiga inläggningar på sjukhus	Arbeta fram en handlingsplan för att minska onödiga inläggningar på sjukhus Christina Wadell kontakter Närsjukvårdsteamet och Anna Hyltner.	EC HSL har påbörjat dialog med EC slutenvård för att ta fram en handlingsplan.
<b>Äldre:</b> Utveckla god och nära vård enligt nationella direktiv	Inbjudan till Hanna Annelund Inbjudan till VC.	Regelbunden information från kommunen på NOSAM kring pågående projekt samt efterfrågan om att starta samarbetsprojekt med vårdcentraler. Inga vårdcentraler har visat intresse kring detta. Kommunen fortsätter arbeta med pågående projekt.

## NOSAM Mölndal – Lokal samverkansgrupp SIP

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-05

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Lokala samverkansgruppen för barn och unga i Mölndal har under året träffats fem gånger digitalt och fredagen den 26/11 – 21 träffades hela gruppen tillsammans för en heldag där vi bland annat arbetade med att gå igenom tillämpningsanvisningar för överenskommelse om samverkan för barn och ungas hälsa. Heldagen hölls på plats på konferensanläggning i Mölndal. Vi arbetade också med att planera för gruppens arbete under 2022.

Den 28/10 arrangerade vi "SIP-Dagen", en konferens på plats i Mölndal. Totalt deltog drygt 150 personer från kommun och region. Agendan för dagen var:

- SIP i Mölndal,
- Föreläsning Suicidprevention, samt
- Workshops i smågrupper utifrån deltagarnas egna erfarenheter av SIP arbetet i Mölndal.

Dagen blev samtidigt ett startskott för den planerade lokala SIP implementeringen i Mölndal 2023, som redan startat under hösten -22.

Den lokala SIP implementeringen syftar till att vidareutveckla den Delregionala satsning som görs i Göteborgsområdet, i en liknade lokal och mer anpassad modell för Mölndal.

Syftet är att fler anställda inom Mölndals Stad och Region ska bli tryggare och mer bekväma med att genomföra SIP processer för de som behöver.

Under 2022 har den lokala SIP implementeringen hittills inneburit:

- 33 utsedda SIP Kunniga (SIP utbildare).
- Startat ett lokalt SIP nätverk över verksamhetsgränserna, tre träffar.
- SIP utbildning för SIP kunniga, ett tillfälle.
- SIP dagen 28/10.

Denna satsning beräknas pågå under hela 2023.

Utöver detta deltog SIP-samordnaren i de Delregionala nätverksträffarna för SIP samordnare i Göteborgsområdet, cirka sex tillfällen, samt SIP konferensen den 24/11, som hölls i Dalheimers Hus.

SIP-samordnaren har tillsammans med Nätverkslaget på socialtjänsten hållit i sammanlagt 194 SIP-möten.

Utöver det har ytterligare 27 möten hållits då SIP-samordnaren haft en konsultativ roll.

Upplevelsen är att trycket och efterfrågan på SIP-möten har ökat ytterligare under 2022. Den största anledningen till denna ökning är att allt fler skolelever får allt högre och längre skolfrånvaro.

SIP-samordnaren har tillsammans med Nätverkslaget arbetat med att minska det tidigare missnöjet från 2021, genom att vara mer noggranna i förberedelsearbetet inför SIP möten samt fortsatt haft dialog med berörda chefer/personal kring samarbetet runt SIP.

Vi upplever att detta gett god effekt.

### **Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse**

Det huvudsakliga målet för 2023 är att utbilda SIP Kunniga inom alla verksamheter i kommun och region.

I enlighet med tillämpningsanvisningarna kommer ”förarbete, delaktighet, och tidiga insatser vara ledord i denna utbildning.

Vi behöver samtidigt bli bättre på att identifiera vilket möte som det egentligen behövs, allt behöver inte vara SIP.

Kommer också vara en del i utbildningen.

Idag tar SIP samordnaren (50 %) och socialtjänstens Nätverkslag stort ansvar för SIP processerna i Mölndal. Detta är en framgångsfaktor.

Förhoppningen är att den lokala SIP utbildning ska leda till att fler kan genomföra SIP möten med bra kvalitet under 2023.

Ett utvecklingsområde för 2023 är att arbeta fram ett utvärderingsmaterial för våra SIP möten och de som deltar i dem.

Representationen i gruppen är god och engagemanget gör att vi har bra förutsättningar för ett fortsatt gott arbete. Habiliteringen saknas dock som representant i gruppen även i år.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Öka kunskapen om varandras uppdrag och genom det se till att barn och unga och deras familjer får rätt hjälp i rätt tid.	Dialog och erfarenhetsutbyte på våra träffar.  Informera varandra om förändringar i respektive verksamhet och om utmaningar och utveckling.	Uppföljning genom att noggrant granska och diskutera avvikelser och jobba med förbättringar.
	Konsultationsteam erbjuds personal från verksamheterna i samband med gruppens ordinarie träffar.  Planering inför konsultation sker med SIP-koordinator. Gruppen ska ta fram ett bra informationsmaterial om hur man använder konsultationsteamet.	Informationsmaterialet ska vara klart innan sommaren 2023.  Mäta antalet konsultationer och analyser vilka frågor som gruppen får hantera. Använda som underlag för fortsatt utvecklingsarbete för gruppen arbete och SIP-arbetet i staden.
Öka användandet av SIP genom att se till att fler blir SIP-kunniga i alla berörda verksamheter.	SIP-koordinator arbetar aktivt med att utveckla SIP-nätverket som startats under 2022.  Ett antal SIP-kunniga från alla verksamheter som berörs utbildas och bildar ett nätverk för kunskap och erfarenhetsutbyte.	
	Anställa ytterligare en SIP-koordinator på ca 20-25% med stöd av stimulansmedel.	

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Implementera tillämpningsanvisningarna.	Info på SIP dagen.	Genomförd.
Öka kvaliteten på genomförda SIP möten.	SIP nätverk	Upplevelsen är att missnöjet har minskat och medvetenheten ökat kring SIP.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	SIP utbildning av SIP Kunniga	Detta behöver systematiskt utvärderas 2023.
Hantera avvikelser och åtgärda brister.	Endast en skriftlig avvikelse har kommit till den lokala samverkansgruppen under 2022.	Hanterades av SIP samordnaren tillsammans med berörda verksamheterna.
Dialog och erfarenhetsutbyte.	Regelbundna möten med lokala samverkansgruppen. Ordförande deltar några gånger om året på NOSAM.	Ordförande redovisar gruppen arbete på NOSAM.

### Avvikelser

Avvikelser för 2022 och hur avvikelsen hanterades och om något förändrades efter hanteringen/åtgärden.

- Klar
- Pågående
- Planerad
- Inte påbörjad
- Avbruten

Avvikelse	Hur hanterades avvikelsen? Åtgärd?	Har något förändrats?	Är avvikelsen omhändertagen?					
			K	l	a	r	r	
Skolans rektor och delar av personal uteblev vid två möten, som UPH sammankallade till.	Hanterades i dialog med berörda av SIP-samordnare som ledde mötet.	Har ej upprepats.	K l a r					

## NOSAM Nordost – Psykiatri

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Om NOSAM Psykiatri Nordost

Efter dialogmöte i mars 2022 beslutades om sammanslagning av psykiatrigrupperna inom NOSAM Angered och NOSAM Östra Göteborg. Grupperna bestod av i stort sett samma verksamheter inom kommun och specialistsjukvård, dessa verksamheter har dessutom hela Nordost som upptagningsområde. Vårdcentraler som annars ingår i NOSAM Östra Göteborg anslöt och därmed bildades NOSAM Psykiatri Nordost.

Processamordnare NOSAM Angered bevakar och faciliterar samverkansprocesserna och sköter administration och dokumentation, enligt särskilt uppdrag som inkluderar NOSAM Angered Äldre, Barn och unga samt Angered's tidigare psykiatrigrupp, som alltså under 2022 ersatts av den utökade gruppen NOSAM Psykiatri Nordost. Uppdraget utgör sedan ett par år 30% av en heltid och har utförts av Karin Elias, kvalitetsutvecklare för hälso- och sjukvård inom Göteborgs Stad, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Under 2022 har dock 10% (av dessa 30%) vikts till SIP-samordning Vuxna. Stöd i processamordning i NOSAM-arbetet har på grund av detta under 2022 genomförts på motsvarande totalt 20% av heltid (8h/vecka), det vill säga mindre avsatt tid än tidigare år.

#### Sammanfattning av samverkansarbetet 2022

NOSAM Psykiatri Nordost har eget upplägg med ordförande och mötestider, samt handlingsplan. NOSAM Psykiatri Nordost har under 2022 haft gemensamt mål och aktiviteter med övriga teman inom NOSAM Angered och NOSAM Östra Göteborg främst gällande implementering av delregional plan av Stärkt arbete med SIP, samt under våren i arbetsgrupp Planering efter slutenvård ihop med NOSAM Angered Äldre. Flera uppsatta mål och aktiviteter NOSAM Psykiatri Nordost skjuter över från 2022 till 2023.

Omställningen till digitala mötesforum som skett under pandemin har fortsatt fungerat väl under året och NOSAM Psykiatri Nordost har beslutat att endast mötas på distans.

En angelägen gemensam fråga för NOSAM i Nordost har gällt implementering av delregional plan för Stärkt arbete med SIP 2022. Stärkt arbete med SIP har utgjort stående punkt på samtliga ordinarie möten. Processamordnare Karin Elias har varit utsedd SIP-samordnare Vuxna. 10% (motsvarande 4 h/vecka) av processamordnarens uppdrag har under 2022 vikts till SIP-samordning riktad till verksamheter med vuxna målgrupper inom NOSAM. Se särskild årsrapport för SIP-implementering Vuxna Nordost.

**Antal möten:**

- NOSAM Psykiatri Nordost: 1 dialogmöte i mars, därefter 5 ordinarie möten under året
- Arbetsgrupper under året:
  - Planering efter slutenvård
  - Vård- och stödsamordning

**Framgångsfaktorer, utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse 2023**

*Framgångsfaktorer under 2022 har bland annat varit:*

- Tydlig tematik på mötet, gemensam behovsbeskrivning.
- SU/Psykos, SU/Affektiva samt Angereds Närsjukhus Psykiatrimottagning har varit aktiva parter under lång tid i NOSAM Angered respektive Östra Göteborg.
- Stående rapportering gällande PSYKSAM.

*Några viktiga utvecklingsområden och åtgärder inför 2023:*

- Det är oklart vad ny NOSAM-struktur 2023 innebär i praktiken för befintligt forum som redan är övergripande för Nordost. Utformning och etablering ny NOSAM-struktur samt ny processledare på heltid kan ge goda förutsättningar för stärkt samverkan över Nordost på sikt.
- Stärkt arbete med SIP: Kontaktvägar mellan de parter som möter vuxna målgrupper med psykisk ohälsa, inklusive förutsättningar för vårdcentralerna att ha närvaro i planeringsprocess efter slutenvård. Att hitta effektiva arbetssätt mellan medarbetare för god personcentrerad och sammanhållen vård för individen. NOSAM Nordost behöver utse ny SIP-samordnare Vuxna som kan driva implementeringsarbete av delregional plan vidare.
- Ytterligare tydliggöra skillnader och kopplingar mellan PSYKSAM och NOSAM.
- Socialförvaltning Nordost saknas i NOSAM Psykiatri Nordost.
- Att enbart mötas på distans utgör en utmaning när det kommer till att etablera nya samverkansrelationer, föra kreativ dialog tillsammans, samt att behålla engagemang i större mötesgrupper.
- Nyttja rapportering ur SAMSA och MedControl Pro i förbättringsarbete.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Psykiatri Nordost</b>		
<b>Övergripande mål: In- och utskrivningsprocessen</b>		
Planering efter slutenvård	Arbetsgrupp inom Angered i gång enligt samverkad lokal rutin, medarbetare som rör NOSAM Psykiatri verksamheter medverkar på månadsmöten.  Processamordnare NOSAM är sammankallande till månadsmöten.	<b>Genomfört</b> under våren var sjätte vecka. Rapport löpande till NOSAM. Arbetsgrupp har ej sammanträtt under hösten.  Medarbetare som möter patienter i utskrivning från slutenvård behöver ett forum för att skapa kontaktvägar med mera. Behövs eventuellt nya arbetsformer.  Behov kvarstår, eventuellt nystart 2023.
<b>Övergripande mål: Tidiga samordnade insatser</b>		
Stärkt arbete med SIP	Nyckelpersoner utses i varje verksamhet under mars – april.  SIP samordnare Vuxna kontaktar nyckelpersoner under april – maj för kartläggning behov av stöd.	<b>Pågående.</b> Se särskild årsrapport gällande Stärkt arbete med SIP.  SIP-samordnare Vuxna Nordost har genomfört grunduppdrag enligt beskrivning delregionalt samt därutöver genomfört verksamhetsbesök på sammanlagt sju vårdcentraler i Nordost.
Vård- och stödsamordning	Arbetsgrupp etablerad mellan PNO – Funktionsstöd/BmSS – Kommunal HS	<b>Påbörjat.</b> Grupp återuppstartad i maj, ett möte genomfört. Planerade möten under hösten har behövt ställas in, nästa möte planerat januari 2023.
Väl fungerande avvikelshantering i samverkan	Stående punkt på NOSAM:s möten, gäller både aktuella avvikelser och lärande från avslutad avvikelshantering.	<b>Genomfört.</b>
	Följa implementering MedControl Pro i verksamheterna.	<b>Genomfört</b>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Följa statistik och annan output ur MedControl Pro.	<b>Påbörjat.</b> Diskuterat statistik som presenterats för Temagrupp Psykiatri, dock ej särskild dragnig ur MCP.
Formera nytt NOSAM Psykiatri Nordost	Dialog och planering formering nytt forum för Nordost.	<b>Genomfört.</b> Beslut taget under dialogmöte 1 mars 2022 och verkställt under året.
	Lärande om varandras verksamheter och uppdrag.  Kartläggning och tydliggörande av de resurser som finns inom primärvård/öppenvård som är riktade till personer för målgruppen inom Nordost.	<b>Påbörjat, delvis genomfört.</b> Tema vid årets andra möte.
	Genomgång gällande avtal, RMR, samverkansrutiner etc.	<b>Påbörjat.</b> Dialog om socialtjänstens kontakt med sjukvård vid suicidrisk samt hantering vårdintyg i relation till NOP, 25 oktober 2022.
	Dialogmöten om remissförfarande till öppenvårdsmottagningar.	<b>Ej påbörjat.</b>
	Etablera samverkanskontakt på ledningsnivå med beroendevården.	<b>Ej påbörjat.</b> Svårigheterna från tidigare år kvarstår. Utökad uppdrag för PSYKSAM innebär från och med 2022 att NOSAM:s parter kan söka samverkan därigenom.
	Stärka kopplingen NOSAM Psykiatri Nordost och PSYKSAM.	<b>Påbörjat.</b> Info för kännedom om PSYKSAM spridd till NOSAM. Rapport från PSYKSAM löpande på NOSAM.
	Identifiering behov/uppföljning konsultationskontakt vårdcentraler - Psykiatrimottagning ANS.	Psykiatrimottagning ANS har pausat konsultationstid.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Gemensamma utbildningar.	<b>Påbörjat.</b> Lär dig lära ut SIP (enligt implementeringsplan Stärkt arbete med SIP) och Basnivå i samverkan (Vård- och stödsamordning) har tagits upp i NOSAM under året.
<b>Övergripande mål: Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Suicidprevention i samverkan	Följa regional Suicidpreventionsplan.  Klargöra – utförs utredningar av suicid i samverkan?	<b>Påbörjat.</b> Avstämning i samverkan av Socialförvaltning Nordosts rutin vid suicidrisk, 25 oktober.  Delregional processledare suicidprevention kontaktad för stöd till NOSAM i frågan 2023.
Få kunskap om och bättre nyttja de resurser som finns riktade till målgruppen i närområdet	Bjuda in gäster till NOSAM: - Ökad användning av Fysisk aktivitet på recept (FAR)  Levnadsvanemottagningen Angereds Närsjukhus	<b>Påbörjad</b> som dialog och inventering av befintliga resurser lokalt under vårens andra möte. Fortsättning 2023.

## NOSAM Norra Hisingen – Vuxna

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

NOSAM Norra Hisingen har under året fungerat som ett viktigt forum för såväl strategiska som operativa ledningsfrågor i närområdet och verksamheterna har haft god löpande samverkan.

Behov av koordinerat arbete kring vårdåtgärder och prevention relaterat till covid-19 har även under 2022 satt fokus på hur angeläget det är med närområdessamverkan. Under första halvåret då covid-19 fortfarande klassades som samhällsfarlig sjukdom samt under semesterperiod, fortsatte NOSAM:s parter med det väl fungerande arbetssättet från 2021, med regelbundna avstämningar varannan vecka i en sammansatt grupp bestående av ledamöter från NOSAM:s båda grupper Äldre och Mitt i livet/Psykiatri. Arbetet har fallit väl ut genom frekventa möten med tillitsfull dialog och hög närvaro, och samverkansaktiviteter har integrerats i det dagliga ledningsarbetet. Aktuella, löpande samverkansbehov har till största delen styrts innehållit i möten.

På grund av intensivt samverkansarbete gällande hantering covid-19 senarelades uppstart av innevarande års ordinarie NOSAM-arbete enligt årshjul, inklusive beslut kring handlingsplan 2022. Detta påbörjades under mars månad. NOSAM Norra Hisingens två tidigare grupper Psykiatri/Mitt i livet och Äldre gick då ihop till ett gemensamt forum. NOSAM Norra Hisingens grupp gällande Barn och Unga har under året gått upp i NOSAM Barn och unga Hisingen, ett Hisingsovergripande forum (se separat rapport).

Det administrativa stöd som NOSAM fick 2021 utökades 2022 till processamordnarfunktion på sammanlagt 40% av heltid som delats av befintliga tre NOSAM belägna på Hisingen under 2022. Processamordnare har under året ombesörjts via Göteborgs Stad/ÄVO-förvaltningen.

Angelägna och återkommande frågor för NOSAM Norra Hisingen Vuxna har under 2022 utöver covid-19 gällt planeringsprocess efter slutenvård samt frågor om vad som krävs för att få kommunal sjukvård i hemmet (hemsjukvård ordinärt boende). Samverkan i planering efter slutenvård har i NOSAM diskuterats som en del av den delregionala satsningen på SIP-implementering, Stärkt arbete med SIP.

Den delregionala satsningen Stärkt arbete med SIP har utgjort stående punkt på samtliga ordinarie NOSAM-möten på Hisingen under året. Processamordnare för NOSAM Hisingen har under 2022 även varit utsedd SIP-samordnare Vuxna på Hisingen enligt delregional

uppdagsbeskrivning. Uppdraget har utgjort sammanlagt 10% av heltid (4 timmar/vecka) för hela Hisingen. SIP samordnare har inom denna tid utöver grunduppdrag för SIP-samordning även upprättat och därefter följt lokal handlingsplan för Hisingen och därför utfört verksamhetsbesök och verksamhetsspecifika samtal om SIP på 11 av 16 vårdcentraler på Hisingen under perioden maj – november, av dessa 11 ligger 1 på Norra Hisingen. För mer info och analys om arbetet med SIP på Hisingen under 2022, se särskild årsrapport för Stärkt arbete med SIP, Hisingen Vuxna, 2022.

NOSAM Norra Hisingen har under året genomfört sex ordinarie NOSAM-möten samt därutöver regelbundna avstämningar relaterat till hantering och prevention av covid-19, bland annat gällande vaccintillgång, vaccination och smittskyddsåtgärder.

### **Framgångsfaktorer, utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse**

*Framgångsfaktorer under 2022 har bland annat varit:*

- Täta kontakter har lett till förbättrad kommunikation och förbättrade relationer.
- Sense of urgency - gemensam behovsbild gör samverkan angelägen.
- Samverkansdialog med SU/Beroendemottagningen.
- De gemensamma erfarenheterna av god samverkan gällande covid-19 har lett till att gruppens ledamöter byggt tillit över tid och kan tala öppet om problem i samverkan, vilket är en resurs, i samverkan kring andra frågor och i gemensam hantering av konflikter som uppstått under 2022.

*Några viktiga utvecklingsområden inför 2023:*

- Stärkt arbete med SIP: Att hitta effektiva arbetssätt mellan medarbetare för god personcentrerad och sammanhållen vård för individen. Förutsättningar för vårdcentralerna att fullfölja sitt uppdrag och ha närvaro i planeringsprocesserna. NOSAM behöver utse ny SIP-samordnare Vuxna som kan driva implementeringsarbetet vidare.
- Ny utmaning kring avvikelser har uppstått under året, antalet avvikelser mellan verksamheter inom närområdet har ökat markant gällande planering efter slutenvård. Konfliktgraden i processen planering efter slutenvård har ökat under året och avvikelser i samverkan har därmed, förutom att öka i antal, även ändrat karaktär jämfört med tidigare år. NOSAM Norra Hisingen har diskuterat detta och önskar genomföra gemensamma analyser och gemensamma åtgärder för att genomföra förbättringar i samverkan. Analys blir viktig även för att separera frågor kring vad som kan åtgärdas av NOSAM:s parter tillsammans lokalt, och vad som ska skickas vidare inom samverkansstrukturen, till exempel till aktuell temagrupp eller UG SAMSA. Förslag om lokalt utredningsteam i samverkan diskuteras inför handlingsplan 2023.
- Nyttja rapportering ur SAMSA och MedControl Pro för förbättringsarbete.

- Slutet av året innebar otydlighet vad ny NOSAM-struktur innebär i praktiken. NOSAM Norra Hisingen Vuxna vill, liksom övriga NOSAM Vuxna på Hisingen, behålla sitt lokala samverkansforum i närområdet.
- För att ytterligare stärka relationer och ha goda samskapande samtal för lokala förbättringsarbeten i samverkan, har NOSAM beslutat att åter börja träffas på fysiska möten under 2023.

Särskilda utmaningar som kvarstår 2023 gäller samverkan i frågor om planeringsprocess efter slutenvård och samförstånd gällande inskrivningskriterier för hemsjukvård ordinarie boende. Det har förekommit ökat antal konflikter och ökat antal avvikelserapporter mellan regionala och kommunala parter i dessa frågor. NOSAM Norra Hisingen Vuxna har under året tagit steg för att stärka operativ samverkan mellan medarbetare. Ytterligare åtgärder för att minska konfliktgrad och antalet avvikelser genom gemensam analys, stärkta relationer och verksamhetsöverskridande teamsamverkan i individärenden, är planerade aktiviteter för NOSAM på Norra Hisingen 2023.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Norra Hisingen Äldre</b>		
<b>In- och utskrivningsprocessen</b>		
Sammanhållen vård genom samverkan i planering efter slutenvård	NOSAM ska verka för att SAMSA ska användas i större utsträckning och ett gemensamt förhållningssätt i SAMSA.	<b>Pågående.</b> Detta är även del av implementering Stärkt arbete med SIP.
	NOSAM identifierar mönster i planeringsprocessen och påtalar brister till temagrupper och LGS.	
	Ta fram och verka för en gemensam lokal rutin för avstämningsmöten mellan parter som samverkan i planeringsprocessen. Chefer för de verksamheter som träffas regelbundet ser över skriftlig rutin.	<b>Pågående.</b> Arbetsgrupp bestående av chefer tillsattes i juni, som i sin tur gav processansvariga i uppdrag att kalla valda medarbetare till samverkansdialog inför sommarperiod. Huvudsyftet var gemensam tolkning av gränssnittsfrågor. Vissa frågor klargjordes under mötet, andra skickades tillbaka till NOSAM. Att återuppta tidigare arbetssätt med regelbundna avstämningar om aktuella ärenden i SAMSA har därefter diskuterats under hösten.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>Eftersom ÄVO Myndighet kommer att omorganisera sig för att samla planeringsfunktioner inom en enhet beslutade NOSAM i oktober att avvakta med frågan till 2023. Frågan diskuterades åter 5/12, då NOSAM bedömde frågan som mycket angeläget att jobba vidare med operativt på lokal nivå snarast.</p> <p>Förs över till handlingsplan 2023.</p>
Stärkt arbete med SIP på Hisingen	<p>Lokal tillämpning av delregional implementering Stärkt arbete med SIP.</p> <p>Processamordnare Karin Elias är utsedd SIP-samordnare för verksamheter med målgrupp vuxna på Hisingen.</p>	<p><b>Pågående.</b> Implementeringsarbete enligt delregional samt lokal handlingsplan. Se särskild årsrapport Stärkt arbete med SIP 2022.</p> <p>SIP-samordnare vuxna avgår vid årsskiftet 2022/23 och NOSAM utser ersättare 2023.</p>
<b>Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
<p>Munhälsa</p> <p>Nödvändig tandvård, N-intyg</p>	<p>Informationsspridning om intyg. Kriterier, diagnoser och ansvarsfördelning, vilken typ av stöd finns att få och vilket intyg som kan ges.</p> <p>Folktandvården bjuds in till NOSAM.</p> <p>Webbinarier för information via Kommun och sjukvård.</p>	<p><b>Ej påbörjad.</b> Förs till handlingsplan 2023.</p>
<p>God samverkan i vård och prevention av covid-19 inklusive minskad smittspridning</p>	<p>Avstämningar, extra operativa samverkansinsatser efter behov.</p>	<p><b>Genomförd.</b> Veckovisa avstämningar gällande covid19 framför allt vaccination januari–mars vilket föranledde NOSAM att besluta om att senarelägga första ordinarie möte och handlingsplan till mars. Covidavstämningar har därefter fortsatt, men inte lika frekvent.</p> <p>Även enskilda avstämningar chef och medarbetare mellan kommunal HS och vårdcentral löpande enligt NOP.</p> <p>Mycket gott samarbete gällande hantering covid-19 i närområdet. Att ha ett gemensamt tydligt mål och ett</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		arbetssätt med korta och täta avstämningar har främjat samverkan.
NOSAM ska tydliggöra och öka kunskap om varandra och om samverkan mellan parterna på ledningsnivå	NOSAM ska ha god kännedom om gällande avtal och överenskommelser, inklusive HS-avtal.	<b>Påbörjat.</b> Lagar och styrande dokument kring SIP har diskuterats Gällande RMR gällande beroendevård, se nedan.
	NOSAM ska lära mer om varandras verksamheter och uppdrag.  Träffar för gemensamt lärande och utbyte mellan chefer, medarbetare i kommunal HS och dsk samt läkare på vårdcentraler.	<b>Genomfört</b> mellan en vårdcentral och kommunal HS ordinärt boende samt vårdplaneringsteam, samtal framför allt PRT/palliativ vård.  Verksamhetsförändringar är stående punkt på dagordning, parterna hålls löpande uppdaterade.
	NOSAM ska stötta lärande utifrån avvikelshantering i närområdet. Stående punkt på NOSAM. Uppföljning 1 gång/termin. Mönster i avvikelshantering diskuteras och hanteras löpande.	<b>Pågående.</b>  Ny utmaning kring avvikelshantering har uppstått under året, mängden avvikelser har ökat markant gällande planering efter slutenvård under året. Även konfliktgraden i processen planering efter slutenvård har ökat under året. NOSAM Norra Hisingen har diskuterat detta och önskar genomföra gemensamma analyser och gemensamma åtgärder för att genomföra förbättringar i samverkan.  Analys blir viktig även för att separera frågor kring vad som kan åtgärdas av NOSAM:s parter tillsammans lokalt, och vad som ska skickas till aktuell temagrupp eller UG SAMSA.  Förslag om utredningsteam i samverkan diskuteras inför handlingsplan 2023.  Statistik ur MedControl ej draget lokalt för NOSAM Norra Hisingen Vuxna 2022.
	Bevaka implementering MedControl Pro 2022 inom Göteborgs Stad.	<b>Genomfört.</b> Alla verksamheter inne i systemet förutom utförare inom socialtjänst.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Gemensamma utbildningar.	<b>Ej påbörjat.</b>
Palliativ vård	NOSAM ska följa omställning från ASIH till PRT och primärvårdsnivå.	<b>Pågående.</b> Löpande dialog på NOSAM.
<b>Psykatri:</b> NOSAM ska stärka kontakten med SU Vuxenpsykiatrins öppenvårdsmottagningar	Samtliga NOSAM-ledamöter i Hisingens tre NOSAM Vuxna inbjudna till dialogmöte om psykiatrisamverkan Hisingen i juni.  Beslut togs att processamordnare skulle initiera dialogmöten med SU/Beroende samt SU/Affektiva under hösten. Gemensam aktivitet för samtliga tre NOSAM Vuxna Hisingen under 2022.	Dialogmöte med SU/Beroendemottagning Hisingen <b>genomfört</b> 29 november med gott resultat. Bra information och dialog under mötet.  Dialogmöte med SU/Affektiva har <b>ej påbörjats</b> , detta har fördröjts på grund av omorganisation i slutet av sommaren. Förs över till handlingsplan 2023.
	Stärka kopplingen mellan NOSAM och PSYKSAM.	<b>Pågående.</b> Processamordnare har påbörjat dialog med specialistvården samt NOSAM:s parter gällande kopplingen mellan NOSAM och PSYKSAM. Detta har lett till att förfrågningar till NOSAM via processamordnare kunnat hänvisas vidare till PSYKSAM, framför allt frågor om avvikelshantering. Förs över till handlingsplan 2023.
	Identifiering behov/uppföljning konsultationskontakter.	<b>Påbörjat</b> under dialogmöte med Beroendemottagning Hisingen.
	Lärande om varandras verksamheter och uppdrag.	<b>Påbörjat</b> under dialogmöte med Beroendemottagning Hisingen.
<b>Psykatri:</b> NOSAM:s parter ska ha kunskap om gällande dokument som styr psykiatrisamverkan	Genomgång gällande avtal, RMR, remissförfarande samverkansrutiner etc.	<b>Påbörjat.</b> Vid dialogmöte med Beroendemottagning Hisingen diskuterades RMR samt remissförfarande/hantering.  Se nedan gällande kontakt med SU/Vuxenpsykiatri.  Förs över till handlingsplan 2023.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>Psykatri:</b> Vård- och stödsamordning	Utvärdera och utveckla befintlig lokalt chefsnätverk.	<b>Ej påbörjat.</b> Nätverket är pausat höst 2022.  Förs över till handlingsplan 2023.
<b>Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Suicidprevention	Avvakta besked om vad som ska hanteras på NOSAM-nivå av ny delregional processledare för suicidprevention.	<b>Ej påbörjad.</b> Hanteras 2023.

## NOSAM Sydväst – Barn och unga

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-04

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Har inte haft någon aktivitetsplan och därmed inga mål.		
Målet har varit att hålla igång samverkan genom att informera varandra.	Vi har haft sex stycken digitala möten.	Uppslutningen på mötena har varit bra och vi har behandlat adekvata frågor.

## NOSAM Sydväst/AFH – Äldre

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-15

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

- Vi har under året fokuserat på arbetet att införa SIP som arbetsmetod.
- Det gäller samtliga förvaltningar som deltagit i NOSAM.
- Rekryterat en SIP-samordnare.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

- Hemtjänst kommer att utbilda SIP-utbildare kommande år och även en del privata aktörer inom kommunalvård.
- Förlängt uppdraget för vår SIP-samordnare under början av 2023.
- Samtliga påbörjar att arbeta med SIP som hjälpmedel under 2023.

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
SIP ska bli en naturlig del i planering för patienter/brukare.	Diskussion i NOSAM om hur vi ska arbeta med verktyget SIP.	
	Söka medel för SIP-samordnare.	Medel beviljat.
	Rekrytera SIP-samordnare.	En SIP-samordnare är på plats gemensam med NOSAM äldre väster.
	Utse SIP-utbildare. En-två utbildare/ vårdcentral, olika antal i	Saknar SIP-utbildare i kommunal hemtjänst, beslut tagits i den förvaltningen att inte utse utbildare. Två privata utförare inom hemtjänst saknar SIP-utbildare.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	kommunala vården/ omsorgen.	
	SIP-utbildare fortbildas till utbildare.	37 SIP-utbildare finns i området.

## NOSAM Västra Göteborg – Äldre

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-01-04

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Under våren 2022 träffades vi fortfarande en gång i månaden och hade fokus på covid-19 och pandemin. Från mars månad och under våren tog vi även återkommande upp ämnet flyktingmottagandet från Ukraina.

Vi har haft ett brett och aktivt deltagande från kommun, primärvård och slutenvård. Ett möte i oktober fick avbokas på grund av lågt deltagande till följd av sjukdom, VAB och andra orsaker till frånvaro. En del verksamhetschefer inom kommunen har i stället valt att skicka representanter som är enhetschefer, som ett led i att följa den nya NOSAM-strukturen. Mötena har fortsatt skett via teams.

Under hösten sökte vi medel för SIP-samordnare tillsammans med NOSAM AFH och Irene Göransson tillträdde på en deltidstjänst 50% i augusti 2022. Hon kommer att arbeta som SIP-samordnare till och med 30 april 2023. Vi har kommit i gång och skickat medarbetare från Myndighet, Primärvård, Vård och omsorgsboende samt Kommunal Primärvård för utbildning till SIP-utbildare. Hemtjänst kommer att skicka medarbetare under tidig vår. Målsättningen är att ha SIP som arbetssätt vid samverkan och bredda användandet, samt att använda SIP mer aktivt i samband med utskrivningsprocessen från slutenvård.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

- Fortsatt arbete med SIP och utskrivningsprocessen från slutenvård
- Vilken samverkansstruktur skall vi ha i NOSAM Sydväst? Fortsatt diskussion och arbete kring detta.
- In- och utskrivningsprocessen från slutenvård.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Utöka användandet av SIP som samverkansverktyg	SIP-samordnare Utbilda SIP-utbildare Möjliggöra fortsatt arbete genom nätverksmöten för SIP-utbildare.	

## NOSAM Västra Hisingen – Vuxna

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning och analys av gruppens arbete under 2022

NOSAM Västra Hisingen Vuxna hanterar målområden inom tema Psykiatri, Mitt i livet och Äldre. Befintliga handlingsplaner inom dessa teman fanns sedan tidigare för perioden 2021–2022. Gruppen har haft fem ordinarie möten under 2022, samtliga möten har genomförts digitalt. NOSAM Västra Hisingens grupp gällande Barn och unga har under året gått upp i NOSAM Barn och unga Hisingen, ett Hisingsovergripande forum. Se separat årsrapport för NOSAM Barn och unga Hisingen.

Nytt för 2022 är att NOSAM haft tillgång till stöd i form av processamordnarfunktion, som ombesörjts via Göteborgs Stad/ÄVO-förvaltningen. Processamordnare har arbetat enligt särskilt uppdrag som delats av befintliga NOSAM belägna på Hisingen under 2022 på motsvarande sammanlagt 40% av heltid (2 dagar/vecka).

Exempel på angelägna och återkommande frågor för NOSAM Västra Hisingen Vuxna har under 2022 bland annat gällt SIP och planeringsprocess efter slutenvård, avvikelser i samverkan och kommunens implementering av MedControl Pro, omorganisation från ASIH till PRT, samt information om aktuella verksamhetsförändringar.

En ny utmaning kring avvikelser har uppstått under året. Konfliktgraden i processen planering efter slutenvård har ökat under året och avvikelser i samverkan har därmed, förutom att öka i antal, även ändrat karaktär jämfört med tidigare år. NOSAM Västra Hisingen har identifierat och diskuterat detta samt inlett förbättringsarbete. För att stärka den lokala operativa samverkan mellan medarbetare i planering efter slutenvård har en arbetsgrupp bestående av vårdcentraler, kommunal HS och ÄVO Myndighet sammankallats av processamordnare under hösten. Gruppen kom överens om lokal rutin för regelbundna, veckovisa avstämningar mellan medarbetare gällande gemensamma ärenden i SAMSA. Arbetet startade vecka 49 och fortsätter in i 2023, se mer nedan. Chefer för vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i närområdet har även löpande träffar för att fördjupa dialog om specifika lokala hälso- och sjukvårdsfrågor.

Den delregionala satsningen på SIP-implementering, Stärkt arbete med SIP, har utgjort stående punkt på samtliga ordinarie NOSAM-möten på Hisingen under året. Processamordnare för NOSAM Hisingen har under 2022 även varit utsedd SIP-samordnare Vuxna på Hisingen. Uppdraget har utgjort sammanlagt 10% av heltid (4 timmar/vecka) för hela Hisingen. SIP-samordnare har inom denna tid utöver grunduppdrag för SIP-samordning även upprättat och därefter följt lokal handlingsplan för Hisingen och därför

utfört verksamhetsbesök och/eller verksamhetsspecifika samtal om SIP på 12 av 16 vårdcentraler på Hisingen under perioden maj–november. Tre av fyra vårdcentraler inom Västra Hisingen har träffat SIP-samordnare. För mer info och analys om arbetet med SIP på Hisingen under 2022, se särskild årsrapport för Stärkt arbete med SIP, Hisingen Vuxna, 2022.

### **Framgångsfaktorer, utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse**

*Framgångsfaktorer under 2022 har bland annat varit:*

- God kontinuitet och närvaro samt vissa pågående samverkansprocesser sedan föregående år.
- Introduktion till nya NOSAM-ledamöter.
- I syfte att minska konfliktgrad och antalet avvikelser har en arbetsgrupp upprättat rutiner för operativ samverkan mellan medarbetare gällande planering efter slutenvård.

*Några viktiga utvecklingsområden inför 2023:*

- Stärkt arbete med SIP: Förbättringsarbete för att hitta hållbara arbetssätt mellan medarbetare för god personcentrerad och sammanhållen vård för individen genom till exempel förbättrade relationer och tydligare rutiner i planering efter slutenvård. Etablera samverkan med ÄVO Myndighets nya planeringsteam. Förutsättningar för vårdcentralerna att fullfölja sitt uppdrag och ha närvaro i planeringsprocesserna. NOSAM behöver utse ny SIP-samordnare Vuxna som kan driva implementeringsarbetet vidare 2023.
- Följa och nyttja rapportering ur SAMSA och MedControl Pro för förbättringsarbete.
- Säkra upp vården för personer på BmSS.
- NOSAM önskar stärkt samverkan med Folktandvården.
- Det är otydligt vad ny NOSAM-struktur 2023 innebär i praktiken för närområdessamverkan i Västra Hisingen. Det lokala samverkansarbetet som behöver bibehållas och utvecklas vidare under 2023.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Västra Hisingen Vuxna</b>		
<b>In- och utskrivningsprocessen</b>		
Öka antal SIP	2022: Tillämpning delregional implementeringsplan för SIP, Stärkt arbete med SIP Hisingen, inkl gemensamma SIP-utbildningsinsatser till personal.	<p><b>Pågående.</b> Implementeringsarbete enligt delregional samt lokal handlingsplan. Se särskild årsrapport Stärkt arbete med SIP 2022.</p> <p>SIP används mer och mer, går framåt, blivit mer uppmärksammat. SIP-implementering kommit igång i flera verksamheter.</p> <p>SIP-samordnare vuxna avgår vid årsskiftet 2022/23 och NOSAM utser ersättare 2023.</p>
Förbättra och utveckla god kvalitet i in- och utskrivningsprocessen genom att följa upp avvikelser	Avvikelse är stående punkt på varje NOSAM	<p><b>Pågående.</b> Avvikelse visar brister i in/utskrivningsprocess, rapportering från flera verksamheter.</p> <p>Utifrån avvikelser har NOSAM startat upp arbetsgrupp för förbättrad lokal, operativ samverkan lokalt mellan vårdcentraler, kommunal HS och ÄVO Bistånd i planeringsprocess efter slutenvård. Rutin för möten mellan medarbetare framtagen, start v49. Uppföljning 2023.</p> <p>Utvecklingsområde: Att säkra upp vården för personer på BmSS.</p>
	NOSAM ska följa verksamhetens implementering av gemensamt	<b>Pågående.</b> NOSAM har under året följt implementering i respektive verksamhet.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	avvikelsesystem MedControl Pro samt verka för tydliga rutiner kring uppföljning av avvikelser.	Det behövs kontaktvägar och kontaktpersoner inom VGR gällande avvikelser inom slutenvården, gällande bl a kontakt mellan primärvård och SU/slutenvård.
	Följa upp statistik i MedControl Pro	<b>Påbörjat.</b> Vilka rapporter som går att dra och som NOSAM önskar följa har diskuterats. Processamordnare håller på att lära sig rapportfunktioner i systemet. Utvecklingsområde: Att följa statistiken i MedControlPro.
Äldre: Fler läkarbedömningar och konsultationer innan patienter i HSV/SÄBO skickas till sjukhus.	Kommunicera rutiner i samverkan mellan PV, Kommunen och slutenvården för mobil närvård och närsjukvårdsteam	<b>Ej påbörjat.</b> Troligt delregionalt mål TGÄ. Utvecklingsområde 2023: Samverkan med ambulans. Läkarbedömning i primärvård motsägs ofta, det förekommer avvikelser.
Psykiatri: Det finns tydliga ansvarsroller vad gäller in- och utskrivningsprocessen mellan SU, primärvård och kommun.	Tydliggörande av ansvarsroller i processen mellan SU, primärvård och kommun. Fortsatt problematik att vissa brukare som bör vara inlagda skickas hem.	<b>Pågående.</b> Målområde/aktivitet sedan 2021. Utförare skriver avvikelser, men det är sällan det blir återkopplat. NOSAMs parter önskar stärkt samverkan med vuxenpsykiatrin ang avvikelshantering med fokus utskrivningsprocess.  Information om PSYKSAM genomfört 2021 samt på NOSAM under hösten 2022, även på dialogmöte med SU/Beroendemottagning Hisingen 29 nov 2022, se nedan.  Utvecklingsområde: Förtydligad och stärkt koppling mellan NOSAM och PSYKSAM under 2023.
<b>Tidiga insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
Ökad kunskap om särskilt tandvårdsstöd och nödvändig tandvård. Fler ska tacka ja till erbjuden munhälsobedömning	Kompetensutveckling till personal som beställer intyg samt till medarbetare som arbetar inom områden där	<b>Påbörjat 2022.</b> Info om intyg och webutbildningar under september. Information i NOSAM har fungerat men implementering i respektive verksamheter har varit en utmaning.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	munhälsobedömning behandlas.	Utvecklingsområde: NOSAM önskar stärkt samverkan med Folk tandvården.
Identifiera ökad risk för suicid hos patienter med vård och omsorgsinsatser och samverka vid behov	Utbildning i Suicidprevention och uppföljning kring behov	<b>Påbörjat 2021.</b> Dock ej vidare aktiviteter i lokal samverkan 2022. NOSAMs parter har genomfört utbildningar.  Utvecklingsområde: NOSAM tar stöd i delregional processledare för att följa regional suicidpreventionsplan.
Äldre: Identifiera risker för och åtgärda undernäring hos äldre	Arbete med uppföljning och måltidsutvecklare på Vård och omsorgsboenden.	<b>Genomfört.</b> Frågan uppe i maj och september, inkl information om Dietistenheten Närhälsan samt kommunikation om remisshantering. Arbetas vidare med i respektive verksamhet. Arbete pågår inom Göteborgs Stad i samverkan med Dietistenheten.
Nytt 2022: NOSAM ska tydliggöra och öka kunskap om varandra och om samverkan mellan parterna på ledningsnivå	NOSAM ska ha god kännedom om gällande avtal och överenskommelser gällande vård	<b>Påbörjat.</b> Lagar och styrande dokument kring SIP har diskuterats. Gällande RMR gällande beroendevård, se nedan. Info/dialog om Hälsolots Hisingen under hösten.
	NOSAM ska lära mer om varandras verksamheter och uppdrag.	<b>Pågående.</b> Verksamhetsförändringar är stående punkt på dagordning, parterna hålls löpande uppdaterade.
	NOSAM ska ha god kännedom om gällande avtal och överenskommelser gällande samverkansstrukturen och -uppdrag	<b>Genomfört/pågående.</b> Förslag om förändringar gällande NOSAMs organisation, uppdrag och processledarfunktion har diskuterats löpande under året. Befintlig processamordnare har erbjudit introduktion i samverkan för NOSAM-ledamöter inom samtliga NOSAM på Hisingen. 45 min lång introduktion baserat på Kommun och sjukvårds introduktionspaket har genomförts digitalt vid sammanlagt 5 tillfällen under 2022.  Fortsätter 2023.
Nytt 2022: God palliativ vård	NOSAM ska följa omställning från ASIH till	<b>Pågående.</b> Information och dialog på NOSAM.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	PRT samt kommunala/regionala insatser på primärvårdsnivå.	
Nytt 2022: NOSAM ska stärka kontakten med SU Vuxenpsykiatrins öppenvårdsmottagningar	Behov av stärkt samverkan inom psykiatri påtalat av NOSAM-ledamöter.	Dialogmöte med SU/Beroendemottagning Hisingen <b>genomfört</b> 29 november med gott resultat. Bra information och dialog under mötet.
Gemensam aktivitet för samtliga tre NOSAM Vuxna Hisingen under 2022.	Samtliga NOSAM-ledamöter i Hisingens tre NOSAM Vuxna kallades av processamordnare till dialogmöte om psykiatrisamverkan Hisingen i juni.  Beslut togs att processamordnare skulle initiera dialogmöten med SU/Beroende samt SU/Affektiva under hösten.	Dialogmöte med SU/Affektiva har <b>ej påbörjats</b> , detta har fördröjts pga omorganisation i slutet av sommaren. Förs över till handlingsplan 2023.
	Stärka kopplingen mellan NOSAM och PSYKSAM	<b>Pågående.</b> Processamordnare har påbörjat dialog med specialistvården samt NOSAMs parter gällande kopplingen mellan NOSAM och PSYKSAM. Detta har lett till att förfrågningar till NOSAM via processamordnare kunnat hänvisas vidare till PSYKSAM, ffa frågor om avvikelshantering. Förs över till handlingsplan 2023
Nytt 2022: Psykiatri: Vård- och stödsamordning	Information och dialog, utveckla befintligt nätverk.	<b>Påbörjat.</b> Information til NOSAM om Basutbidning i samverkan i september.. Vård- och stödsamordning en dialogpunkt med SU/Beroendemotagning Hisingen. Lokalt chefsnätverk är pausat 2022. Förs över till handlingsplan 2023.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Nytt 2022: Psykiatri: Vård- och insatsprogram ADHD.	Information och dialog om VIP ADHD och dess relevans i verksamheterna.	<b>Genomfört.</b>
<b>Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom</b>		
Förbättra fysisk hälsa hos patienter med psykiatrisk diagnos.	Identifiera patientgruppen och samverka mellan psykiatri/primärvård och rehab. Öka rehabs närvaro hos patientgruppen	<b>Ej påbörjat.</b>
	Följa och göra personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp (PSV).	<b>Ej påbörjat.</b>
	Se ovan gällande munhälsobedömningar, tandvårdsintyg samt vård- och stödsamordning, dessa aktiviteter är relevanta inom målområdet.	<b>Påbörjat/Genomfört, se ovan.</b>

# NOSAM Örgryte-Härlanda – Barn och unga

## Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-31

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

NOSAM Barn och unga (BoU) har under 2022 arbetat enligt antagen handlingsplan. Gruppen har träffats tre gånger. Mötet i september blev inställt på grund av för få anmälda. Generellt sett har det varit dålig uppslutning. BVC och BMM har inte haft möjlighet att delta någon gång under året.

På det första mötet arbetade gruppen med att ta fram en handlingsplan för året samt en uppdragsbeskrivning till den lokala samverkansgruppen BoU (före detta lokala västbusgruppen). FCA- KOO skolår var tvungen att lämna sitt uppdrag som sammankallande för den lokala samverkansgruppen 2021. Då ingen har kunnat ta på sig rollen har den lokala samverkansgruppen haft ett roterande ordförandeskap under året. Det har varit svårt att hålla liv i gruppen utan en sammankallande som skickar ut kallelser, förbereder dagordning och driver gruppens arbete framåt. Då deltagandet har minskat och samverkan riskerar att skadas av nuvarande situation pausas gruppens arbete i väntan på den nya organiseringen av NOSAM strukturen i stadsområde Centrum.

Göteborg stads omorganisation till ny nämndorganisation har påverkat förutsättningarna för närområdessamverkan. Nya interna strukturer och färre chefsled har påverkat möjligheterna att bemanna forumet med representanter med rätt mandat. Otydlighet kring hur NOSAM ska organiseras framöver, syfte med mötesforumet, vilka funktioner som ska finnas representerade utifrån mandat, samt ansvar för ordförandeskap, har också påverkat arbetet negativt.

#### Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

*Tidiga insatser i samverkan. Tidigt identifiera barn som far illa:*

Socialförvaltning Centrum har tillsatt en tjänst som utvecklingsledare Våld i nära relation (ViNR) och hedersrelaterat våld (HRV). Frida Retz, Utvecklingsledare Heder och Våld i nära relation deltog på mötet den 2022-05-13 för att informera om sitt uppdrag.

*Säkra att barn och unga får sina behov av samordnade insatser tillgodosedda:*

NOSAM Majorna-Linné, NOSAM Centrum och NOSAM Örgryte-Härlanda ansökte och blev beviljade stimulansmedel för SIP 2021–2022. Inga-Lena Lindberg blev därefter utsedd till SIP-samordnare för samtliga tre NOSAM i stadsområde Centrum där NOSAM Majorna-Linné, NOSAM Centrum och NOSAM Örgryte-Härlanda ingår. En gemensam SIP-samordning för de tre ovan nämnda NOSAM förväntas underlätta arbetet både på kort och lång sikt samt ge verksamheterna mer likvärdiga förutsättningar att utveckla och effektivisera arbetet

med SIP. SIP-samordnare Inga-Lena Lindberg har deltagit på NOSAM BoU:s möten och informerat om den nya överenskommelsen om barn och ungas hälsa och SIP-riktlinjer, uppföljningen som gjorts av arbetet hittills, information om utbildningar samt det planerade arbetet för 2023.

*Fokus på barnrättsperspektivet enligt barnkonventionen:*

Utbildning i BRA-samtal har genomförts den 15 september och 13 oktober. BRA-samtal är en modell för att uppmärksamma anhöriga barns rättigheter. Modellen ger personal konkreta verktyg för att prata med barn som anhöriga och ge dem information och stöd som de har rätt till. Utbildningen riktade sig till personal som möter föräldrar och/eller barn och unga utifrån en problematik eller riskfaktor. 22 personer gick utbildningen. Representation från: Ungdomsmottagning, Familjehemsenhet, Socialtjänst, Diakoni, Psykiatrimottagning, Specialpsykiatri och Psykosmottagning. Förhoppningsvis kan NOSAM BoU arrangera en utbildning som riktar sig till personal som möter yngre barn under 2023.

*Fokus på barnrättsperspektivet enligt barnkonventionen:*

All personal på Ungdomsmottagningen Olskroken har gått webbutbildningen som VGR tagit fram i samarbete med Sveriges kommuner och landsting. Syftet är att öka kunskapen om barns rättigheter och öka förståelsen för hur personal och verksamhet kan arbeta praktiskt med barnkonventionen.

*Öka kännedomen om vilka aktörer och hälsofrämjande insatser som finns i stadsområde Centrum:*

Respons och Ungdomsmottagningen har deltagit som paneldeltagare på konferens om studenters psykiska hälsa. Studenter med psykisk ohälsa är en identifierad målgrupp för det lokala folkhälsoarbetet i stadsområde centrum.

### Bemanning av NOSAM – Arbetsgrupp 2022

Catarina Richardsson, BVC Munkeböck: [catarina.richardsson@vgregion.se](mailto:catarina.richardsson@vgregion.se)

Wenche Rehnberg, Resursenhet: [wenche.rehnberg@socialcentrum.goteborg.se](mailto:wenche.rehnberg@socialcentrum.goteborg.se)

Emma Borgström, BMM Munkeböck: [emma.borgstrom@vgregion.se](mailto:emma.borgstrom@vgregion.se)

Göran Parkrud, GSF: [goran.parkrud@grundskola.goteborg.se](mailto:goran.parkrud@grundskola.goteborg.se)

Efter 6 maj är Katarina Lind TF elevhälsochef tills ny chef är rekryterad.

Isa Eklund Berglöw, Utvecklingsledare folkhälsa: [isa.berglow@socialcentrum.goteborg.se](mailto:isa.berglow@socialcentrum.goteborg.se)

Katarina Reidal, Folk tandvården: [katarina.reidal@vgregion.se](mailto:katarina.reidal@vgregion.se)

Marie Hansson, biträdande utbildningschef: [marie.h.hansson@forskola.goteborg.se](mailto:marie.h.hansson@forskola.goteborg.se)

Malin Stiernstrand Ryd, rektor: [malin.ryd@forskola.goteborg.se](mailto:malin.ryd@forskola.goteborg.se)

Linda Bolander, UMO: [linda.bolander@vgregion.se](mailto:linda.bolander@vgregion.se)

Hannah Pilhton, FCA-KOO 0–6 år: [hannah.pilhton@socialcentrum.goteborg.se](mailto:hannah.pilhton@socialcentrum.goteborg.se)

**Ordförande:** vakant/ Isa E-Berglöw.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>Övergripande målområde: Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
<b>Verka för lokalt samverkansarbete för barn och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv.</b>		
Säkra att barn och unga får sina behov av samordnade insatser tillgodosedda.	<p>NOSAM BoU är styrgrupp för lokal samverkansgrupp BoU (före detta Lokal Västbusgrupp).</p> <p>Styrgruppen ansvarar för att leda och följa upp arbetet, utser representanter och att utforma en uppdragsbeskrivning till arbetsgruppen.</p>	<p>I samarbete med FCA- KOO och SiP samordnare arbetades det fram en gemensam uppdragsbeskrivning. Utformad utifrån den nya tillämpningsanvisningen Överenskommelse om samverkan för barn och ungas hälsa.</p> <p>Då ingen har kunnat ta på sig rollen som sammankallande har den lokala samverkansgruppen haft ett roterande ordförandeskap under året. Att inte ha någon sammankallande har gjort att arbetet blivit mycket haltande. Det har genomförts fyra möten under våren och två under hösten 2022. Hannah och Katarina som även deltar i NOSAM BoU har hållit ihop mötena och tagit anteckningar, samt rapporterat till NOSAM BoU löpande. Ingen årsuppföljning har gjorts.</p>
Öka kunskap om den nya överenskommelsen om barn och ungas hälsa och SiP-riktlinjer.	Skapa en implementeringsplan för SiP-BoU i närområdet.	<p>2022 års arbete har inneburit spridning av kunskap om SIP. Verksamheter och enheter har låtit utbilda SIP-utbildare/ambassadörer. Totalt 13 utbildare inom verksamheter som vänder sig till barn och unga; Skola, Förskola, Socialtjänst, VC, BVC, UPH, BMM och Funktionsstöd. SIP-utbildare har anpassat uppstarten av uppdraget utifrån sin egen verksamhet eller enhets behov.</p> <p>SIP-samordnare Inga-Lena Lindberg har deltagit på NOSAM BoU:s möten. Informerat om arbetet som gjorts hittills, delgett information om utbildningar samt det planerade arbetet med en gemensam handlingsplan för SIP implementeringen 2023. Handlingsplanen kommer omfatta mål och aktiviteter inom egna verksamheter och enheter samt mål och aktiviteter i samarbete mellan verksamheter och enheter. För mer info se bifogad Årsrapport SIP-implementering, 2022.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Förbättra barn och ungas uppväxtvillkor genom att stärka familjen och viktiga vuxna.	<p>FCA-koordinator (0–6 år) utvecklar och samordnar insatser kring barn och unga utifrån ett familjecentrerat arbetssätt och framtagen handlingsplan.</p> <p>NOSAM BoU är styrgrupp för Familjecentrerat arbetssätt 0–6 år i Ö-H. Styrgruppen ansvarar för att leda och följa upp arbetet.</p>	<p>FCA-Koordinator (0–6 år) deltar på NOSAM BoU: s möten och återrapporterar löpande.</p> <p>Det lokala familjecentrerade arbetet, redovisas i en uppföljningsrapport till HSNG och vårdsamverkan i januari 2023.</p>
Stärka vårdnadshavare i sitt föräldraskap.	<p>Målbild är att erbjuda 30 ABC-föräldrastödskurser för föräldrar med barn 3–12 år i stadsområde Centrum.</p> <p>Utveckla och se över föräldrastöd för att nå föräldrar med barn 0–18 år.</p>	<p>ABC samordnare för stadsområde Centrum ansvarar för uppföljning.</p> <p>Den strategiska gruppen i stadsområde Centrum satte en ambition om att genomföra 30 föräldrastödsgrupper år 2022. Det har genomförts 27 ABC-föräldrastödsgrupper. Det beror på att det har varit svårt att hitta personal att utbilda till ABC-ledare. Det har även, i vissa delar av stadsområdet, varit svårt att fylla befintliga grupper. Detta är en ny trend då det tidigare år har varit högt tryck på grupperna.</p> <p>Nytt för i år är att det har startats upp två grupper på Stadsmissionen, varav en är på arabiska, samt en ABC-föräldrastödsgrupp riktad till tonårsföräldrar.</p> <p>FCA-koordinatorer bevakar utvecklingen av ABC-föräldrastöd. FCA-koordinator deltar på NOSAM BoU: s möten och återrapporterar löpande.</p>
Lokala samverkansformer kring yngre barn.	<p>Se över möjligheterna att skapa lokala former för samverkansorganisering kring yngre barn i närområdet genom team för barnhälsa. (till exempel BMM, BVC, förskola, öppna förskolor i kommunal och ideell regi, SFC, folktandvården och bibliotek).</p>	<p>Det har under 2022 inte tagits fram nya strukturer för samverkan kring de yngre barnen annat än att en styrgrupp bildats som driver möjligheten till att ta fram ett samverkansavtal kring Familjecentralslikande verksamhet vid BMM/BVC Munkeback. Möjligheten att fortsatt se över en gemensam samverkansstruktur för yngre barn i staden lyfts i FCA: s handlingsplaner över staden 2023. Biträdande Utbildningschef FSF och enhetschef barnhälsa, med stöd av NOSAM Barn och Unga och FCA koordinator (0–6 år) återrapporterar löpande.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>Fokus på barnrättsperspektivet enligt barnkonventionen.</b>		
Uppmärksamma att barnkonventionen numera är lag.	<p>Webb-utbildning: <a href="https://vgregion.se">Kurs: Barnkonventionen - från teori till praktik (vgregion.se)</a></p> <p>All personal på Ungdomsmottagningen kommer att gå utbildningen i Barnkonventionen.</p>	All personal på Ungdomsmottagningen Olskroken har gått webbutbildningen. Syftet är att öka kunskapen om barns rättigheter och öka förståelsen för hur personal och verksamhet kan arbeta praktiskt med barnkonventionen.
Uppmärksamma barn som anhöriga.	Utbildning i BRA-samtal (barn som anhöriga). Utvecklingsledare i Folkhälsa skickar ut information om inbjudan.	<p>Utbildning i BRA-samtal har genomförts den 15 september och 13 oktober. BRA-samtal är en modell för att uppmärksamma anhöriga barns rättigheter. Modellen ger personal konkreta verktyg för att prata med barn som anhöriga och ge dem information och stöd som de har rätt till. Utbildningen riktade sig till personal som möter föräldrar och/eller barn och unga utifrån en problematik eller riskfaktor.</p> <p>22 personer gick utbildningen. Representation från; Ungdomsmottagning, Familjehemsenhet, Socialtjänst, Diakoni, Psykiatrimottagning, Specialpsykiatri, Psykosmottagning, Respons alkoholrådgivning, Behandlingsgruppen för drogproblem och Spelberoende-team.</p> <p>Det finns förhoppningar om att planera en utbildning som riktar sig till personal som möter yngre barn under 2023.</p>
<b>Tidiga insatser i samverkan. Tidigt identifiera barn som far illa.</b>		
Tidigt identifiera barn som far illa genom tidiga insatser i samverkan för att stärka familjen och viktiga vuxna, se Familjecentrerat arbetssätt sid. 4.	FCA-koordinator (0–18 år) utvecklar och samordnar insatser kring barn och unga utifrån ett familjecentrerat arbetssätt och framtagen handlingsplan.	<p>FCA-koordinator (0–6 år) deltar på NOSAM BoU: s möten och återrapporterar löpande.</p> <p>Det lokala familjecentrerade arbetet, redovisas också i en uppföljningsrapport som skickas in till HSNG och vårdssamverkan 23 januari.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Uppmärksamma tidiga insatser för att förebygga våld i nära relationer.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Utforska verksamheternas behov för tidig upptäckt och för att kunna erbjuda rätt stöd.</li> <li>- Bjuda in utvecklingsledare ViNR/Heder/ och utsedd funktion på Vårdcentraler</li> </ul>	Frida Retz, Utvecklingsledare Heder och Våld i nära relation deltog på mötet den 2022-05-13 för att informera om sitt uppdrag och samtala om vilket behov av stöd som finns att få för att uppmärksamma tidiga insatser och förebygga våld i nära relationer.
Uppmärksamma och förebygga användning av alkohol och andra droger hos både barn och unga och deras föräldrar/viktiga vuxna.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Dela lägesbilder</li> <li>- Delge information från DVU 2022</li> <li>- Utforska verksamheternas behov för tidig upptäckt och för att kunna erbjuda rätt stöd.</li> <li>- Mini-Maria</li> </ul>	Aktiviteten har inte skett. Utvecklingsledare Folkhälsa kommer att presentera den behovsanalys som gjort över befolkningens livsvillkor och hälsa i stadsområde centrum i början av nästa år. Behovsanalysen kan ligga till grund för arbetet med handlingsplanen för 2023. Behovsanalysen innehåller information från årets Drogvaneundersökning.
Öka kännedomen om vilka aktörer och hälsofrämjande insatser som finns i stadsområde Centrum.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bjuda in HälsUM (Ungdomsmottagningens utåtriktade verksamhet)</li> <li>- Bjuda in Göteborg stads alkoholrådgivning-Respons</li> <li>- Bjuda in enhet Förebyggande och främjande (SSFF/SSPF/Skola som arena/FCA- skolår/föräldrarådgivare/Hälsotek/lots)</li> </ul>	<p>Respons och Ungdomsmottagningen har deltagit som paneldeltagare på konferens om studenters psykiska hälsa. Studenter är en identifierad målgrupp för det lokala folkhälsoarbetet i stadsområde centrum. Information och inbjudan till konferensen har förmedlats via NOSAM BoU.</p> <p>FCA-KOO har informerat om att det startats upp skola som arena på två av stadsområdets skolor; Torpa- och Kungsladugårdsskolan.</p> <p>Nästa år planeras fler funktioner att bjudas in till NOSAM BoU för att öka kunskapen om vilka aktörer och hälsofrämjande insatser som finns samt främja samverkan och tidiga insatser.</p>
Öka kunskapen om frisk- och riskfaktorer.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bjuda in Kompetenscentrum ANDTS</li> </ul>	Aktiviteten har inte skett men planeras genomföras nästa år. Förslagsvis efter att rapporten om frisk- och riskfaktorer släppts i mars.

## NOSAM Östra Göteborg

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Organisation i NOSAM Östra Göteborg

NOSAM Östra Göteborg bestod inledningsvis 2022 liksom tidigare av tre tema-NOSAM, NOSAM Barn och Unga, NOSAM Psykiatri och NOSAM Äldre och mitt i livet. Dock tidigt under året slogs NOSAM Psykiatri i Angered ihop med NOSAM Psykiatri i Östra Göteborg, då det pågått en diskussion under en tid att flertalet av ledamöterna deltog i båda forumen. Detta för att effektivisera och resurshushålla.

Samma diskussion fördes i respektives NOSAM Barn och unga, med samma anledning som i Psykiatrigruppen. Planeringen sattes att man efter sommaren skulle slå samman dessa grupper till en NOSAM Barn och unga för Nordost. Vilket omintetgjordes dels för att LGS indikerade om ny uppdragsbeskrivning och organisering av NOSAM men framför allt för att man i NOSAM Angered valde att avvakta tills vidare.

I samband med sammanslagningen av Psykiatrigrupperna och i diskussionen om att slå samman Barn och unga grupperna, fördelade processamordnarna dessa grupper emellan sig, Processamordnare för Angered, bevakar och faciliterar Psykiatri Nordosts möten och samverkansprocesser och den dokumentation och administration som det medför. Likaså skulle processamordnaren i Östra Göteborg facilitera för Barn och unga i Nordost.

Ovan grupper opererar separat, med egen ordföranden, separata möten och med handlingsplaner som åligger NOSAM grupperna att ta fram utifrån lokala behov.

Dock har NOSAM Östra Göteborg applicerat att mötas i ett stort forum, med en egen ordförande för NOSAM Östra Göteborg, där alla ledamöter varit inbjudna, detta för att kunna ta beslut och ha informationsöverföring mellan de olika grupperna. Exempelvis så har Barn och ungas ordförande frekventerat dessa möten och på ett ändamålsenligt sätt skött informationsöverföringen mellan detta stora NOSAM och NOSAM Barn och unga. Likaså har NOSAM Äldre och Mitt i livet skött informationsöverföring och dessutom har de flesta av dessa ledamöter ifrån den gruppen frekventerat båda mötena då dessa har ägt rum i direkt anslutning till respektive möte.

Som stöd för samtliga forum, har processamordnaren funnits, och tillsammans med respektive ordförande planerat och stämt av inför mötena, för övrigt så bevakar och faciliterar, processamordnaren processerna och tillhörande dokumentation och administration, ett uppdrag, som de olika enheterna inom området Östra Göteborg har tagit beslut om att samfinansierar för att just få ett stöd i processerna. Uppdragsbeskrivningen

stämmer väl överens med den som är framtagen för de Processledarna som nu ska ta över uppdragen över hela Göteborg.

### **Samverkansarbete 2022**

NOSAM Östra Göteborg har haft en modell för samverkan som de haft under några år. Modellen ifrågasattes dock under inledningen av 2020, och framför allt i samband med Coronapandemin. Detta för att mycket fokus låg på just den Kommunala Hälso-och sjukvården, Äldrevårdssorgen och primärvårdens frågor. Därav har flera av ledamöterna från NOSAM Barn och unga valt att delta på just dessa möten och så har man fortsatt valt att göra sedan dess. NOSAM Östra Göteborg har varit ett forum för både strategiska och operativa frågor, och så har även processerna sköts i respektive NOSAM-gruppering.

NOSAM Äldre och Mitt i livet har inledningsvis under året haft flera möten och det för en ökad våg av smittspridning och sjukdom gällande covid-19. Det som en naturlig följd av ökat och prioriterat behov av samverkan som integrerats i det dagliga ledningsarbetet. Dock minskade det behovet och planade ut under årets andra kvartal.

Mötesformen har under hela året varit digitalt, vilket har fungerat väl rent administrativt, dock medför mötesformen ett mindre engagemang bland ledamöterna generellt i det stora mötesforumet, däremot högre engagemang i ämnesforumen. Nyckeln för god samverkan är dess relationer vilket är svårt att få till i det digitala forumet. I och med att mötena äger rum över lag tre gånger per halvår så behöver den fortsatta föras samtal om just mötesformen.

Arbetet med handlingsplan för Äldre och Mitt i livet, som varit pausat i samband med byte av ordföranden och på grund av pandemin sedan 2020, tog fart och flera av de aktiviteter som initialt planerat då kom nu med som en del av handlingsplanen. Det är framför allt frågor som rör verksamheternas behov som styr mötesinnehållet.

Mötesfrekvensen har varit 6 möten för NOSAM och NOSAM Äldre och Mitt i livet, 5 möten för NOSAM Barn och unga som på grund av hög frånvaro vid decembermötet, beslöt att skjuta på det till nästa år.

Högfrekventerad fråga på samtliga möten och i de olika grupperna har varit relaterat till implementeringen av de nya riktlinjerna för SIP och stärkt arbete med SIP.

### **Framtida behov av utveckling för 2023:**

- Fortsätt med Stärkt arbete med SIP.
- Fortsatt utbilda i Lär dig lära ut SIP, för att fler ska förstå vikten av samverkan är SIP ett utmärkt verktyg med plattformen SAMSA och MedControl Pro.
- Inom det förstärkta arbetet med SIP, initiera samarbets- och relations skapande möten mellan handläggare inom kommunen och sjuksköterskor på vårdcentralerna

för att tydliggöra vem som gör vad i samband med planeringsprocesserna. Detta för att förhindra och tolkningsföreträde och för att tydliggöra vem som ska göra vad.

- Barn och unga bör initiera en lokal samverkansgrupp detta för en god och sammanhållen vård för individen med anledning av och tillämpning överenskommelse om barn och ungas hälsa.
- Att ta itu med frågan och ta beslut om vad uppdragsbeskrivning för NOSAM innebär för respektive grupp inom NOSAM Östra Göteborg, det finns utrymmer för lokala lösningar och lokala NOSAM utesluter inte NOSAM Nordost.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<b>NOSAM Östra Göteborg Äldre och Mitt i livet</b>		
<b>In- och utskrivningsprocessen</b>		
Trygga och säkra vårdövergångar mellan vårdgivare	Öka kunskap och användandet av Sammanhållen Individuell Plan, SIP.	Regelbundna uppdateringar kring SIP-användandet samt information om utbildningsinsatser.  Johanna Bagleborn presenterar angående hur att få en säker utskrivning från slutenvården 30/5.
	Ta del av utbildningsinsatser gällande implementeringen av nya riktlinjer för SIP.	SIP-utbildning Lär dig lära ut SIP; se den lokala SIP-samordnarens rapportering angående detta.  SIP-konferens 24/11.  Samverkansmöte gällande SAMSA på SU.
	Inom varje verksamhet ska en nyckelperson utses. Denna person ska vara ett stöd inom respektive verksamhet, när det gäller hur man arbetar med SIP, denna person kan med fördel redan ha kunskap om SIP och IT-stödet SAMSA.	Nyckelpersoner utsedda.  Lokal SIP-samordnare Karin Elias har besökt två vårdcentraler för att inventera hur dessa arbetar med SIP.

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Den utsedda nyckelpersonen ska utses till lokal SIP-samordnare Karin Elias.	
Tydliggör när i utskrivningsprocessen beslut fattas om vilket av de fyra utskrivningsalternativen som är aktuellt vid patientens utskrivning från slutenvård	Beslut om samordning efter utskrivning, när SIP inte görs på sjukhus.	Delvis genomfört.
	Behov av samordning efter utskrivning där SIP görs på sjukhus.	Delvis genomfört.
	Behov av samordning efter utskrivning.	Delvis genomfört.
	Process av samordning inför utskrivning till öppen psykiatrisk tvångsvård.	Delvis genomfört.
Identifiera ökad risk för suicid hos äldre	Verksamheterna erbjuder medarbetare utbildningsinsatser "Första hjälpen för psykisk livräddning".	
<b>Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa samt tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
Fysisk hälsa vid psykisk ohälsa samt tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa	Kontakta och bjud in hälsofrämjande och förebyggande enheten i Nordost för att höra om något av de erbjuder tangerar att förebygga suicid hos äldre.	Genomfört då samordnare för Hälsoverket i Östra Göteborg deltog på ett möte och informerade kring deras arbete.
	Bjud in Suicid Zero för föreläsning.	<p>Istället kom Alexandra Nordström, delregional samordnare för Suicidprevention, inom vårdsamverkan och höll en dragning om suicidprevention och handlingsplanen som gäller i regionen.</p> <p>Planen syftar ju till att antalet suicid ska minska med 40% till år 2025. Planen ska utgöra grunden för kommunerna och regionens suicidpreventiva arbete.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Där fem samverkansområden, inklusive planen, ska vara inriktningen för allas suicid arbete:</li> <li>- Samsjuklighet</li> </ul>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- SIP, sammanhållen individuell plan</li> <li>- Barn och ungas hälsa</li> <li>- Brukarmedverkan</li> </ul>
	<p>Plan för att förebygga suicid hos målgruppen.</p>	<p>Plan för suicidprevention är en integrerad del av representerade verksamheters arbete.</p> <p>Inom kommunal hälso-och sjukvård där exempelvis psykisk ohälsa ett fokusområde och en arbetar bland annat med att utbilda personal inom något som heter psykisk livräddning.</p> <p>Inom primärvården omhändertas personer som identifierats med psykisk ohälsa inom exempelvis rehab och med samtalsstöd. Nytt uppdrag för vårdcentralerna är att ha en vårdsamordnare, som regelbundet ska följa upp personer som medicineras för psykisk ohälsa.</p>
	<p>Ta del av korta utbildningar:</p> <p><a href="https://www.skane.se/SPiSS-Suicidprevention-i-Svensk-sjukvard-Vardgivare-Skane">SPiSS - Suicidprevention i Svensk sjukvård - Vårdgivare Skåne (skane.se)</a></p>	<p>Varje verksamhet planerar och följer upp arbetet med att implementera handlingsplanens arbete i det ordinarie dagliga arbetet.</p> <p><a href="https://www.skane.se/PLR-profession.pdf">PLR-profession.pdf (suicidprev.se)</a></p>
	<p>All berörd personal håller sig a´jour med driftsenhetens olika digitala seminarier som genomförs under året.</p> <p>Målgrupp SSK och omsorgspersonal inom kommunen.</p> <p>Seminarier för vårdpersonal inom PV.</p>	
<b>Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b>		
<p>Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</p>	<p>Egenvård kan vara en del i behandlingen för fysisk hälsa vid psykisk ohälsa/sjukdom.</p>	<p>Verksamhetschef för hemtjänsten Susanna Siljegovic-Johansson, höll en presentation om egenvård och vad som definierar och kan styra den. Egenvård kommer få en allt större betydelse i omställningen till god och nära vård.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<p>Identifiera risker för och åtgärda</p> <p>Undernäring hos äldre</p>	<p>All berörd personal genomgår VGR:s föreläsning om att identifiera, förebygga och behandla undernäring hos äldre</p>	<p>Kommunal hälso-och sjukvård arbetar med riskbedömningar för undernäring.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<p><b>NOSAM Östra Göteborg Barn och unga</b></p>		
<p><b>Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa</b></p>		
<p>Verka för lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv</p>	<p>Överenskommelsen om samverkan om barns och ungas hälsa (ÖK barn och unga) är styrande för delregionalt och lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa.</p> <p>Information- och implementeringsinsatser för temagruppens framtagna tillämpningsanvisningar för ÖK barn och unga.</p> <p>Fokus på det gemensamma utvecklingsområdet i ÖK barn och unga om att införa IT-verktyget SAMSA för samtliga verksamheter. även IT-verktyget för avvikelser i samverkan: MedControl Pro ska införas Vårdsamverkanstrukturen ska göras känd för NOSAM, Temagrupp Barn och unga och lokala samverkansgrupper för barn och unga.</p>	<p>Information om SIP-utbildningar Lär dig lära ut SIP. SIP som ett verktyg vid samverkan för en god och sammanhållen vård för barn och unga. Barns rätt till delaktighet. Genom att använda SIP som verktyg värnar vi om delaktighet (rättighetsperspektiv, Konventionen om barns rättigheter) som i sin tur främjar hälsa och självständighet.</p> <p>Besök av SIP-koordinator Frida Palm som redogör för hur allt hänger ihop från SIP-ÖK och Tillämpningsanvisningarna.</p> <p>Ta del av och vara en del av implementeringen av Tillämpningsanvisningarna i Göteborgsområdet för Överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa. Bland annat genom att delta på spridningskonferens med temat Struktur för samverkan och ytterligare spridningskonferens med temat tidiga insatser.</p> <p>Till rapport och årsredovisning för SIP-arbetet, har meddelats svårigheter att identifiera vilka, som har gått utbildning Lär dig lära ut SIP. Två personer identifierade från BMM i Gamlestan.</p>
<p>Fokus på barnrättsperspektivet</p>	<p>Utbildning genomförs i respektive förvaltning kring barnkonventionen, även med fokus på barn som anhörig.</p>	<p>Skickat ut länk till NOSAM Barn och unga-ledamöter till webbutbildningen "Barnkonventionen - från teori till praktik".</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
enligt barnkonventionen		
Tidiga insatser i samverkan - tidigt identifiera barn som far illa	Ta del av föreläsningsserie om stöd till dem som möter barn med erfarenhet av flykt eller migration.	Ej genomfört.
	Uppmärksamma tidiga insatser för att förebygga våld i nära relationer.	Pågående inom varje verksamhet.
	Länsgemensamma handlingsplan för suicidprevention ska implementeras lokalt.	Delregional samordnare för suicidprevention, Alexandra Nordström redogör för uppdragen utifrån handlingsplanen och det fokus som det nu är på barn och unga. Suicidprevention utifrån barnperspektivet.
	Uppföljning av FCA-arbetet 0-6 år.	Frågan har ställt hur ska samverkan ske mellan FCA och NOSAM Barn och unga när NOSAM inte längre är styrgrupp för FCA-arbetet.  Hur, när tar vi i arbetet med FCA:s handlingsplan.
	Verka för ökad närvaro i NOSAM:s verksamheter:  Fokus främja ökad skolnärvaro.	Kraftsamling för att främja ökad närvaro i skolan.  Utvecklingsledare folkhälsa tillsammans med koordinator för det familjecentrerade arbete tog fram en uppdragsbeskrivning utifrån uppdraget de fått att verka för ökad skolnärvaro.  I samverkan tagit fram ett förslag för ws och därefter följt upp och redovisat vad som framkom och hur arbetet fortsätter.  Ett av resultaten från WS är att gå vidare med är frågan om ökad kunskap om varandras verksamheter. Vilket har resulterat i ett antal digitala frukostmöten, där NOSAM:s representerade verksamheter har fått presentera respektive verksamhet med syfte att just få ökad kunskap om varandras verksamheter. Detta torde medföra lägre trösklar för att kunna ta kontakt vi samverkan.

## NOSAM Öckerö

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-09

### Sammanfattning och analys

#### Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

NOSAM i Öckerö består av verksamhetschefer från äldreomsorg, IFO/funktionshinder, verksamhetschefer från primärvården, MAS, enhetschef från VGR psykiatri, enhetschef för elevhälsan, folkhälsoplanerare samt socialförvaltningens utvecklingschef.

Samverkan på NOSAM mötena under verksamhetsåret har fungerat bra. Under 2022 har NOSAM haft fyra möten med bra deltagande. Året avslutades med en heldags NOSAM konferens. Stor focus under året har lagts på SIP utbildningar. Samtliga chefer, sjuksköterskor samt biståndshandläggare har gått utbildningarna

### Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
SIP ska användas i större omfattning.	Stora utbildningsinsatser har gjorts under året. Samtliga chefer, handläggare, rehab personal samt sjuksköterskor har utbildats.	SIP används regelbundet på samtliga verksamheter.
Förskrivningen av olämpliga läkemedel för äldre ska minska	Läkemedelsgenomgångar skall göras regelbundet. BPSD registret ska användas på samtliga enheter.	Förskrivningen av olämpliga läkemedel har minskat drastiskt. Psykofarmaka och antiinflammatoriska läkemedel lika så. Vårdcentralerna tillsammans med kommunens sjuksköterskor har jobbat aktivt med läkemedelsgenomgångar.
Handlingsplan för suicidprevention ska tas fram och förankras i organisationen.	Handlingsplanen har varit uppe på NOSAM vid flertalet tillfällen.	NOSAM har fattat beslutet om att anta planen för suicidprevention.
Utveckla "God nära vård"	NOSAM godkänner projektbeställningen för god nära vård. Karin Stannemark anställs som projektledare under 1 års tid. NOSAM fungerar som styrgrupp för projektet.	Arbetet med att utveckla "God nära vård" fortskrider. Projektledaren informerar NOSAM regelbundet.

## Bilagor

- [Stärkt brukarmedverkan i Göteborgsområdet](#)
- [Stärkt arbete med SIP i Göteborgsområdet](#)
- [Uppdrag Psykisk Hälsa – Suicidprevention](#)

## Bilaga: Stärkt brukarmedverkan i Göteborgsområdet

### Årsrapport 2022

#### Sammanfattning och analys

Både brukarorganisationer och professionen har behov av ökat brukarinflytande. Inom professionen handlar det utöver brukarna, också om arbetsklimat och arbetssituation för personal, och brukarinflytande stärker även verksamheterna.

Begreppen brukarinflytande, medverkan och delaktighet används när man avser att brukare/individerna på något sätt kan ta del av eller påverka besluten som rör deras egna insatser. Begreppen används också när den enskilde kan påverka utformningen och styrningen av de verksamheter som ger insatserna. Vi måste arbeta med brukarinflytande på olika nivåer; individ-, verksamhet-, och systemnivå, för att uppnå resultat som följs upp inom **handlingsplan psykisk hälsa, mål 3:2 vuxna och 3:2 barn och unga**.

Vi behöver bidra till implementering av Handbok Brukarinflytande som riktar sig till profession inom kommun och sjukvård, i samarbete med NSPHiVG (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa Västra Götaland och Göteborg). Implementeringen har genomförts genom att vi under våra utbildningar och föreläsningar på vårdsamverkan har gett information om "Handbok i brukarinflytande". Detta är ett bra och tydligt verktyg när man ska arbeta med brukarmedverkan på individnivå, verksamhetsnivå och systemnivå.

För att stärka brukardelaktigheten både på individnivå och verksamhetsnivå så har vi på vårdsamverkan utformat utbildningar som gynnar brukarperspektivet i alla åldrar och med delaktighet, tidiga insatser, förarbete och uppföljning som är centralt för den enskilde. Följande utbildningar har genomförts:

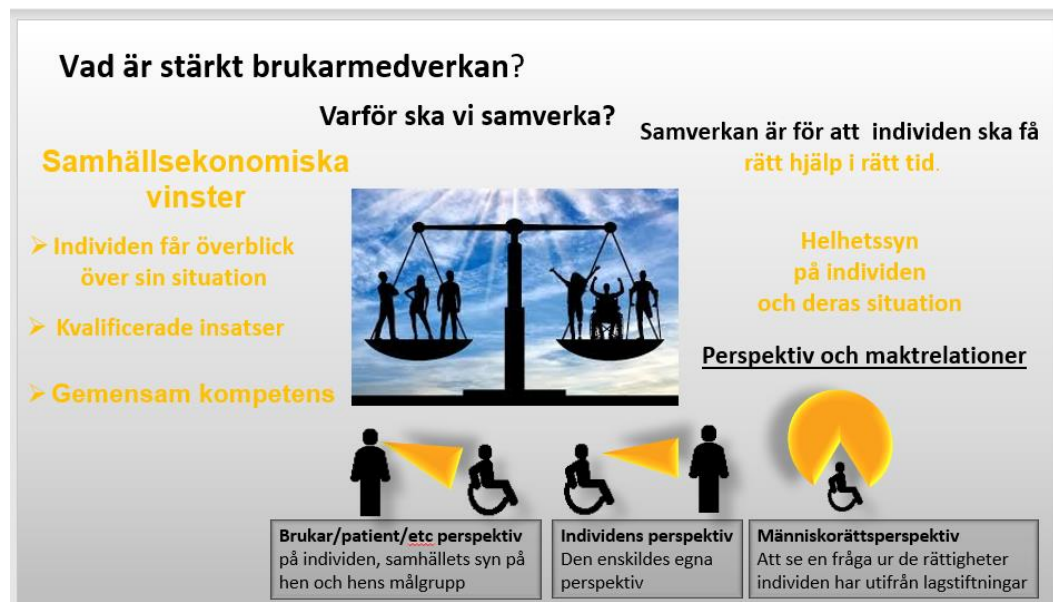
- Basnivå i samverkan (Psykiatri) – se [årsrapport 2022 Temagrupp Psykiatri](#)  
Innehåll i utbildningen:
  - Organisation och regelverk för vård- och stödsamordning
  - Metoder, verktyg och modeller för brukardelaktighet
  - Samverkan i komplexa situationer
- Implementeringen av Stärkt arbete med SIP (Alla åldrar) – se [årsrapport 2022 Stärkt arbete med SIP, Samordnad Individuell Plan i Göteborgsområdet](#)  
Innehåll i utbildningen:
  - Nätverk för SIP-utbildare, nätverk för SIP-samordnare
  - Stärkt arbete med SIP (chefer och ledare)
  - Överenskommelsen barns och ungas hälsa (0 – 25 år) – se även [årsrapport 2022 Temagrupp Barn och Unga](#)

För att ytterligare stärka arbetet med brukarmedverkan/delaktighet omvärldsbevakar vi detta och rapporterar till vårdsamverkansarena om stärkt brukarmedverkan. Detta syftar även till att bidra till diskussion inom vårdsamverkan med/för stärkt brukarmedverkan. Under våra möten på vårdsamverkan så har brukarmedverkan blivit en mer angelägen diskussionspunkt.

Frågan om brukarmedverkan har fått starkare inflytande i handlingsplanerna i vårdsamverkan. Frågan har lyfts fram på agendan och medvetenheten kring brukarmedverkan syns i handlingsplanerna genom punkter med mer fokus på delaktigheten och tydliga mål kopplat till detta i handlingsplanerna.

### Utmaningar och möjligheter

För att verksamheterna ska kunna ta tillvara på brukaren/individens kunskap om sig själv så måste vi titta på hur delaktigheten ser ut i verksamheterna. Se bild med text.



### Vad är stärkt brukarmedverkan?

Både brukarorganisationer och professionen har behov av ökat brukarinflytande. Inom professionen handlar det utöver brukarna, också om arbetsklimat och arbetssituation för personal. Brukarinflytande stärker också verksamheterna.

### Varför ska vi samverka?

Samverkan är för att individen ska få rätt hjälp i rätt tid.

### Samhällsekonomiska vinster

Genom detta arbete kan vi slippa exempelvis inläggningar. Vi kan även få ned stressnivån hos individen så individen kan ta till sig insatser från kommunen, sjukvården och skola.

Om vi kan hjälpa individen sänka sin stressnivå ökar chansen för att individen ska få en överblick över sin situation.

Vi kan få **Kvalificerade insatser** från sjukvården, kommunen och skolan så att det blir en **Gemensam kompetens** så det blir ett **Helhetsyn på individen och deras situation**.

### **Perspektiv och maktrelationer**

Metoder och modeller:

- Delat beslutfattande
- Personcentrerat arbetssätt
- Familjecentrerat arbetssätt
- Mänskliga rättigheter

Detta måste personalen ha med sig i arbetet med brukaren/individen, så att personalen känner sig säkrare och tryggare i sitt arbete om och med delaktigheten tillsammans med individen/brukaren.

### **Eva Nilsson**

Utvecklingsledare i samverkansverktyg med fokus på stärkt brukarmedverkan

## Bilaga: Stärkt arbete med SIP i Göteborgsområdet

### Årsrapport 2022

Datum: 2022-12-20



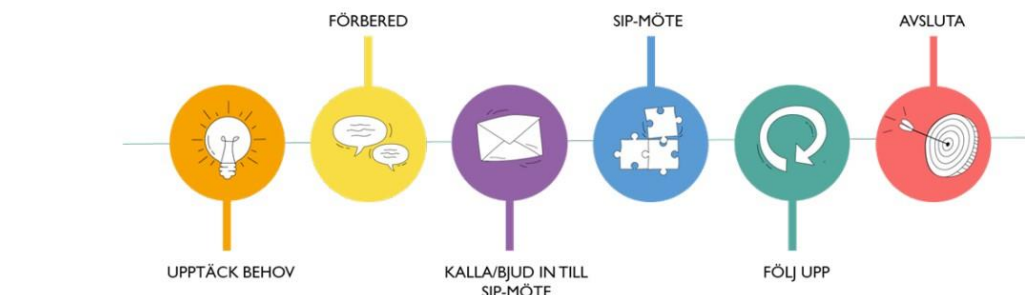
### Sammanfattning samt årets resultat: SIP PÅ AGENDAN

Under år 2022 har en stor satsning för ett stärkt arbete med SIP, samordnad individuell planering, genomförts enligt en [delregional implementeringsplan](#) för detta arbete. Planen är baserad på länets strategi och fastställdes av LGS och samtliga Temagrupper under våren 2021<sup>1</sup>.

Mål med insatserna i den delregionala implementeringsplanen för stärkt arbete med SIP:

- att SIP används i vardagen och med kvalitet och delaktighet
- att chefer och ledare ger rätt förutsättningar för samverkan på individnivå
- att nå en ökad kunskap om SIP-strukturen, implementering, samverkan och brukardelaktighet på olika nivåer hos både ledning och medarbetare.

Det krävs kunskap och engagemang i hela Göteborgsområdet och på alla nivåer gällande både SIP-strukturen och hur SIP ska implementeras för att lyckas få verktyget att användas i vardagen, med kvalitet. Med alla nivåer avses systemnivå, verksamhetsnivå och individnivå, både chefer, medarbetare och invånare. SIP-strukturen avser hela SIP-processen inklusive SIP-dokumentet och SIP-mötets struktur. Se SIP-processen nedan:



<sup>1</sup> Se sidorna 103–116 i [årsrapport år 2021 Kommun och sjukvård – samverkan i Göteborgsområdet](#) för att läsa om satsningen som pågår sedan 2021. Årsrapport 2022 bygger på insatser som fortgår sedan tidigare år.

Implementeringsinsatserna skördar resultat, bland annat i form av att SIP rapporteras vara på agendan överallt: i samverkansforum både delregionalt och lokalt, men också på enheterna. SIP-kunskap efterfrågas, SIP-samordning beskrivs vara av stor vikt och ett stort engagemang i samverkansfrågorna visades inte minst under Göteborgsområdets SIP-konferens.

Resultat i SIP-statistiken väntar vi oss först i slutet av 2023: ett målinriktat arbete och engagemang krävs under längre tid för att bygga kompetens och trygghet så att verktyget används i vardagen.

*”SIP på allas läppar som en kvalitetsfråga”  
– citat från SIP-årsrapport i NOSAM*

Delaktighet i sin egen hälsa och vård är en mänsklig rättighet och en hälsofrämjande faktor. SIP är den enskildes plan, inte verksamheternas: Delaktigheten i SIP genomsyrar alla aktiviteter kopplade till den delregionala implementeringsplanen. Insatser enligt planen genomförs i en kaskadmodell med utsedda delregionala utvecklingsledare för SIP<sup>2</sup>, lokala SIP-samordnare samt SIP-utbildare i verksamheterna i spetsen. Tillsammans utgör nu dessa cirka 300 personer Göteborgsområdet SIP-nätverk, som delregionala utvecklingsledare sammankallat regelbundet under året.

Kaskadmodellen har skapat framgångsrik spridning i hela delregionen genom att vi stärker arbetet med SIP samtidigt och tillsammans. Som implementeringsstöd har stimulansmedel utdelade genom Handlingsplan psykisk hälsa använts.

Delregionalt har delregionala utvecklingsledare för SIP på deltid, material till SIP-utbildare samt Göteborgsområdets SIP-konferens finansierats. Lokalt har samtliga NOSAM-områden erbjudits och rekviderat stimulansmedel som oftast finansierade tid/lön för SIP-samordnarnas uppdrag, men även SIP-konferens/dag, SIP-utbildning, SIP-material och SIP-nätverk på lokal nivå.

Parallellt har ett stärkt arbete med SIP pågått delregionalt genom att samverkansarenor i Göteborgsområdet har vävt ihop och skapat en röd tråd i sina SIP-insatser: Synkronisering av temagruppernas handlingsplaner gällande SIP, förstärkt samarbete mellan Utvecklingsgrupp SAMSA och SIP-nätverket, fokus på SIP-strukturen i utbildningen Basnivå i samverkan, delregionala arrangemang som helt eller delvis fokuserat på SIP: Temagrupp barn och ungas två Spridningskonferenser (170 deltagare), Utvecklingsgrupp SAMSA:s två

---

<sup>2</sup> Här avses två roller: Delregional SIP-koordinator samt Utvecklingsledare för SIP i praktiken.

Samverkansdialoger (250 deltagare) och Göteborgsområdets SIP-konferens (170 deltagare).

Satsningen fortsätter år 2023, vilket för delregionala utvecklingsledare för SIP har möjliggjort en mer långsiktig och hållbar planering som i sig skapat bättre förutsättningar för vidmakthållande av implementeringen. Ytterligare stimulansmedel att nyttja 2023 har kunnat rekvireras av NOSAM och nu även av Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Den fortsatta satsningen skapar trygghet och driv i frågorna både delregionalt och lokalt, vilket gynnar implementering.

*”Implementering avser de procedurer som används för att införa nya metoder i en ordinarie verksamhet och som säkerställer att metoderna används så som det var avsett och med varaktighet.”*

*- ur [Om implementering](#) av Socialstyrelsen*

## Genomförda insatser på delregional nivå

### Löpande insatser

Stödjer kontinuerligt SIP-implementeringen genom

- dialog och att lyfta eller klargöra inkommande/identifierade frågor,
- att skapa arenor för chefer och medarbetare att träffas på och diskutera SIP
- att fortlöpande följa upp hur arbetet fortskrider lokalt och delregionalt.

### Insatser riktat till chefer och ledare

- NOSAM-turné påbörjad.
- Två riktade informationstillfällen våren 2022.
- LGS och Politisk samråd har besökts och informerats.
- Inspelad utbildningsfilm under framtagande.

### Insatser riktat till SIP-utbildare

- Digital heldagsutbildning ”Lär dig lära ut SIP” vid nio tillfällen 2022. Totalt drygt 200 deltagare.
- Nätverksträffar en gång per månad för utsedda SIP-utbildare a´3h (fyra grupper per månad VT22, en gemensam grupp per månad HT22) på teman efter SIP-utbildarnas behov, till exempel 31/3 med SIP i SAMSA samt samverkansavvikelser i MedControl PRO som även chefer, medarbetare, och SIP-samordnare deltog på utöver SIP-utbildarna.

### Insatser riktat till SIP-samordnare i NOSAM och på Sahlgrenska Universitetssjukhuset

- Åtta nätverksträffar för SIP-samordnare a´3h.
- Tät kontakt, då samordnarna utgör en oerhört viktig länk mellan delregional och lokal nivå.

## Göteborgsområdet SIP-konferens 24 november 2022

- En heldagskonferens på Dalheimers Hus med cirka 70 deltagare som även direktsändes digitalt för ytterligare cirka 150 deltagare. Innehöll information och förankring Göteborgsområdets stärkta arbete med SIP, två föreläsningar med fokus på delaktighet samt lokala årsredovisningar av pågående SIP-implementering. Läs mer om konferensen kan läsas på hemsidan [Presentationsmaterial från SIP-konferensen 24 november \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se).

## Uppföljning

För att följa upp pågående insatser och analysera behov inför fortsatt arbete:

- Separata skriftliga delårsrapporter och årsrapporter gällande SIP-implementering från samtliga NOSAM och från Sahlgrenska Universitetssjukhuset.
- Skriftlig enkät som 92 SIP-utbildare har besvarat där bland annat deras insatser i år framgår.

## Identifierade framgångsfaktorer

### Implementeringsplaner och uppdragsbeskrivningar

Detta syftar på den delregionala implementeringsplanen, tillsammans med implementeringsplaner i NOSAM och för varje utsedd SIP-utbildare.

Där dessa planer och uppdrag finns och är tydliga, tidsavsatta och helst nedskrivna, skapas handlingskraft och fokus, trygghet och tydlighet. Det ger resultat i form av att "ingen kommer undan", frågorna hålls levande, stannar kvar på agendan.

Implementeringsinsatserna förankras, genomförs och följs upp. Vi stärker arbetet med SIP samtidigt och tillsammans samt får en lyckad spridning.

*"SIP är uppe för information eller diskussion på samtliga NOSAM-möten"  
– beskrivs av många NOSAM i SIP-årsrapporteringen*

### Utsedda SIP-personer

Det är viktigt att det finns någon som driver på med SIP och ser till att SIP hålls på agendan, men lika viktigt är SIP-kunniga personer som kan vara bollplank och svara på frågor.

Idag finns en-två SIP-samordnare i varje NOSAM-område samt tre SIP-samordnare på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, [se karta](#). Det finns upp emot 300 utsedda SIP-utbildare inom hela Göteborgsområdet från båda huvudmän. Två delregionala utvecklingsledare för SIP håller ihop arbetet och SIP-nätverken.

NOSAM är uppdragsgivare för SIP-samordnare och utgör en värdefull arena för att mobilisera bland annat vårdcentralernas SIP-arbete men också identifiera vilka verksamheter som inte nås av det stärkta arbetet med SIP; till exempel Var det saknas SIP-utbildare? NOSAM rapporterar att de inte hade kommit lika långt med implementeringen

om de inte haft SIP-samordnare. SIP-utbildare kallas ibland lokalt för Nyckelperson, SIP-kunnig, SIP-ambassadör, SIP-stödjure.

*”Ökad kunskap om SIP har bidragit till större likvärdighet och kvalitet i SIP.”  
– från SIP-årsrapportering NOSAM*

### **Nätverksträffar**

Vi ser att en utbildningsdag för SIP-utbildare inte räcker som implementeringsinsats för att kunna vidmakthålla SIP-arbetet i verksamheter över tid.

De SIP-nätverk som sedan januari 2022 arrangeras regelbundet för SIP-samordnare respektive SIP-utbildare gynnar implementeringen. Det ger möjlighet till erfarenhetsutbyte, stöd och metodhandledning stärker och tryggar SIP-utbildare och SIP-samordnare i deras uppdrag och hjälper dem vidare.

Flera lokala nätverk för SIP-utbildare har skapats, och flera NOSAM planerar för eller efterfrågar detta. Nedan några citat från SIP-utbildare om nätverksträffarna:

*”Träffarna ger kraft och energi!”*  
*”Givande att sitta i små grupper och dela tankar och erfarenheter, idéer och tips om hur vi kan komma vidare.”*  
*”Igenkänning, en påminnelse om att vi är fler och att jag inte är ensam.”*  
*”Sätter igång mycket tankar, gott att få träffas såhär och bolla.  
Nödvändigt för att hålla liv i detta!”*  
*”Smågrupper lär mig mycket!”*

### **Identifierade utvecklingsområden**

#### **Kunskap och engagemang hos chefer och ledare**

Hela SIP-nätverket rapporterar att chefer många gånger utgör bromsklossar i SIP- och samverkansarbetet. Det handlar om okunskap men ibland också om brist på engagemang. Lyckad implementering blir personbundet. Dålig arbetsmiljö och utsatthet rapporteras där förutsättningar som tid och förståelse för SIP-uppdragen saknas. Det krävs mycket fokus på chefers och ledares roll i fortsatt implementering för att dessa ska kunna ge rätt förutsättningar för samverkan på individnivå. För att bli en **möjliggörare** som chef eller ledare, vad behöver du?

*”Hur gör vi när ledningen saknar kunskap/engagemang?”  
– citat från SIP-utbildare och SIP-samordnare i SIP-årsrapport NOSAM*

### **Fortsatta utbildnings- och stödinsatser regelbundet och långsiktigt**

Behovet av kontinuerlig utbildning kommer aldrig att ta slut, därför finns alltid behov av SIP-utbildare på lokal nivå. Ju mer SIP som efterfrågas, desto större blir behovet. Nyanställd personal tillkommer ständigt.

En aktör som behöver nås i högre utsträckning under 2023 är Regionhälsan, där vi idag inte har så många SIP-utbildare och SIP-samordnare saknas.

*”Om SIP kommer att användas på en bredare front så finns det ett stort behov av utbildning av SIP.”*  
*– SIP-årsrapport från Sahlgrenska Universitetssjukhuset ur ett slutenvårdsperspektiv.*

### **Använda IT-tjänsten SAMSA för SIP**

Många efterfrågar tillgång till SAMSA, men många redan aktiva SAMSA-användare saknar också kunskap om SIP i SAMSA – där vi enligt riktlinjen i första hand ska dokumentera alla SIP:ar. Att ge utbildning och tillgång till SAMSA samtidigt med SIP-implementering/ utbildning sker idag framgångsrikt på Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Utvärderingsverktyg saknas: Hur vet vi att vi har gjort rätt när vi gör en SIP? Hur vet vi att den är kvalitetssäkrad?

*”Stora möjligheter i samordningsvinster för patient och verksamhet när SIP fungerar.”*  
*– SIP-årsrapport NOSAM*

### **Slutord**

Vi (Eva och Frida) har hela tiden utvecklat vår utbildning, lyssnat till SIP-utbildare och SIP-samordnare och tagit till oss vad de behöver. Fokuserat på våra uppdrag och följt behov som finns, för att nå längre. Vi ser fram emot våra utmaningar och fortsatta arbete nästa år!

**Frida Palm** Delregional SIP-koordinator  
och **Eva Nilsson** Utvecklingsledare SIP i praktiken

Se vår hemsida för mer information om SIP, insatser och roller kopplat till den delregionala implementeringsplanen för Stärkt arbete med SIP:

[www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet-sip](http://www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet-sip)

## Bilaga: Uppdrag Psykisk Hälsa – Suicidprevention

### Årsrapport 2022

Datum: 2023-01-10

#### Sammanfattning och analys

Varje år dör cirka 100 personer av suicid i Göteborgsområdet, statistiken säger oss att bakom varje fullbordat suicid finns de 10 allvarliga suicidförsök. Bakom varje suicidförsök finns ett stort mörkertal med psykisk ohälsa som kan förebyggas genom att upptäcka tidiga signaler, kunskap om psykisk hälsa, samordning, samverkan och samarbete.

Under första delen av 2022 låg fokus på utbildningen MHFA och dess nätverk för att kunna utbilda och ge stöd till dessa instruktörer.

Från och med augusti 2022 tillträdde ny delregional samordnare för suicidprevention. En kartläggning av det arbete och utbildningsinsatser som föregått utfördes och tydligt blev att verksamheter har haft svårt att generera tid till att utbilda och släppa instruktörer från verksamheten. En digital plattform skapades för att kunna främja samverkan och samarbeten över verksamhetsgränser.

Vidare så inleddes en kartläggning av barns perspektiv på suicidprevention och drygt 200 åttondeklassare har fått dela sina tankar om psykisk ohälsa och suicidprevention. Sammanfattningsvis så finns de ett stort behov av att tydliggöra hur man får hjälp med psykisk ohälsa, hur man tar hand om sin egen psykiska hälsa samt kunskap om suicid.

Kartläggningen ledde till ett förslag om att utbilda delregionala instruktörer i YAM (youth awareness mental health) i ett samarbete med Göteborgs ungdomsmottagningar. Förslaget innefattar sju instruktörer varav en av dessa har en samordnande funktion över delregionen.

Hösten 2022 har innefattat besök i flertalet NOSAM i Göteborgsområdet. Syftet med detta har varit att upprätta ett suicidpreventivt arbete på närområdesnivå samt fungera drivande i de arbete genom besök och återkoppling hos NOSAM.

Under besök och möten har det framkommit att förankring och inställning hos chefer har varit grundläggande för att kunna arbeta suicidpreventivt på sin arbetsplats. Därför planeras föreläsningar riktade mot chefer och hur man arbetar suicidpreventivt i den egna verksamheten. Med dessa föreläsningar hoppas vi kunna visa på hur viktigt de är att arbeta med suicidprevention i större utsträckning.

I samarbete med Regionalt cancer centrum väst och VGR har vi arbetat med att höja kunskapsnivån hos de medarbetare som finns omkring patienter med cancer. Vi kommer fortsätta att göra särskilda satsningar kring dessa patienter under kommande år.

## Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Nollvision om suicid	Utbilda instruktörer i Första hjälpen till psykisk hälsa, uppdragsutbildning från NASP, KI.	Efter kartläggning och undersökning riktas prioritet till kortare utbildningar som är mer lämpade för till exempel APT med särskilt fokus på Större döden och Våga fråga.
	Nätverksträff för instruktörer i samverkan med VGR.	En delregional digital plattform läggs upp i Lärportalen och ska kunna fungera som en plattform för instruktörer i regionen.